

Møteinnkalling

Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027

Møtedato: 17.11.2025 kl. 16:00

Møtested: Teams - Lenke sendes ut på epost

Arkivsak: 23/03885

Mulige forfall meldes snarest til Anders Uldal, au588@kirken.no.

OSLO, 11.11.2025

Gard Realf Sandaker-Nielsen
Leder

Anders Uldal
Sekretær

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Anders Uldal	421	23/03885-138	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
	Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027	17.11.2025

Godkjenning av innkalling og saksliste 17.11.2025

Saksorientering

Det vises til regler for formene for bispedømmerådets virksomhet.

Forslag til vedtak

Innkalling og saksliste godkjennes.

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027

Møteinnkalling

Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027

Møtedato: 17.11.2025 kl. 16:00 – 18:30

Møtested: Teams – Se lenke nedenfor

Arkivsak: 23/03885

Eventuelt forfall må meldes snarest på e-post til au588@kirken.no.
Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed fra møtesekretær.

Microsoft Teams [Bli med i møtet nå](#)

Møte-ID: 364 009 446 443 71

Passord: fJ7hP7s8

SAKSLISTE

53/25	23/03885-138	Godkjenning av innkalling og saksliste 17.11.2025
Saksordfører: Gard Realf Sandaker-Nielsen
54/25	23/03885-139	Godkjenning av protokoll Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027 27 10 2025
Saksordfører: Gard Realf Sandaker-Nielsen
55/25	25/03014-1	Høring - kirkevalgreglene m.m.
Saksordfører: Stig Asplin
56/25	25/02622-3	Høring - opprettelse av pite- og lulesamisk kategorialmenighet
Saksordfører: Lars Martin Dahl
57/25	25/02623-3	Høring - Forslag til bestemmelser om samisk kirkelig i kirkeordningen
Saksordfører: Inger Johanne Aas
58/25	25/03112-1	Høring om endring av bydeler i Oslo kommune
Saksordfører: Harald Hegstad

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Anders Uldal	421	23/03885-139	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
	Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027	17.11.2025

Godkjenning av protokoll Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027 27 10 2025

Saksorientering

Skriv inn teksten her.

Forslag til vedtak

Protokoll fra møtet i OBDR 27.10.25 godkjennes uten merknad.

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027

Møteprotokoll Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027

- Unntatt offentlighet

Møtedato: 27.10.2025 kl. 16:00
Møtested: Oslo bispegård, St. Hallvards plass 3
Arkivsak: 23/03885

Til stede: Gard Sandaker-Nielsen, leder
Sunniva Gylver – biskop
Harald Hegstad
Eldrid Brekke
Lars Martin Dahl
Inger Johanne Aas
Grethe Raddum
Stig Asplin
Anna Riksaasen
Simen Bondevik

Forfall faste medlemmer: Marius Berge Eide, nestleder, døvemenighetens repr.

Andre: Caroline Hauglid-Formo – til stede på sak 46/25
Mari Helander – til stede på sak 46/25
Ruth Mari Brinis– til stede på sak 46/25
Tonje Kristoffersen – til stede på sak 47/25
Svein Christian Mikkell Hammerstrøm, HR- og administrasjonssjef
Eldrid Eide Røyneberg, stiftsdirektør

Protokollfører: Ingun Yri Øystese, kirkefagsjef

SAKSLISTE

44/25	Godkjenning av innkalling og saksliste 27.10 2025	1
45/25	Godkjenning av protokoll Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027 15 09 2025	2
46/25	Orientering ved ressursgruppe for samisk kirkeliv	3
47/25	Orientering ved Kirkelig dialogsenter Oslo	3
48/25	Tilsetting, prost i Vestre Aker prosti - Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd	4
49/25	Økonomirapportering 2.tertial 2025	5
50/25	Stiftelsen Collettsgate 43 - Årsberetning og årsregnskap for 2024	5
51/25	Leieavtale for Oslo bispegård - Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 23 første ledd	6
52/25	Referat- og orienteringssaker 27.10 2025	7

44/25 Godkjenning av innkalling og saksliste 27.10 2025

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027	27.10.2025	44/25

Møtebehandling i Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027 27.10.2025:**Møtebehandling**

Domprosten innvilges møte og talerett til sak 48/25.

Votering

Enstemmig.

Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027s vedtak

Innkalling og saksliste godkjent.

[Lagre vedtak]

45/25 Godkjenning av protokoll Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027 15 09 2025

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027	27.10.2025	45/25

Forslag til vedtak

Protokoll fra møtet i OBDR 15.09.25 godkjennes uten merknad.

Møtebehandling i Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027 27.10.2025:**Møtebehandling****Votering**

Enstemmig.

Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027s vedtak

Protokoll fra møtet i OBDR 15.09.20 godkjennes uten merknad.

[Lagre vedtak]

46/25 Orientering ved ressursgruppe for samisk kirkeliv

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027	27.10.2025	46/25

Forslag til vedtak

Oslo bispedømmeråd takker for orienteringen.

Møtebehandling i Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027 27.10.2025:

Møtebehandling

Votering

Enstemmig.

Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027s vedtak

Oslo bispedømmeråd takker for orienteringen

[Lagre vedtak]

47/25 Orientering ved Kirkelig dialogsenter Oslo

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027	27.10.2025	47/25

Forslag til vedtak

Oslo bispedømmeråd takker for orienteringen.

Møtebehandling i Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027 27.10.2025:

Møtebehandling

Votering

Enstemmig.

Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027s vedtak

Oslo bispedømmeråd takker for orienteringen.

[Lagre vedtak]

48/25 Tilsetting, prost i Vestre Aker prosti

Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027	27.10.2025	48/25

Forslag til vedtak

Som prost i Vestre Aker prosti tilsettes:

1. Stephen Sirris

Subsidiært tilsettes:

- 2.

Tiltredelse avtales med Oslo biskop.

Møtebehandling i Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027 27.10.2025:**Møtebehandling**

Det ble votert over subsidiær tilsetting. Flertallet stemte mot. En stemme for subsidiær tilsetting.

Votering

Stephen Sirris - Enstemmig

Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027s vedtak

Som prost i Vestre Aker prosti tilsettes Stephen Sirris.

Tiltredelse avtales med Oslo biskop.

[Lagre vedtak]

49/25 Økonomirapportering 2.tertial 2025

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027	27.10.2025	49/25

Forslag til vedtak

Oslo bispedømmeråd tar økonomirapporten for 2.tertial 2025 til orientering.

Møtebehandling i Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027 27.10.2025:

Møtebehandling

Votering

Enstemmig.

Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027s vedtak

Oslo bispedømmeråd tar økonomirapporten for 2.tertial 2025 til orientering.

[Lagre vedtak]

50/25 Stiftelsen Collettsgate 43 - Årsberetning og årsregnskap for 2024

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027	27.10.2025	50/25

Forslag til vedtak

Oslo bispedømmeråd, som representantskap for stiftelsen Collettsgate 43, har i møte 27.10.2025 gjennomgått årsberetning og årsregnskap 2024 og drøftet stiftelsens virksomhet.

Møtebehandling i Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027 27.10.2025:

Møtebehandling

Votering

Enstemmig.

Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027s vedtak

Oslo bispedømmeråd, som representantskap for stiftelsen Collettsgate 43, har i møte 27.10.2025 gjennomgått årsberetning og årsregnskap 2024 og drøftet stiftelsens virksomhet.

[Lagre vedtak]

51/25 Leieavtale for Oslo bispegård

Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 23 første ledd

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027	27.10.2025	51/25

Forslag til vedtak

Oslo bispedømmeråd tar den juridiske vurderingen fra advokatfirmaet Hjort til orientering, inkludert det siste brevet som er sendt til Allstad som avviser grunnlag for erstatning.

Møtebehandling i Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027 27.10.2025:

Møtebehandling

Votering

Enstemmig.

Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027s vedtak

Oslo bispedømmeråd tar den juridiske vurderingen fra advokatfirmaet Hjort til orientering, inkludert det siste brevet som er sendt til Allstad som avviser grunnlag for erstatning.

[Lagre vedtak]

52/25 Referat- og orienteringssaker 27.10 2025

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027	27.10.2025	52/25

Forslag til vedtak

Oslo bispedømmeråd tar saken til orientering.

Møtebehandling i Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027 27.10.2025:

Møtebehandling

Votering

Enstemmig.

Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027s vedtak

Oslo bispedømmeråd tar saken til orientering.

[Lagre vedtak]

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Gry Friis Eriksen	401	25/03014-1	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
55/25	Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027	17.11.2025

HØRING – KIRKEVALGREGLEN M.M.

Vedlegg:

Høring om kirkevalgreglene m.m.

Høringsnotat om kirkevalgreglene m.m.

Forslag til kirkevalgreglene og medfølgende endringer i annet regelverk

Høring - kirkevalgreglene m.m - oversikt over høringsspørsmål

Oversikt over høringsmottakere

høring - kirkevalgreglene m.m - abeidsdokument

Saksorientering

Kirkerådet ønsker å forenkle regelverket til kirkevalget og gjøre kirkevalget mindre ressurskrevende. Kirkerådet hevder at forenkling av regelverket vil spare ressurser på alle nivåer i Den norske kirke både økonomisk og i arbeidstid for ansatte og frivillige. Endring av regler for kirkevalget har vært behandlet av OBDR i flere runder. Høringen "Rammer for kirkevalget" ble behandlet i bispedømmerådet 2. desember 2024 (sak 63/24), og behandlet på kirkemøtet 2025, sak 10/25. Det vedlagte høringsnotatet bygger på kirkemøtets vedtak.

Kirkerådet ber høringsinstansene om å fylle ut et digitalt skjema for høringssvar. I sakspapirene ligger derfor et digitalt arbeidsdokument. Dette er delvis fylt ut av saksbehandler og er ment som eksempel for bispedømmerådets arbeid med å ferdigstille vedtaket.

Foreliggende saksdokument bruker høringsskjemaet som disposisjon for OBDRs høringssvar.

OBDRs vedtak fylles ut i skjemaet og sendes Kirkerådet innen fristen 21. november 2025.

Digitalt valg og stemming ved oppmøte

Kirkevalget 2027 blir gjennomført som digitalt valg med muligheter for å avgi stemme ved oppmøte. Dette gjelder for valglister til menighetsråd, bispedømmeråd, prester og ansatte, døvekirkenes representant, sørsamisk representant. Perioden for å avgi stemme er 10. august til 13. september (offentlig valgdag). Det foreslås at sted for å avgi stemme ved oppmøte blir avgjort av hvert enkelt fellesråd, innenfor samme periode. Det legges til rette for valg ved oppmøte med en viss tidsramme, med minimumskrav 2 timer i uken. Det er gått bort fra bestemmelsen om at kirkevalget skal skje på samme tid og i lokaler umiddelbart knyttet til det offentlige valget.

Det spørres om det enkelte menighetsråd eller fellesrådet skal ha ansvaret for å krysse av på manntall og om menighetsråd eller fellesråd skal ha ansvaret for å telle papirstemmer

Til spørsmål 10, kommentarer: Oslo bispedømmeråd har i sitt tidligere høringssvar (sak 63/24) trukket fram at det er avgjørende at alle medlemmer i Den norske kirke får mulighet til å benytte seg av stemmeretten sin, også de velgere som ikke er digitale. I forslag til regelverk blir det ikke nevnt noe om hvilken mulighet de som stemmer på papir har til å avgi (forhånds)stemme i bostedsmenighet som er i annet bispedømme eller fellesråd enn der de er folkeregistrert. Regelverket bør tydeliggjøre enten at det ikke er lov å stemme på papir når stemmen skal sendes til et annet fellesrådsområde eller bispedømme, eller hvordan slik stemmegivning kan skje på papir innenfor en bestemt tidsfrist.

Navn og begreper

Kirkerådet foreslår å endre begrepene valg av medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd (nå: Valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet) valg av prest (som nå) og valg av ansatt (nå: valg av lek kirkelig ansatt). Kirkerådet mener at de foreslåtte navneendringene kommuniserer bedre til velgerne.

Frister

Endringer foreslås for å gjøre det enklere å overholde frister.

Kunngjøringer:

Flere krav til hva som skal kunngjøres foreslås endret/tas bort. Dette til forenkling. Bispedømmerådet bes om å ta stilling til om det skal regelfestes at valgresultatet skal kunngjøres lokalt eller ikke.

Valgorganer.

Kirkerådet ønsker å forlate begrepet "valgstyre", siden det er menighetsrådet som fungerer som dette og det kan virke forvirrende at "valgstyre" blir brukt som begrep når menighetsrådet behandler saker om valget. Paragrafen om valgrådet i bispedømmet foreslås forenklet både i form og innhold. Kirkerådet foreslår å ta bort "det bør tilstrebes god aldersfordeling, lik kjønnsfordeling og kirkepolitisk bredde ved oppnevning"; siden dette er noe bispedømmerådene selv kan vurdere i oppnevningen.

Andre merknader: Lik kjønnsfordeling og aldersspredning er viktig for sammensetning av råd og utvalg. Det er samtidig prinsipper man bevist eller ubevisst ser bort fra når oppnevninger skal gjøres. Det synes derfor å være uheldig at denne setningen skal utelukkes og at kjønn og alder ikke blir trygget i en oppnevningsprosess. Det samme gjelder representasjon av ulike ståsteder i kirkepolitiske saker.

Nominasjon

Det foreslås et nytt kapittel 4 om nominasjon

Regler om nominasjon til menighetsrådet innebærer ingen vesentlige endringer, annet enn at det foreslås en presisering om at nominasjonskomiteen skal være uavhengig av menighetsrådet.

Det foreslås forenklinger i regler for oppnevning av nominasjonskomite for valg av medlemmer til kirkemøtet og bispedømmeråd. Det stilles spørsmål om verdien av å regelfeste at nominasjonskomiteens liste ikke kan ha felles program eller profilere seg med felles lister, Kirkerådet anbefaler at det ikke skal regelfestes.

Det foreslås at det utarbeides veileder for dialog mellom kandidat og komite, og også at medlemmer i bispedømmerådet kan sitte i nominasjonskomiteen, for å kunne veilede den som blir spurt om hvilke oppgaver som vedkommende spørres om.

Det er ikke omtalt om denne personen kan sitte i nominasjonskomiteen og selv stille til gjenvalg. Det bør tydeliggjøres i regelverket om det er tillatt eller ikke.

Listeforslag

Det foreslås noen praktiske endringer som forenkler prosessen ved signering.

Supplerende nominasjon

Av forenklingshensyn foreslås det at supplerende kandidater til menighetsrådsvalget settes opp nederst på stemmeseddelen etter de som er nominert av nominasjonskomiteen, uten at det presiseres nærmere hvem som er supplerte kandidater.

Det foreslås at ordningen om supplerte kandidater til valg til kirkemøtet og bispedømmerådet faller ut, siden ordningen ikke gjelder når flere lister stiller til valg.

Informasjon om lister og kandidater.

I dagens regelverk står det at den enkelte liste selv er hovedansvarlig for informasjon om sin liste og sine kandidater, men at valgrådet utarbeider en felles presentasjon av kandidatene og listene. Denne presentasjonen inneholder cv-opplysninger om den enkelte kandidat og en kort presentasjon av den enkelte listen. Kirkerådet foreslår at valgrådets presentasjon også skal inkludere hva de ulike kandidatene står for. Listens tillitsvalgte får mulighet til å gi en kort presentasjon av listen som tas inn i den felles presentasjonen. Andre forslag til forenklinger i regelverket endrer ikke meningen i tidligere regelverk.

Protokollering og offentliggjøring av valgresultater.

Det ønskes at reglene om at papirstemmene ikke skal sendes fra menighetsrådene til bispedømmerådene, siden det foreslås at alle papirstemmer skal telles opp i menighetene/fellesrådene. Valgrådene i bispedømmene og Kirkerådet vil få informasjon fra Den norske kirkes valgadministrative system. Det foreslås også å regelfeste at resultatene av de digitale stemmene ikke skal offentliggjøres før papirstemmene er lagt til, dette for å sikre hemmelig valg.

Manntall.

I forbindelse med forenkling av regler for manntall anbefales det at man går fra å sette kryss i manntallet for valg av menighetsråd og valg av medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd, til ett kryss for begge valg. Endring av stemmerett må skje før 30.juni hvis dette skal kunne endres i manntallet.

Beredskap, omvalg og klager.

Det foreslås at Kirkerådet er klageinstans for alle klager ved begge typer valg. Dette for å sikre likebehandling. Bestemmelser om beredskap og omvalg videreføres.

Nytt valgoppgjør i perioden og suppleringsvalg

I dagens ordning kan bispedømmerådet gi samtykke til suppleringsvalg og fastsette hvordan suppleringsvalget skal gjennomføres. Kirkerådet foreslår at det fastsettes at suppleringsvalget gjennomføres i menighetsmøtet og vil fastsette en standardordning om at valget foretas i menighetsmøtet, uten videre regler. Kirkerådet ber høringsinstansene om tilbakemelding om det er ønskelig med mer detaljert regulering av suppleringsvalget. I den danske folkekirken er det et regelverk som i detalj beskriver en tilsvarende valgprosess.

Valg i kategorialmenighetene

Det skal gjøres store endringer i strukturen for valg i kategorialmenighetene og det vil bli en egen prosess og dialog med kategorialmenighetene før dette fastsettes i etterkant av kirkemøtet 2026. Døvekirken er omtalt i avsnittet som omhandler kategorialmenigheter. Til kirkevalget 2023 var det utarbeidet et eget regelsett til valg av døvemenighetenes representanter til bispedømmeråd og Kirkemøtet. Til merknader: Oslo bispedømmeråd bør avvente uttalelser fra Døvekirken organer og høringssvar(ene) fra Døves kirkeråd. Kirkerådet må sette av tilstrekkelige midler for å gjennomføre valg i døvekirken.

Fra preferansevalg til flertallsvalg.

Kirkemøtet 2025 har vedtatt at valg til prest og valg til (lek kirkelig) ansatt skal foregå som flertallsvalg ved at de stemmeberettigede setter kryss ved navnet til en av de nominerte. Listen settes opp alfabetisk.

Det bør komme klart fram om alfabetisk rekkefølge menes alfabetisk etter fornavn eller etter alfabetisk etter etternavn.

Nominasjonskomiteer

Det foreslås forenklinger i valg av nominasjonskomite. Det foreslås at alle prestene i et bispedømme innkalles til digitalt møte hvor nominasjonskomite velges, da et medlem og et varamedlem i hvert prosti. Det samme kan gjelde for valg møte til nominasjonskomite for ansatte. For å videre forenkle reglene foreslås det at unntaksordningen for valg av lek kirkelig tilsatt, sløyfes.

- *Der tungtveiende grunner tilsier at det ikke er mulig å gjennomføre valgmøte ved valg av lek kirkelig tilsatt, kan valgrådet gi dispensasjon. I slike tilfeller skal følgende prosedyre følges: i. Kirkevergen ved prostesetet sammenkaller én representant fra hver yrkesgruppe til et møte hvor det oppstilles én eller flere kandidater til nominasjonskomiteen. Representantene utpekes etter forslag fra de tillitsvalgte for yrkesgruppene. En bør forsøke å få med representanter for ulike sokn i prostiet. ii. Forslaget/forslagene sendes ut på avstemning blant de stemmeberettigede leke kirkelig tilsatte i prostiet. Avstemningen finner sted digitalt innen fristen for avholdelse av valgmøte*

Endringer i kirkeordningen og andre regelverk

Endringen det vises til er å gå bort fra betegnelsen “lek kirkelig ansatt” og erstatte betegnelsen på yrkesgruppen til “ansatt”. Det foreslås også justering av frister for å levere listeforslag.

Det siste spørsmålet i skjemaet til høringssvar er spørsmålet “har dere andre merknader til høringen”.

Eventuelle merknader føres inn etter bispedømmerådets anbefaling.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Det digitale høringsskjemaet spør ikke høringsinstansene om å kommentere punktet økonomiske og administrative konsekvenser. Siden regelverket blir såpass forenklet, mener kirkerådet at behovet for økonomisk støtte i forbindelse med forberedelser og avvikling av valget kan kuttes betydelig. Det forutsettes at utgifter til menighetsråd/fellesråd vil kunne dekkes uten at fellesrådene får tilleggsbevilgninger. Størrelsen på bevilgning til hvert enkelt bispedømmeråd blir ikke omtalt, men bispedømmerådsvalg vil tilgodeses i bevilgningen i valgrådet.

Kirkerådet har ikke antydnet størrelsen på bevilgningen. Til valget 2023 fikk Oslo bispedømmeråd tildelt 825 000 kr.

Forslag til vedtak

Administrasjonen ferdigstiller det digitale høringssvaret etter de innspill som kom fram i møtet.

Høringssvaret sendes kirkerådet innen fristen 21. november 2025

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet

Høringsmottakere iflg. liste

Dato: 25.09.2025

Vår ref: 25/02455-2

Deres ref:

Høring om kirkevalgreglene m.m.

Kirkerådet sender på høring forslag til nye kirkevalgregler. Den norske kirke er en demokratisk folkekirke. Alle medlemmer skal ha mulighet til å velge sine representanter til å styre kirken. Forslaget omfatter forenkling av kirkevalgreglene, med mål om å redusere ressursbruk og gjøre valget enklere. Det foreslås at kirkelig fellesråd får ansvar for stemming ved oppmøte. Høringen tar også opp temaer som digitalt valg, frister, nominasjon, informasjon om lister og kandidater og offentliggjøring av valgresultater. Forenkling av regelverket vil spare ressurser på alle nivåer i Den norske kirke, både økonomisk og i arbeidstid for ansatte og frivillige.

Høringen sendes til et utvalg av menighetsrådene og de kirkelige fellesrådene, men alle kan avgi høringsuttalelse. I tillegg sendes høringen til bispedømmerådene, de teologiske utdanningsinstitusjonene som har rett til å gi cand.theol.-utdanning, Norsk Kvinnelig Teologforening, arbeidstakerorganisasjonene, Den norske kirkes ungdomsutvalg, Den norske kirkes råd for personer med funksjonsnedsettelse, Hovedorganisasjonen KA, Bønnelista, Frimodig Kirke, Interesseforeningen for Nominasjonskomiteens liste og Åpen folkekirke.

Høringsnotatet er vedlagt. Kirkerådet ber høringsinstanser fylle ut [et digitalt skjema for hørings svar](#). Vedlagt er en PDF med oversikt over hørings spørsmålene. Det er også utarbeidet et arbeidsdokument i Word som man kan bruke til arbeidet med svarene. Det kan lastes ned på kirken.no/hoeringer.

Alle kan avgi høringsuttalelse. Høringsuttalelser er offentlige etter offentleglova, jf. kirkeordningen § 42, og vil bli offentliggjort på kirken.no.

Frist for å sende inn hørings svar er **21. november 2025**.

Med vennlig hilsen

Ole Edvard Wold-Reitan
direktør

Andreas Henriksen Aarflot
seksjonsleder, juridisk seksjon

Postadresse:
Postboks 799 Sentrum
0106 OSLO

E-post: post.kirkeradet@kirken.no
Web: www.kirken.no
Org.nr.: 818066872

Telefon: +47 23081200
Telefaks:

Saksbehandler
Margit Aas Onstein

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:

Høringsnotat om kirkevalgreglene m.m.

Forslag til kirkevalgreglene og medfølgende endringer i annet regelverk

Høring - kirkevalgreglene m.m - oversikt over høringsspørsmål

Oversikt over høringsmottakere

19.09.2025, 10:27

Høring om kirkevalgreglene m.m.

DEN NORSKE KIRKE

Høring om kirkevalgreglene m.m.

* Obligatorisk

Den norske kirke er en demokratisk folkekirke. Alle medlemmer skal ha mulighet til å velge sine representanter til å styre kirken. Forslag til nye kirkevalgregler omfatter forenkling av kirkevalgreglene, med mål om å redusere ressursbruk og gjøre valget enklere. Det foreslås at kirkelig fellesråd får ansvar for stemming ved oppmøte. Høringen tar også opp temaer som digitalt valg, frister, nominasjon, informasjon om lister og kandidater og offentliggjøring av valgresultater. Forenkling av regelverket vil spare ressurser på alle nivåer i Den norske kirke, både økonomisk og i arbeidstid for ansatte og frivillige.

[LENKE TIL HØRINGSNOTATET]

Høringsfristen er 21. november 2025.

Høringsuttalelser er offentlige etter offentleglova jf. kirkeordningen § 42, og vil bli publisert på kirken.no.

Personvern

Skriv ikke inn opplysninger som identifiserer enkeltpersoner. Hvis du er en privatperson som sender inn høringssvar, må du oppgi navn. Da blir ditt høringssvar ansett som samtykke til at navnet og høringssvaret publiseres på kirken.no, jf. personvernforordningen artikkel 6 nr. 1 bokstav a og artikkel 9 nr. 2 bokstav a.

"Engasjerende leser"

Det er mulig å bruke "Engasjerende leser" i arbeidet med høringssvarene, som gir mulighet for både forstørret tekst og opplesning av tekst. Du finner denne funksjonen ved å trykke på de tre prikkene øverst til høyre.

Praktisk informasjon

Skjemaet er delt opp i flere sider. Du kan gå fram og tilbake i skjemaet hvis du vil se hva du har svart eller gjøre endringer. Du kan skrive ut en kopi av svaret ditt etter at du har sendt inn.

Merk at svarene ikke lagres når skjema lukkes uten at du har trykket på Send-knappen. Man kan bruke arbeidsdokumentet

[LENKE TIL ARBEIDSDOKUMENT] mens svarteksten utarbeides.

19.09.2025, 10:27

Høring om kirkevalgreglene m.m.

Om innsenderen av høringssvaret

1. Hvilken type høringsinstans svarer du som? *

- ☐ Menighetsråd
- ☐ Menighetsråd med fellesrådsfunksjoner
- ☐ Fellesråd
- ☐ Bispedømmeråd
- ☐ Biskop
- ☐ Utdanningsinstitusjon
- ☐ Fagforening
- ☐ Organisasjon
- ☐ Privatperson
- ☐ Annet

2. Navn *

Vennligst oppgi navnet på rådet, organisasjonen eller privatpersonen som svarer.

3. Kontaktperson (hvis innsender er råd eller organisasjon)

Vennligst oppgi navn på kontaktperson dersom innsender er et råd eller en organisasjon.

19.09.2025, 10:27

Høring om kirkevalgreglene m.m.

4. Hvilket bispedømme tilhører du? *

- ☐ Agder og Telemark
- ☐ Bjørgvin
- ☐ Borg
- ☐ Hamar
- ☐ Møre
- ☐ Nidaros
- ☐ Nord-Hålogaland
- ☐ Oslo
- ☐ Stavanger
- ☐ Sør-Hålogaland
- ☐ Tunsberg
- ☐ Ingen bispedømmetilknytning

19.09.2025, 10:27

Høring om kirkevalgreglene m.m.

Digitalt valg og stemming ved oppmøte

5. Har du/dere merknader til organiseringen av det digitale valget?

6. Støtter du/dere at kirkelig fellesråd får ansvar for å organisere stemming ved oppmøte? *

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke
- ☐ Ingen mening

7. Kirkerådet foreslår å fastsette et felles krav om at det som minimum skal legges til rette for stemming ved oppmøte to timer i uken i stemmeperioden. Støtter du/dere dette? *

- ☐ Ja
- ☐ Nei, jeg/vi ønsker ikke at det skal fastsettes minimumskrav
- ☐ Nei, jeg/vi ønsker at minimumskravet skal være mer enn to timer i uken
- ☐ Vet ikke
- ☐ Ingen mening

8. Kirkerådet foreslår i § 8-1 at menighetsrådet får ansvar for å prøve stemmegivinger på papir (altså krysse av velgeren i manntallet). Støtter du/dere dette? *

- ☐ Ja
- ☐ Nei, fellesrådet bør ha ansvar for prøving av stemmegivingene
- ☐ Vet ikke
- ☐ Ingen mening

19.09.2025, 10:27

Høring om kirkevalgreglene m.m.

9. Støtter du/dere at stemmesedlene på papir ved valg av Kirkemøtet og bispedømmeråd skal telles opp samlet for fellesrådsområdet? *

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke
- ☐ Ingen mening

10. Har du/dere merknader til organiseringen av stemming ved oppmøte?

19.09.2025, 10:27

Høring om kirkevalgreglene m.m.

Navn og begreper

11. Støtter du/dere den foreslåtte bruken av begrepene valg av medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd, valg av prest og valg av ansatt? *

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Delvis
- ☐ Vet ikke
- ☐ Ingen mening

12. Har du/dere andre forslag til begreper på valgene av Kirkemøtet og bispedømmeråd?

13. Har du/dere andre merknader til forslagene til begreper på valgene av Kirkemøtet og bispedømmeråd?

19.09.2025, 10:27

Høring om kirkevalgreglene m.m.

Frister

14. Støtter du/dere forslag til nye frister? *

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Delvis
- ☐ Vet ikke
- ☐ Ingen mening

15. Har du/dere merknader til forslag til nye frister?

19.09.2025, 10:27

Høring om kirkevalgreglene m.m.

Kunngjøringer

16. Kirkerådet foreslår at det ikke regelfestes at valgresultatet skal kunngjøres lokalt. Støtter du/dere dette? *

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke
- ☐ Ingen mening

17. Har du/dere merknader til forslagene til regler om kunngjøringer?

19.09.2025, 10:27

Høring om kirkevalgreglene m.m.

Valgorganer

18. Støtter du/dere at internetvalgstyret skal bestå av ni medlemmer? *

- ☐ Ja
- ☐ Nei, jeg/vi mener internetvalgstyret må ha flere medlemmer
- ☐ Nei, jeg/vi mener internetvalgstyret må ha færre medlemmer
- ☐ Vet ikke
- ☐ Ingen mening

19. Har du/dere andre merknader til forslag til kapittel 2 om valgorganer?

19.09.2025, 10:27

Høring om kirkevalgreglene m.m.

Nominasjon og listeforslag

20. Har du/dere merknader til forslag til nytt kapittel 4 om nominasjon?

21. Har du/dere merknader til forslag til nytt kapittel 5 om listeforslag?

22. Har du/dere merknader til forslag til bestemmelser om supplerende nominasjon (§ 5-11 og § 5-12)?

19.09.2025, 10:27

Høring om kirkevalgreglene m.m.

Informasjon om lister og kandidater (§ 5-14 og § 5-15)

23. Kirkerådet foreslår i § 15-5 at det også skal informeres om hva kandidatene på de ulike listene «vil arbeide for». Støtter du/dere dette? *

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke
- ☐ Ingen mening

24. Har du/dere merknader til regler om informasjon om lister og kandidater?

19.09.2025, 10:27

Høring om kirkevalgreglene m.m.

Protokollering og offentliggjøring av valgresultater. Manntall. Beredskap og omvalg.

25. Har du/dere merknader til regler for protokollering og offentliggjøring av valgresultater (§ 8-8)?

26. Har du/dere merknader til forslag til forenklede regler for manntall (kapittel 13)?

27. Har du/dere merknader til kapittel 14 og 15 om klager, beredskap og omvalg?

19.09.2025, 10:27

Høring om kirkevalgreglene m.m.

Nytt valgoppgjør i perioden og suppleringsvalg (kapittel 16)

28. Kirkerådet foreslår at reglene fastsetter at suppleringsvalg til menighetsråd skal skje i et menighetsmøte. Støtter du/dere dette? *

- ☐ Ja
- ☐ Nei, jeg/vi ønsker at reglene gir mer beskrivelse av hvordan suppleringsvalget skal gjennomføres
- ☐ Nei, jeg/vi ønsker at suppleringsvalget skal gjennomføres på en annen måte (beskriv i merknadsfeltet)
- ☐ Vet ikke
- ☐ Ingen mening

29. Har du/dere merknader til forslag til kapittel 16 om nytt valgoppgjør i perioden og suppleringsvalg?

19.09.2025, 10:27

Høring om kirkevalgreglene m.m.

Valg i kategorialmenighetene (kapittel 19)

30. Har du/dere merknader til forslag til regler om valg i kategorialmenigheter?

19.09.2025, 10:27

Høring om kirkevalgreglene m.m.

Endringer ved valg av prest og ansatt

31. Kirkerådet foreslår at nominasjonskomiteene ved valg av prest og ansatt velges i felles møte for hele bispedømmet. Støtter du/dere dette? *

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke
- ☐ Ingen mening

32. Kirkerådet foreslår å fjerne unntaksordningen for valg av nominasjonskomité ved valg av lek kirkelig tilsatt i dagens regler for valg av prest og lek kirkelig tilsatt § 3-1 (2) b. Støtter du/dere dette? *

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke
- ☐ Ingen mening

33. Har du/dere merknader til ordning for valg av prest og ansatt?

19.09.2025, 10:27

Høring om kirkevalgreglene m.m.

Endringer i kirkeordningen og andre regelverk

34. Støtter du/dere endring av frist i kirkeordningen § 9? *

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke
- ☐ Ingen mening

35. Har du/dere merknader til endringene i kirkeordningen og annet kirkelig regelverk?

36. Har du/dere andre merknader til høringen?

Dette innholdet er verken opprettet eller godkjent av Microsoft. Dataene du sender, sendes til skjemaieieren.

 Microsoft Forms

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet

Høring – kirkevalgreglene m.m.

Høringsnotat 25. september 2025. Høringsfrist: 21. november 2025

Sammendrag

Høringen inneholder forslag til nye kirkevalgregler og endringer i enkelte andre regelverk. Målet er å forenkle regelverket og gjøre kirkevalget mindre ressurskrevende. Høringsnotatet dekker flere aspekter, inkludert digitalt valg, stemming ved oppmøte, frister, kunngjøringer, valgorganer, nominasjon, listeforslag, supplerende nominasjon, informasjon om lister og kandidater, protokollering og offentliggjøring av valgresultater, manntall, beredskap, omvalg og klager, nytt valgoppgjør i perioden, suppleringsvalg, og valg i kategorialmenighetene.

Det foreslås at kirkelig fellesråd får ansvar for stemming ved oppmøte og at alle eventuelle papirstemmesedler bare telles opp lokalt. Fristen for å levere listeforslag flyttes fra 31. mars til 15. april. Reglene for stemmerett for valg av prest foreslås forenklet. Forenkling av regelverket vil spare ressurser på alle nivåer i Den norske kirke, både økonomisk og i arbeidstid for ansatte og frivillige. Forslag til regler er vedlagt.

Innhold

Sammendrag	1
1 Innledning	2
2 Digitalt valg og stemming ved oppmøte	4
2.1 Digitalt valg (kapittel 6)	4
2.2 Stemming ved oppmøte (kapittel 7)	5
2.3 Når, hvor og hvordan velgeren kan stemme (kapittel 3)	8

3	Andre endringer	9
3.1	Navn og begreper	9
3.2	Frister	9
3.3	Kunngjøringer	10
3.4	Valgorganer (kapittel 2).....	11
3.5	Nominasjon (kapittel 4)	12
3.6	Listeforslag (kapittel 5)	17
3.7	Protokollering og offentliggjøring av valgresultater (§ 8-8)	21
3.8	Manntall (kapittel 13).....	21
3.9	Beredskap, omvalg og klager (kapittel 14 og 15)	22
3.10	Nytt valgoppgjør i perioden og suppleringsvalg (kapittel 16)	22
3.11	Valg i kategorialmenighetene (kapittel 19)	23
4	Endringer ved valg av prest og ansatt	24
4.1	Regler for stemmerett.....	24
4.2	Fra preferansevalg til flertallsvalg	25
4.3	Nominasjonskomiteer	25
5	Endringer i kirkeordningen og andre regelverk.....	26
6	Økonomiske og administrative konsekvenser.....	26

1 Innledning

Den norske kirke er en landsdekkende og demokratisk folkekirke. Kirkevalgreglene regulerer hvordan valg gjennomføres. Kirkemøtet i 2025 vedtok noen endringer i rammene for kirkevalg. I denne høringen blir disse vedtakene fulgt opp av konkrete regelendringer. I tillegg er det gjort endringer i struktur og språk i reglene. Målet er å forenkle regelverket og dermed gjøre arbeidet med kirkevalg mindre ressurskrevende

på alle nivå i Den norske kirke. Ved å gjøre reglene enklere og lettere å lese for velgere og de som gjennomfører valg er målet også å redusere risikoen for feil og styrke kirkedemokratiet.

Ved kirkevalget i 2023 ble det for første gang gjennomført digital forhåndsstemming. Den største endringen i de nye reglene er at det digitale valget nå er hovedordningen. I tillegg skal det være mulig å stemme ved oppmøte.

Det har i flere sammenhenger vært kritikk av begrepene «lek» og «lek kirkelig tilsatt». I forslag til regler omtales det som valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd, valg av prest og valg av ansatt. Les mer i avsnitt 3.1.

I forkant av valget i 2023 ble det vedtatt totalt seks regelsett om kirkelige valg:

1. [Regler om valg av menighetsråd og leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet \(kirkevalgreglene\)](#)
2. [Regler om valg av prest og lek kirkelig tilsatt til medlem av bispedømmeråd og Kirkemøtet](#)
3. [Regler om valg av døvemenighetenes representant til bispedømmeråd og Kirkemøtet](#)
4. [Regler om valg av sørsamisk representant til Nidaros bispedømmeråd og Kirkemøtet](#)
5. [Regler om Samisk kirkelig valgmøte](#)
6. [Særskilte regler om digital forhåndsstemming ved kirkevalg](#)

Det foreslås nå å redusere dette til to: kirkevalgreglene og regler om Samisk kirkelig valgmøte. Det betyr at regler for valg av menighetsråd og valg av medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd, inkludert valg av prest, ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant nå blir samlet i ett regelverk. Begrunnelsen for dette er at det skal bli enklere å se hva som er felles regler og hvor det er forskjell mellom de ulike valgene. Dette vil særlig være viktig i utvikling og testing av digitale valgsystemer. Å slå sammen regelverkene gjør også total mengde tekst i reglene svært mye mindre. Man går fra 54 sider til ca. 24 sider regelverk.

Det er gjort en større endring i strukturen i kirkevalgreglene. Reglene er nå organisert sånn at de skal kunne leses kronologisk av de som skal gjennomføre valget. Det foreslås at kapittel 13 om manntall vedtas av Kirkerådet, men tas inn i kirkevalgreglene på samme måte som de delene av regelverket som Kirkemøtet vedtar.

Som en følge av at Kirkerådet foreslår å gå bort fra bruken av betegnelsen *lek* og *lek kirkelig tilsatt*, må det også gjøres enkelte endringer i kirkeordningen og annet regelverk som benytter denne terminologien. Kirkerådet foreslår derfor at det også

gjøres endringer i kirkeordningen og annet regelverk som benytter betegnelsen *lek* og *lek kirkelig tilsatt*.

Forslag til reglene er vedlagt høringsnotatet.

2 Digitalt valg og stemming ved oppmøte

Kirkemøtet i 2025 vedtok at kirkevalget gjennomføres som digitalt valg med begrensede muligheter til å stemme ved oppmøte. Stemming ved oppmøte skjer digitalt hvis dette er teknisk mulig i den digitale valgløsningen. Det betyr at man går bort fra ordningen med at kirkevalget gjennomføres på samme tid som og i umiddelbar nærhet til de offentlige valgene på valgdagen.

2.1 Digitalt valg (kapittel 6)

Kapittel 6 i forslag til kirkevalgregler regulerer det digitale valget. Bestemmelsene i dette kapittelet er videreføring av slik det digitale valget ble gjennomført i 2023. Velgeren skal kunne stemme digitalt flere ganger, den siste stemmen godkjennes. Dette er viktig for å sikre hemmelig valg, fordi det gir velgeren mulighet til å stemme på nytt hvis de har blitt påvirket eller observert i stemmesituasjonen. Det er ellers opp til velgeren selv å sørge for at det blir hemmelig hva man stemmer.

Forslag til regler inneholder også en paragraf om kryptering, det vil si at informasjon skal gjøres uleselig på en måte som gjør at informasjonen kun kan gjøres leselig om man har tilgang til en dekrypteringsnøkkel. Det fastsettes at valg av prest og ansatt gjennomføres heldigitalt, som i 2023. Til slutt pekes det på noen prinsipper som ligger til grunn for det digitale valget. Disse prinsippene er foreslått forenklet sammenlignet med prinsippene som i dag er regulert i særskilte regler for digital forhåndsstemming ved kirkevalg.

Det foreslås å ta ut bestemmelsen om at velger etter endt stemmegivning skal kunne få bekreftelse på at stemmen er avgitt korrekt. Dette var en teknisk løsning som svært få velgere brukte sist og som ble opplevd forvirrende i kommunikasjonen og i den digitale valgløsningen. Det er noen prinsipielle hensyn som tilsier at man bør beholde denne typen kontrollmekanisme, men av ressurs hensyn foreslås det likevel å ta ut denne muligheten ved neste valg. Løsningen var kompleks og medførte økt ressursbruk til testing.

Det foreslås også å ta ut bestemmelsen om at informasjon om krav til løsningen og hvordan det digitale valgsystemet virker skal gjøres offentlig kjent. Hvis noen etterspør mer teknisk informasjon enn det som kommuniseres til den generelle velger kan de gis innsyn i dette.

Høringsspørsmål: Har du/dere merknader til organiseringen av det digitale valget?

2.2 Stemming ved oppmøte (kapittel 7)

Kapittel 7 i forslag til kirkevalgregler regulerer stemming ved oppmøte. Fordi det ikke er avklart om det blir mulig med en alternativ pålogging til det digitale valgsystemet tar forslag til regler høyde for både en slik digital løsning og eventuelle papirstemmer.

Det foreslås at kirkelig fellesråd får ansvar for stemming ved oppmøte. Det er en endring fra dagens regler hvor menighetsrådet har det formelle ansvaret for både forhåndsstemming og stemming på valgdagen. Begrunnelsene for endringen er at det er naturlig å se fellesrådsområdet i sammenheng når det skal planlegges stemming ved oppmøte og at det oftest er fellesrådet som har ansatte og lokaler til å gjennomføre stemming ved oppmøte. Kirkerådet har også inntrykk av at det har vært praksis mange steder at kirkevergen og hans eller hennes stab holder i det praktiske i forbindelse med kirkevalget og at det derfor blir enklest at ansvaret også ligger på fellesrådsnivå.

Kirkelig fellesråd består av medlemmer fra menighetsrådene i soknene, men det kan også være hensiktsmessig å fastsette en mer formell involvering av menighetsrådene som organ, når ansvaret for slik stemmegivning overføres fra menighetsrådene til fellesrådet. Kirkerådet foreslår derfor å fastsette i reglene at fellesrådene skal involvere menighetsrådene.

For å forenkle ordningen foreslås det at man må møte opp i det fellesrådsområdet der man har stemmerett for å kunne stemme. Det gjør at man slipper å ha tilgjengelig utskrift av stemmesedler for andre sokn og bispedømmer enn de som er knyttet til fellesrådsområdet. Det gjør også at man ikke må sende stemmesedler. Det sparer arbeid og gjør at valgresultatet kan bli klart tidligere enn det ville vært hvis man skulle vente på sendinger av stemmegivninger. Alternativet ville vært å ha en egen frist for når man må stemme i et annet fellesrådsområde (slik det er i dagens regler), men dette vurderes som unødvendig komplisert når det digitale valget skal være hovedordningen. Disse endringene ansees nødvendige for å ta ut mest mulig gevinster ved at valget primært gjennomføres digitalt.

Komiteen som behandlet saken om rammer for kirkevalg på Kirkemøtet i 2025 uttalte seg om stemming ved oppmøte i en merknad:

Komiteen peker på at alle som har stemmerett skal få mulighet til å avgi stemmer. Komiteen legger til grunn at Kirkerådet i arbeidet med regelverket tegner ut hva som kan være minimumsløsning i valgordningen som hensyntar de som ønsker bistand for å stemme - f.eks. ved manglende digital kompetanse, og med utgangspunkt i lokale forhold.

Forslag til ny § 7-1 sier at kirkelig fellesråd skal legge til rette for stemming ved oppmøte på egnet og tilgjengelig sted i sitt fellesrådsområde og at kirkelig fellesråd bestemmer hvor velgerne kan stemme. Forslaget er at kirkelig fellesråd bestemmer åpningstidene for valglokalene. Her legges det altså opp til stor lokal frihet i hvordan dette organiseres.

Kirkerådet foreslår å fastsette et felles krav til omfang av stemming ved oppmøte, for å sikre et tilstrekkelig tilbud over hele landet. Det foreslås at § 7-1 (3) lyder:

Kirkelig fellesråd bestemmer åpningstidene for valglokalene innenfor perioden for digital stemming. Det skal som minimum legges til rette for stemming ved oppmøte to timer i uken i stemmeperioden.

Perioden for digitalt valg fra 10. august til 13. september er fem uker. Dette kravet vil derfor pålegge fellesrådene et minimum av 10 arbeidstimer som vil være bundet til stemmemottak. Så lenge fellesrådene beholder fleksibilitet i tid og sted bør det kunne kombineres med annet arbeid i de periodene det ikke møter opp velgere.

Et argument mot å regulere tid og sted for stemming ved oppmøte nærmere er at det digitale valget er hovedordningen og stemming ved oppmøte er et supplement til dette. Det bør derfor ikke pålegges alt for stort arbeid med dette. Kirkerådet ønsker å gi fellesrådene tillit til å finne de gode løsningene lokalt. Dette henger også sammen med at det ikke vil bli gitt tilskudd til lokal gjennomføring av kirkevalget.

Fordi kirkelig fellesråd får ansvar for å organisere stemming ved oppmøte får de også ansvar for å kunngjøre når og hvor velgeren kan stemme digitalt og ved oppmøte, samt registrere tid og sted i Den norske kirkes valgadministrative system innen frist 1. juni. Det forutsettes at dette systemet vil håndtere registrering av informasjonen på fellesrådsnivå. Det er ikke noe i veien for at det enkelte menighetsråd også informerer om valget.

Kirkelig fellesråd får også ansvar for at det foreligger stemmesedler. Ved valget i 2023 var ansvaret delt mellom menighetsrådet (som skrev ut eller trykket opp stemmesedler for menighetsrådsvalget) og Kirkerådet (som trykket opp og distribuerte stemmesedler for valg av leke til bispedømmeråd og Kirkemøtet). Foreslått formulering er at «Ved stemming ved oppmøte med papirstemmer sørger fellesrådet for at det er tilgjengelig stemmesedler (...)» (Utkast til kirkevalgregler § 7-3 (1)). Med denne formuleringen vil det være opp til fellesrådet om man skriver ut / trykker opp stemmesedler på forhånd eller har mulighet til å skrive ut stemmeseddelsett til den enkelte velger.

Det foreslås å videreføre fra dagens ordning at velgeren skal kunne gjøre sitt valg avskjermet og usett. Hvis det blir en ordning der velgeren skal stemme digitalt ved oppmøte vil det likevel være nødvendig at en stemmemottaker observerer

stemmegivingen. Dette er for å sikre at en velger ikke kan manipulere valgsystemet eller gjøre andre ting enn å stemme på den enheten som er tilgjengelig for valget. Det vil særlig være viktig hvis den PC-en som brukes til valget ellers brukes til annet arbeid på kirkekontoret og dermed kan gi tilgang til for eksempel personopplysninger. Det vil komme nærmere veiledning om dette hvis det blir aktuelt. Uten mulighet for observasjon av stemmegivingen vil det være nødvendig med omfattende og kostnadskrevende tiltak i form av innkjøp av egne PC-er og begrensning av funksjoner på disse for å ivareta informasjonssikkerheten. Dette ansees ikke hensiktsmessig når de aller fleste stemmegivere vil kunne gjøre dette selv på sin mobiltelefon.

Det foreslås å ikke videreføre bestemmelsen om at det må være to stemmemottakere til stede når det gjennomføres stemming ved oppmøte. Det antas at dette vil forenkle organiseringen av valget lokalt betraktelig. Siden ressursene til gjennomføring av den fysiske delen av kirkevalget er begrensede, er det ikke like naturlig å benytte seg av de samme kravene til kirkelige valg som det man gjør ved offentlige valg.

Det legges opp til at eventuelle papirstemmer skal mottas i konvolutt på samme måte som det ble gjort med forhåndsstemmer på papir ved sist valg. Velgere som stemmer på papir, kan krysses av i manntallet etter at det digitale valget er avsluttet. Det vil da være satt kryss i manntallet for de velgerne som allerede har stemt digitalt. På den måten sikrer man at en velger ikke kan få godkjent flere stemmer.

Konvolutter med stemmegivinger må oppbevares sikkert for å hindre manipulering eller at stemmer forsvinner. Det foreslås å videreføre at velgeren skal legge omslagskonvolutten i en urne med tillegget *eller tilsvarende*. Videre foreslås det å regelfeste at kirkelig fellesråd skal sørge for at valgmateriellet oppbevares på sikker måte, uten å spesifisere nærmere. Dette er en videreføring av nåværende bestemmelser.

Regler om hjelp til å avgi stemme (ny § 7-4 (4)) og ordensregler (§ 7-5) er i hovedsak innholdsmessig videreført fra dagens ordning. Ordlyden er oppdatert og forenklet i tråd med ordlyden i ny valglov.

Hvis det blir en ordning med papirstemmer må disse håndteres etter at de er avgitt. Hvordan dette gjøres er først og fremst et praktisk spørsmål, men det stiller også noen prinsipielle spørsmål. Det viktigste prinsipielle spørsmålet er hvordan man sikrer hemmelig valg for de som stemmer på papir, særlig hvis det blir veldig få papirstemmer.

En stemmegiving avgitt på papir i konvolutt må godkjennes (krysses av i manntallet) etter at det digitale valget er avsluttet. Dette er nødvendig for å hindre at noen velgere kan stemme flere ganger. Det foreslås i § 8-1 at menighetsrådet får ansvaret for dette,

men det kan også være hensiktsmessig at fellesrådet får dette ansvaret slik at alle stemmegivingene kan behandles samlet. Kirkerådet ber om tilbakemelding på dette i høringen.

Etter at stemmegivingene på papir er godkjent, skal stemmesedlene telles opp. Her foreslås det at menighetsrådet får ansvar for å godkjenne og telle opp stemmesedlene ved valg av menighetsråd, mens fellesrådet får ansvar for å godkjenne og telle opp stemmesedler ved valg av medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd. Det foreslås at stemmesedlene telles to ganger av menighetsråd/fellesråd og at stemmesedlene ved valg av medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd ikke sendes til valgrådet i bispedømmet for endelig telling, slik det har vært tidligere.

Begrunnelsen for å telle opp stemmesedlene ved valg av medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd samlet, er å sikre hemmelig valg. Ved å telle opp samlet reduserer man risikoen for at det én eller noen få papirstemmer blir håndtert og rapportert separat. Kirkerådet antar også at det er enklere og mindre arbeidskrevende å telle opp samlet. Kirkerådet ber om tilbakemeldinger på dette i høringen.

Høringsspørsmål: Støtter du/dere at kirkelig fellesråd får ansvar for å organisere stemming ved oppmøte? Ja/Nei/Vet ikke/Ingen mening.

Høringsspørsmål: Kirkerådet foreslår å fastsette et felles krav om at det som minimum skal legges til rette for stemming ved oppmøte to timer i uken i stemmeperioden. Støtter du/dere dette? Ja / Nei, jeg/vi ønsker ikke at det skal fastsettes minimumskrav / Nei, jeg/vi ønsker at minimumskravet skal være mer enn to timer i uken / Vet ikke / Ingen mening

Høringsspørsmål: Kirkerådet foreslår i § 8-1 at menighetsrådet får ansvar for å prøve stemmegivinger på papir (altså krysse av velgeren i manntallet). Støtter du/dere dette? Ja / Nei, fellesrådet bør ha ansvar for prøving av stemmegivingene / Vet ikke / Ingen mening.

Høringsspørsmål: Støtter du/dere at stemmesedlene på papir ved valg av Kirkemøtet og bispedømmeråd skal telles opp samlet for fellesrådsområdet? Ja / Nei / Vet ikke / Ingen mening.

Høringsspørsmål: Har du/dere merknader til organiseringen av stemming ved oppmøte?

2.3 Når, hvor og hvordan velgeren kan stemme (kapittel 3)

I tillegg til de to kapitlene om digitalt valg og stemming ved oppmøte foreslås det at informasjon om når, hvor og hvordan velgerne kan stemme samles i kapittel 3. Her tas først informasjon om at kirkevalget 2027 gjennomføres 10. august til 13.

september, i tråd med Kirkemøtets vedtak om at valget gjennomføres i samme periode som det er mulig å stemme (forhåndsstemme og stemme ved valgdagen) ved det offentlige valget.

Den andre paragrafen i kapittel 3 peker på at på at velgeren kan stemme digitalt eller ved oppmøte. §§ 3-3 og 3-4 er videreføring av dagens ordning for hvordan valgene gjennomføres, med unntak av to ting som følger av Kirkemøtets vedtak i 2025. Muligheten til å stemme på personer som ikke har stilt til valg (tilføyde navn) ved menighetsrådsvalg er tatt bort. Valg av prest og ansatt gjennomføres som flertallsvalg ved at velgeren kan sette kryss ved navnet til en av kandidatene.

3 Andre endringer

3.1 Navn og begreper

Kirkemøtet 2025 vedtok at det som i dagens ordning heter *valg til bispedømmeråd og Kirkemøtet*, fra nå blir omtalt som *valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd*. Dette innebærer ingen praktisk endring i gjennomføring av valgene, men endrer bare navnet. Begrunnelsen for dette er at det kommuniserer bedre ut til velgerne.

Det har i flere sammenhenger vært kritikk av begrepene «lek» og «lek kirkelig tilsatt». I forslag til regler omtales det som valg av medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd, valg av prest og valg av ansatt. Også prester vil i mange tilfeller være ansatte, men for enkelthets skyld vurderer Kirkerådet at det beste alternativet er å benytte ansatt for de som har stemmerett som ansatt uten å være prest. Kirkerådet oppfordrer høringsinstansene særskilt til å komme med eventuelle andre forslag på til en passende benevnelse for de ansatte som ikke er prester.

Høringsspørsmål: Støtter du/dere den foreslåtte bruken av begrepene valg av medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd, valg av prest og valg av ansatt? Ja / Nei / Delvis / Vet ikke / Ingen mening.

Høringsspørsmål: Har du/dere andre forslag til begreper på valgene av Kirkemøtet og bispedømmeråd?

Høringsspørsmål: Har du/dere andre merknader til forslagene til begreper på valgene av Kirkemøtet og bispedømmeråd?

3.2 Frister

Fristen for å levere listeforslag foreslås flyttet fra 31. mars til 15. april. Stemmesedler skal ikke lenger trykkes opp sentralt og distribueres, og det gir rom for å forskyve denne fristen og gi bedre tid til nomineringsarbeidet. Det vil bety at fristen ikke er den samme som ved kommunestyre- og fylkestingsvalg.

Fordi fristen for å levere listeforslag flyttes senere, foreslås det at fristen for å oppnevne nominasjonskomiteer og foreslå kandidater flyttes fra 1. til 15. februar i valgåret. Det gir litt bedre tid til å få gjennomført valgmøter hvor medlemmer til nominasjonskomiteene velges.

For valg av menighetsråd og valg av prest, ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant foreslås det at fristen for å godkjenne listeforslagene blir 30. april i valgåret. Det gir tid til supplerende nominasjon i etterkant av dette. For valg av medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmerråd foreslås det at fristen settes til 15. mai i valgåret. Dette gir lenger tid til eventuelt arbeid med å få listeforslagene i samsvar med regelverket. Av erfaring tar dette arbeidet lenger tid ved dette valget, enn de andre valgene. Det er heller ikke foreslått å åpne for supplerende nominasjon ved dette valget, noe som gir mulighet for litt bedre tid.

I dagens regler er det en bestemmelse som regulerer hva som skjer hvis en frist faller i en helg eller på en helligdag. For å gjøre det enklere å bruke regelverket, foreslås det heller å justere fristene i reglene så de passer med helger og helligdager i 2027. Kirkerådet får så hjemmel til å gjøre tilsvarende justeringer før neste valg (ny § 20-3).

Høringsspørsmål: Støtter du/dere forslag til nye frister? Ja / Nei / Delvis / Vet ikke / Ingen mening.

Høringsspørsmål: Har du/dere merknader til forslag til nye frister?

3.3 Kunngjøringer

Det foreslås å forenkle reglene om kunngjøringer. Det foreslås å fjerne bestemmelsen i § 5-2 i dagens kirkevalgregler om at valgrådet skal kunngjøre oppfordring om å stille liste ved valget til bispedømmerråd og Kirkemøtet. Det antas at de som er interesserte i å stille liste er i stand til å oppsøke informasjon om dette, og at det ikke trengs en kunngjøring. Det foreslås også å ta ut at det skal kunngjøres krav til listen ved menighetsrådsvalg.

I forslag til regler er det ikke tatt inn noe krav om at menighetsrådet skal kunngjøre valgresultatet. Ny § 8-8 (5) sier: «Kirkerådet skal sørge for at valgresultatene blir offentliggjort.» Det er tenkt at dette skjer på kirken.no på samme måte som tidligere valg. Det kan likevel være aktuelt å også regelfeste at det skal kunngjøres lokalt. Kirkerådet ber om høringsinstansenes innspill til dette.

Det foreslås også å ta ut bestemmelsen om at listeforslagene skal legges ut til ettersyn etter hvert som de kommer inn. Her er det personvern vurderinger som gjør at det ikke er ønskelig at listeforslagene publiseres. Man kan for eksempel tenke seg at det er satt opp en person på listeforslaget som ikke er medlem i Den norske kirke. Det

betyr at de som lurte på hvilke listeforslag som er levert og kandidatene som står på dem, må be om innsyn i dette.

Enkelte kunngjøringer vurderes det likevel som viktig å beholde. En grunn til dette er at det er viktig å få frem at det ikke bare er Kirkerådet som driver med kirkevalg – kirkevalget handler først og fremst om valg i soknet. Ved at informasjon også kommer fra lokalt nivå, får man en tettere kontakt og en sterkere følelse av at dette er viktig enn om det bare kommer fra nasjonalt nivå.

Kunngjøringer som foreslås beholdt er:

- Kunngjøring av mulighet for supplerende nominasjon ved valg av menighetsråd (ny § 5-11 (2)) og valg av prest, ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant (ny § 5-11 (2))
- Kunngjøring av godkjente valglister (ny § 5-13)
- Når og hvor velgeren kan stemme digitalt og ved oppmøte (ny § 7-2)

Det foreslås at fellesrådet får ansvar for kunngjøring av når og hvor velgeren kan stemme digitalt og ved oppmøte, siden det foreslås at fellesrådet får ansvar for stemming ved oppmøte.

For de kunngjøringene som beholdes foreslås det å spesifisere at det skal kunngjøres i kirken, på menighetens/fellesrådets nettside og på annen måte menighetsrådet/fellesrådet fastsetter. Menighetenes bruk av sosiale medier varierer. En del menigheter kan ha klare planer for hva de bruker og ikke bruker sine sosiale medie-kanaler til, og det er derfor ikke ønskelig å regelfeste at de må bruke sosiale medier til kunngjøringer.

Høringsspørsmål: Kirkerådet foreslår at det ikke regelfestes at valgresultatet skal kunngjøres lokalt. Støtter du/dere dette? Ja / Nei / Vet ikke / Ingen mening.

Høringsspørsmål: Har du/dere merknader til forslagene til regler om kunngjøringer?

3.4 Valgorganer (kapittel 2)

I dagens regler omtales menighetsrådet som valgstyre. Dette foreslås endret så reglene i stedet bruker begrepet menighetsråd, av hensyn til forenkling. Dette har ingen praktiske konsekvenser. Det foreslås noen endringer i omtalen av menighetsrådets ansvar i kapittel 2 i utkast til regler. Der tas det inn en generell omtale av at menighetsrådet skal forberede og gjennomføre valg i soknet som beskrevet i reglene. Hva det faktisk innebærer blir nå omtalt løpende i de relevante kapitlene der det passer tematisk og kronologisk.

Det foreslås å ikke lenger ha et eget stemmestyre. Dette har vært knyttet til valgdagen og er dermed naturlig å ta ut.

Kirkelig fellesråd får et tydeligere ansvar i reglene og det er derfor foreslått å ta inn omtale av dem i kapittel 2.

Paragrafen om valgrådet i bispedømmet foreslås forenklet både i form og innhold. Det foreslås å ta ut «Det bør tilstrebes god aldersfordeling, lik kjønnsfordeling og kirkepolitisk bredde ved oppnevningen.» Dette vurderes som unødvendig å ha med i reglene, da det er noe som bispedømmerådene kan vurdere i oppnevningen.

Bispedømmeråd og Kirkerådet er ikke lenger omtalt i oversikten over valgorganer, da det vurderes som overflødig. Det holder å omtale dem der de har konkrete roller.

For internettvalgstyret er oppnevning og sammensetning nå tatt inn i reglene i kapittelet om valgorganer. Dette var tidligere regulert i særskilte regler for digital forhåndsstemming ved kirkevalg. Det foreslås å gå fra fem medlemmer til ni medlemmer i internettvalgstyret. Dette gir rom for en bredere kirkepolitisk representasjon. Det har vært vurdert om internettvalgstyret skulle bestå av enda flere medlemmer, men av hensyn til styringsdyktighet og økonomiske og administrative ressurser anbefales det ikke å øke ytterligere. Det foreslås at to medlemmer oppnevnes på bakgrunn av særskilt kompetanse. Dette er videreføring av ordningen ved valget i 2023.

På samme måte som for menighetsrådet er det bare tatt inn en generell formulering om internettvalgstyrets rolle i kapittelet om valgorganer. Internettvalgstyrets konkrete oppgaver ved kryptering, dekryptering og telling av stemmer er omtalt i reglenes kapittel 6 og 8. Internettvalgstyrets myndighet til å avbryte det digitale valget er omtalt i reglenes kapittel 15 om omvalg og beredskap. Det foreslås at fem medlemmer fra internettvalgstyret må tre sammen for å konstruere dekrypteringsnøkkelen (se forslag til ny § 8-5).

Høringsspørsmål: Støtter du/dere at internettvalgstyret skal bestå av ni medlemmer? Ja/Nei, jeg/vi mener internettvalgstyret må ha flere medlemmer/Nei, jeg/vi mener internettvalgstyret må ha færre medlemmer/Vet ikke/Har ingen mening.

Høringsspørsmål: Har du/dere andre merknader til forslag til kapittel 2 om valgorganer?

3.5 Nominasjon (kapittel 4)

3.5.1 Valg av menighetsråd

Ved valg av menighetsråd foreslås det å ta inn en presisering av at nominasjonskomiteen skal utføre sine oppgaver selvstendig og uavhengig av menighetsrådet. Dette er i tråd med gjeldende regler, men bør presiseres for å være lettere tilgjengelig for menighetsrådene. Det foreslås også å ta ut bestemmelsen om ytterligere forslagsstillere (les mer i avsnitt 3.6 om listeforslag).

3.5.2 Valg av medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd

Ved valg av medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd foreslås det noen forenklinger i regler for oppnevning av nominasjonskomité. Endringer som bare gjelder for nominasjonskomité ved valg av prest og ansatt er omtalt i avsnitt 4.3.

Det foreslås å regulere at valgmøtene for valg av nominasjonskomité kan gjennomføres samlet. Dette kan for eksempel være aktuelt hvis man gjennomfører møtene digitalt. Da kan man ha en felles del først og så dele opp prostivis for selve valget. Dette kan spare ressurser i gjennomføring av valgmøter.

Det foreslås å fjerne dagens bestemmelse om at det skal være 40 prosent av hvert kjønn i nominasjonskomiteen og erstatte den med en bestemmelse om at det skal tilstrebes at begge kjønn er representert i nominasjonskomiteen med minst 40 prosent. Det har vært krevende i praksis å sikre denne kjønnsbalansen siden det gjennomføres ett valg per prosti. Det er også et spørsmål om hvor mye plass som skal brukes i reglene på å regulere nominasjonskomiteen til én av listene. Det er ikke representativiteten i nominasjonskomiteen i seg selv som er et poeng, men hvilken konsekvens det får for de faktiske kandidatenes representativitet.

Komiteen som behandlet saken om rammer for kirkevalg på Kirkemøtet i 2025 hadde følgende merknad:

«Komiteen er opptatt av at dersom nominasjonskomiteenes lister fortsatt skal være obligatoriske, må regelverket tydeliggjøre rammene for arbeidet med nominasjonsprosessen og presentasjon av listene. Komiteen vil peke på at det må tydeliggjøres hva det betyr at Nominasjonskomiteens liste er en regelfestet liste, og ikke en liste på linje med de andre som har et felles program.»

I regelforslaget er det videreført at nominasjonskomiteene bør tilstrebe bredde i kandidatenes syn på aktuelle spørsmål, se § 4-3 (6). Dette er et uttrykk for at det er en liste som ikke har et felles program, men at nominasjonskomiteene skal tilstrebe en bredde i kandidatenes synspunkter.

Det er også regulert i § 5-15 hvordan valgmyndighetene (valgrådet, men også Kirkerådet) kan presentere lister og kandidater. Her åpnes det for at tillitsvalgte på hver liste kan gi en kort presentasjon av listen.

Kirkerådet foreslår ingen endringer for å tydeliggjøre rammene for Nominasjonskomiteens liste, men vil likevel peke på enkelte muligheter:

En måte å tydeliggjøre rammene er å regelfeste nærmere hva Nominasjonskomiteens liste og kandidatene på disse listene kan og ikke kan gjøre i forbindelse med valgkampen, for eksempel regelfeste at Nominasjonskomiteens liste ikke kan ha felles program eller profilere seg med felles meninger. Det vil kanskje gi en tydeligere ramme for hvordan Nominasjonskomiteens liste blir presentert. På den annen side vil det å legge begrensinger på hvordan lister og kandidater kan presentere seg selv kunne få betydning for mulighetene til å bli valgt. Det vil også være vanskelig å formulere en bestemmelse som er enkel og tydelig, og ikke bidrar til ekstra kompleksitet og usikkerhet om tolkingen. Kirkerådet foreslår derfor ikke noen slik paragraf.

En annen mulighet er å fastsette en konkret felles tekst om Nominasjonskomiteens liste for alle bispedømmer til valgrådets felles presentasjon av lister og kandidater (§ 5-15). Det vil tydeliggjøre en felles forståelse av hva Nominasjonskomiteens liste er, men vil gi mindre mulighet for Nominasjonskomiteens liste i det enkelte bispedømme til å profilere seg på den måten de selv ønsker. Det er også et spørsmål om hvem som i så fall kan eller bør fastsette en slik tekst. Siden det vil være politisk betent bør det nok fastsettes av Kirkerådet. Kirkerådets vurdering er at hensynet til listene i hvert bispedømme sin mulighet til å profilere seg må veie tyngre enn hensynet til standardisering her, og det foreslås derfor ingen endring i paragrafen.

I tillegg til spørsmålet om presentasjon av listene peker komitémerkningen fra Kirkemøtet 2025 på at regelverket må «tydeliggjøre rammene for arbeidet med nominasjonsprosessen». Nominasjonsarbeidet er regulert i forslag til nye regler §§ 4-3 og 4-4. I de neste avsnittene pekes det på noen tema som er regulert i disse paragrafene og som det kan vurderes endringer i.

Det kan reises spørsmål om ordningen med tillitsvalgte og tillitsutvalg har fungert etter sin hensikt. I evalueringsrapportene fra bispedømmerådene er det bare Borg bispedømme som uttaler seg eksplisitt om rollen for tillitsvalgte for listene: «Ordningen med tillitsvalgte på listene fungerte godt». Interesseforening for Nominasjonskomiteens liste har i sin evaluering uttalt følgende:

Det er ulike erfaringer med nominasjonsprosessen i det enkelte bispedømme om hvordan nominasjonsprosessen i praksis foregikk. I enkelte bispedømmer har det vært lite engasjement fra menighetene til å nominere kandidater. Vi mener dette blant annet skyldes at det var lite informasjon og oppfølging av dette fra bispedømmet / valgrådsgiver.

Flere aktuelle kandidater har opplevd at det var ingen/lite informasjon og oppfølging fra nominasjonskomiteen/valgrådet i bispedømmet. Nåværende ordning med nominasjonskomiteer med medlemmer fra hvert prosti i bispedømmet, har sin styrke. Komiteen har kontakter i ulike deler av bispedømmet og de kan tenke nytt. Samtidig ser vi en svakhet ved at komiteen stort sett ikke har noen kontakt eller dialog med sittende medlemmer. Det ville ikke være urimelig med en dialog med disse før man konkluderer. Det er også krevende for nye kandidater når de ikke blir involvert i prosessen før listen vedtas, spesielt for dem som blir blant de øverste kandidater. Vi har erfart positivt unntak fra ett bispedømme, der kandidater ble innkalt til dialog med nominasjonskomiteen før komiteen vedtok en prioritert liste.

Siden ordningen med tillitsvalgte og tillitsutvalg i kirkevalgreglene §5-7 er noe Kirkemøtet tok politisk stilling til i 2022, og siden det ikke har kommet innspill om et behov for endringer knyttet til ordningen med tillitsvalgt, har Kirkerådet ikke funnet grunnlag til å foreslå endringer på dette punkt i forslaget til regelverk på nåværende tidspunkt.

I kirkevalgreglene § 4-3 (2) reguleres det at medlemmene i nominasjonskomiteene kan foreslå én kandidat hver, i tillegg til de kandidatene som blir foreslått av menighetsråd og ungdomsråd etter § 4-4. Det foreslås ikke endringer i denne paragrafen.

Kirkevalgreglene § 4-3 (4) sier at nominasjonskomiteen skal spørre kandidatene om de er villige til å stå på listeforslaget. Evalueringen fra Interesseforening for Nominasjonskomiteens liste peker på noen utfordringer i dialogen med aktuelle kandidater. Man kan se for seg at det i § 4-3 (4) også blir regelfestet at det skal gjennomføres en utvidet dialog med kandidatene om hva det innebærer å være kandidat og plassering på listen. Det er samtidig noen utfordringer med dette. Det kan oppleves som ekstraarbeid for nominasjonskomiteene og det kan skape ekstra utfordringer med å få satt opp en liste om det blir uklart hvem som bestemmer rekkefølgen. «Jeg stiller opp hvis jeg kan stå nederst» eller lignende, kan gi nominasjonskomiteen utfordringer og også gi urealistiske forventninger til muligheten for å bli valgt (eller ikke valgt). Det vil være mer naturlig at det utarbeides en veileder for denne dialogen, enn at det regelfestes. Den ansatte i bispedømmerådet som utfører sekretariatsfunksjoner for nominasjonskomiteen vil da kunne få veiledning i dette temaet og senere kunne veilede nominasjonskomiteen.

Noe kan også løses ved at man åpner for at personer som sitter i bispedømmeråd (og dermed har informasjon om hvordan det er å sitte i Kirkemøtet og bispedømmeråd, og hvordan det er å drive valgkamp) kan oppnevnes til nominasjonskomiteene. Dette kan gi en tettere kobling mellom sittende råd og nomineringsprosessen, og dermed bidra til en mer opplyst nomineringsprosess. Kirkerådet foreslår å fjerne

bestemmelsen i dagens regler om at personer som sitter i bispedømmerådet ikke kan sitte i nominasjonskomiteen. Begrunnelsen for dette er både at sittende medlemmer i bispedømmerådet kan dele sin erfaring inn i nominasjonsprosessen og likebehandling av listene.

Det kan antas at grunnen til at informasjon og dialog har blitt opplevd som for dårlig tidligere også henger sammen med kapasiteten til medlemmene i nominasjonskomiteen og til den ansatte på bispedømmekontoret som gir komiteen sekretærbistand. Det er da et spørsmål om hvor mye det hjelper å regulere arbeidet til nominasjonskomiteen nærmere i reglene, hvis det i praksis handler om å få satt av nok tid til prosessene. Bispedømmekontorene har fått færre ansatte, noe som vil ha betydning for kapasiteten på omfanget av sekretariatsfunksjoner.

§ 4-3 (6) fastsetter at «[n]ominasjonskomiteene bør tilstrebe bredde i kandidatenes syn på aktuelle kirkelige spørsmål. Nominasjonskomiteene fastsetter i den forbindelse spørsmål som forelegges kandidatene om kandidatenes syn på aktuelle kirkelige spørsmål. Nominasjonskomiteen skal legge svarene til grunn for nominasjonsprosessen». At nominasjonskomiteene «bør» «tilstrebe» slik bredde er en formulering som kom inn i valgreglene før valget i 2011, før det ble flere lister. Både «bør» og «tilstrebe» moderer nominasjonskomiteens ansvar, og det kan vurderes om det heller bør stå «skal tilstrebe» enn «bør tilstrebe».

Det kan vurderes å gjøre endringer i bestemmelsen om sekretærstøtte til nominasjonskomiteene. I utgangpunktet viderefører forslaget til § 4-3 (7) gjeldende § 6-2 (4). Sistnevnte bestemmelse gjelder imidlertid kun nominasjonskomiteens liste ved valg av leke medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmerådet. Forslaget i saken her bruker «nominasjonskomiteene» for å omfatte alle nominasjonskomiteene, dvs. nominasjonskomiteen for medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd, nominasjonskomiteen for prest, nominasjonskomiteen for ansatte, nominasjonskomiteen for døvemenighetenes representant og nominasjonskomiteen for sørsamisk representant. Det må antas at omfanget av oppgavene vil være forskjellig avhengig av hva slags nominasjonskomité det er snakk om. Kirkerådet legger til grunn at utvidelsen til å gjelde for alle nominasjonskomiteene dreier seg om en kodifisering av praksis.

I forarbeidene til bestemmelsen fra gjeldende kirkevalgregler i sak KM 11/22, presiserte Kirkerådet at sekretariatsbistand i forslaget skal forstås som *administrativ støtte* til nominasjonskomiteen. Eksempler var å kalle inn til møter, kontakte foreslåtte kandidater og skrive protokoll. I forbindelse med kirkevalg gis det intensjonsstøtte til grupperinger som ønsker å stille til valg og listestøtte til grupperinger som har stilt liste. Nominasjonskomiteene får ikke intensjonsstøtte og forslaget om sekretariatsbistand var begrunnet i at det ville «gi

nominasjonskomiteene likeverdige rammebetingelser som de registrerte nomineringsgruppene» som kunne søke om intensjonsstøtte.

Når det gjelder listestøtte kan alle grupperingene, inkludert kandidatene på Nominasjonskomiteens liste, søke denne støtten. Hvis man skulle utvide bestemmelsen om sekretariatsbistand i § 4-3 (7) til å også gjelde for Nominasjonskomiteens liste (ikke bare nominasjonskomiteene) ville det gi en dobbel støtte til disse listene, fordi de da både vil få listestøtte og sekretariatsbistand. Da må man i så fall vurdere å gjøre en endring i bestemmelsen om listestøtte. Sekretariatsbistand til Nominasjonskomiteens liste vil gi mer arbeid for sekretæren på bispedømmekontoret. Det kan også ses på som en uheldig sammenblanding av roller at en ansatt på bispedømmekontoret skal utøve sekretærfunksjoner for den ene listen. Samtidig kan det være en støtte for kandidater på Nominasjonskomiteens liste som blir «kastet ut i» det å være kandidat og ikke har noen organisasjon å støtte seg på. Ved sist valg valgte de aller fleste kandidatene på Nominasjonskomiteens liste å få listestøtten utbetalt til Interesseforening for Nominasjonskomiteens liste, som det antas at ivaretok en del av disse hensynene. Det foreslås ingen endringer i paragrafen om sekretærbistand.

I § 4-4 reguleres ordningen med forslag til kandidater ved valg av Kirkemøtet og bispedømmeråd. Denne paragrafen er videreføring av dagens formulering. Her ble det gjort et grundig politisk arbeid i forkant av valget i 2023. Kirkerådet har derfor ikke funnet grunnlag til å foreslå endringer i denne paragrafen i denne omgang.

Ny § 4-3 om nominasjonskomiteenes arbeid ved valgene til Kirkemøtet og bispedømmeråd gjelder for alle valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd. Det er stort sett videreføring av dagens regler, men en bestemmelse om at avgjørelser skal skje i møter er tatt ut av forenklingshensyn. Det vil da være opp til nominasjonskomiteen å vurdere hvordan de legger opp arbeidet mest hensiktsmessig.

Forslag til kandidater i ny § 4-4 er videreføring av dagens ordning, med unntak av at fristen for å sende oppfordring 15. desember året før valgåret foreslås å nå gjelde for alle valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd.

Høringsspørsmål: Har du/dere merknader til forslag til nytt kapittel 4 om nominasjon?

3.6 Listeforslag (kapittel 5)

Det foreslås noen endringer i regler for listeforslag (nytt kapittel 5). Det foreslås at stilling og bosted nå skal være obligatorisk på stemmeseddelen. I gjeldende regler kan slike opplysninger føres opp. Det er enklere med en generell «skal»-regel enn en «kan» regel med visse vilkår. Erfaringen er at det er mest vanlig å ha med denne informasjonen på stemmeseddelen, og feltene har informasjonsverdi for velgerne.

Det foreslås å endre antall kandidater på listeforslag til valg av menighetsråd så det maksimalt kan inneholde ti flere navn enn det skal velges faste medlemmer. Dette er en forenkling av dagens litt mer kompliserte bestemmelse.

Det foreslås at nominasjonskomiteen ved menighetsrådsvalg kan signere listeforslaget alene, man tar altså bort kravet om ti forslagsstillere. På den måten blir reglene for valg av menighetsråd like som reglene ved valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd. Det foreslås også å ta ut kravet om at de som underskriver som nominasjonskomité må ha stemmerett i valgdistriktet. Det antas at det er nok at de er oppnevnt som nominasjonskomité av menighetsrådet og at det ikke trengs krav ut over det.

Ved valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd kan en gruppe på minst 100 personer gå sammen og levere et listeforslag. Tidligere var det krav om at der maksimalt 50 prosent av underskriverne kommer fra ett og samme sokn. Det foreslås nå tatt ut av forenklingshensyn.

Tidligere var det regulert i reglene at underskrifter på listeforslag kan leveres som skrift på papir eller som skannet dokument. Det er et mål å gjøre regelverket «teknologinøytralt», det vil si at man ikke sier noe konkret om hvordan signering skal skje i praksis. Det betyr ikke noen praktisk endring i første omgang, men gir mulighet for å kunne vurdere å godkjenne dokumenter signert på annen måte elektronisk for eksempel. Kirkerådet vil komme tilbake med nærmere veiledning på dette.

Høringsspørsmål: Har du/dere merknader til forslag til nytt kapittel 5 om listeforslag?

3.6.1 Supplerende nominasjon (§ 5-11 og § 5-12)

Kirkemøtet 2025 vedtok at det skal være mulig å supplere kandidater ved menighetsrådsvalg. De supplerte kandidatene blir oppført på valglisten på samme måte som andre kandidater. Etter dagens regler må det tydelig fremgå at de supplerte kandidatene ikke er nominasjonskomiteens nederst prioriterte kandidater. Det har vært løst ved en egen overskrift på stemmeseddelen. I tråd med vedtaket i Kirkemøtet er denne reguleringen nå tatt ut. De supplerte kandidatene vil da bli satt opp nederst på listen uten noen egen overskrift. Dette vil forenkle arbeidet med Den norske kirkes valgadministrative system og stemmesedler. Det vil også gjøre ordningen enklere å kommunisere til velgerne. På samme måte vil en liste bestående kun av supplerte kandidater kunne legges inn som en ordinær flertallsvalgliste.

I dagens regler er det åpnet for supplerende nominasjon ved valg av medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd i de tilfellene der det bare blir godkjent en liste fra nominasjonskomiteen. I den situasjonen man er nå, med tre registrerte nomineringsgrupper, vurderes det som lite sannsynlig at det vil bli aktuelt. Det

foreslås derfor å ta ut denne regelen. På den måten får man et kortere regelverk og mindre behov for veiledning. Hvis det skulle bli en situasjon der det bare blir godkjent en liste fra nominasjonskomiteen skal denne uansett være bredt sammensatt og bestå av mange navn, så behovet for supplerende nominasjon bør være begrenset.

Høringsspørsmål: Har du/dere merknader til forslag til bestemmelser om supplerende nominasjon (§ 5-11 og § 5-12)?

3.6.2 Informasjon om lister og kandidater (§ 5-14 og § 5-15)

Komiteen som behandlet saken om rammer for kirkevalget på Kirkemøtet i 2025 kom med følgende merknad: «Komiteen mener at Kirkerådet og bispedømmerådene skal aktivt informere om hvilke lister som stiller til valg og deres kandidater.» I dagens paragraf slås det fast at hver liste selv er hovedansvarlig for informasjon om sin liste og sine kandidater, men at valgrådet utarbeider en felles presentasjon av kandidatene og listene. Denne presentasjonen inneholder CV-opplysninger om den enkelte kandidat samt en kort presentasjon av den enkelte listen. Disse bestemmelsene har vært tolket strengt og begrensende for hva Kirkerådet og bispedømmerådene kan gjøre og ikke gjøre av informasjon om lister og kandidater.

De forhold som valgmyndigheten kan påvirke er begrenset til tiltak som gjør det enkelt for velgerne å finne informasjon om:

- hva det betyr å stemme i kirkevalget, og hvordan en deltar
- hvem som stiller til valg
- hva de ulike kandidatene står for, og de ulike listenes program og formål, basert på innsendt informasjon

Dette gjelder særlig i valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd fordi avstanden til lokalsamfunnet kan være lengre, og de politiske skillelinjene kan være tydeligere. Dette er som regel mindre relevant i menighetsrådsvalg.

For å sikre at velgerne foretar opplyste valg, bør et minimum av informasjon om kandidater og lister til Kirkemøtet og bispedømmeråd være tilgjengelig på kirkevalget.no. De ulike listene kan ha utfyllende informasjon på egne nettsider og kanaler, og må drive en egen valgkamp for å mobilisere velgerne. Kirkevalget.no vil lenke videre til listenes egne sider. For å kunne opplyse velgerne på en god måte foreslås det at valgrådets presentasjon (og dermed Kirkerådets presentasjon) etter § 5-15 justeres til å også inkludere hva de ulike kandidatene står for.

Valgrådet skal utarbeide en felles presentasjon av kandidatene og listen(e). Presentasjonen av kandidatene skal inneholde de opplysninger som finnes på listeforslaget, jf. § 5-2, opplysninger om utdanning, yrke, relevante verv og hva

kandidatene vil arbeide for. Kandidatene presenteres også med bilde. Valgrådet skal også se til at tillitsvalgt for hver liste får mulighet til å gi en kort presentasjon av listen som tas inn i den felles presentasjonen. For valg av prest, annen ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant skal presentasjonen også inneholde hva kandidatene særlig vil arbeide for og ser som viktige satsingsområder, andre opplysninger som vil være av betydning for dem som skal avgi stemme, samt opplysninger om kandidatenes syn på aktuelle kirkelige spørsmål.

Bispedømmerådenes nettsider bør henvise til kirkevalget.no for informasjon om den enkelte kandidat og listene.

Det er viktig å understreke at det påhviler kandidatene et ansvar for å bidra med nødvendig informasjon innenfor gitte tidsfrister. Det vil være viktig at nomineringsgruppene og nominasjonskomiteene tar et ansvar for å følge opp dette i samarbeid med valgmyndigheten.

Publisering av lister til bispedømmerådene bør koordineres og samkjøres slik at en kan få nasjonal og regional medieoppmerksomhet rundt et felles publiseringstidspunkt. For å legge til rette for det foreslås det et nytt ledd i § 5-13.

(2) Ved valg av Kirkemøtet og bispedømmeråd: Når listeforslagene er godkjent, skal valgmyndighetene kunngjøre de godkjente valglistene. Kunngjøring skal skje ved registrering i Den norske kirkes valgadministrative system innen den frist Kirkerådet fastsetter. Kirkerådet fastsetter også dato for kunngjøring på bispedømmets nettside og på annen måte valgmyndigheten bestemmer. Ved valg av prest, ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant skal listeforslagene kunngjøres så fort som mulig etter godkjenning bispedømmets nettside, ved registrering i Den norske kirkes valgadministrative system innen 1. juni og på annen måte valgmyndigheten bestemmer. For å forenkle og skape samsvar mellom de ulike valgene foreslås det å endre til formuleringen «hva kandidatene vil arbeide for» også for valg av menighetsråd, prest, ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant.

I dagens regelverk er det litt forskjellige formuleringer om hvilke verv det kan opplyses om i kandidatpresentasjonen. For å samkjøre og forenkle foreslås det at formeringen blir «opplysninger om utdanning, yrke og relevante verv» for alle valg (se forslag til ny § 5-14 og § 5-15).

Høringsspørsmål: Kirkerådet foreslår i § 15-5 at det også skal informeres om hva kandidatene på de ulike listene «vil arbeide for». Støtter du/dere dette? Ja / Nei / Vet ikke / Ingen mening.

Høringsspørsmål: Har du/dere merknader til regler om informasjon om lister og kandidater?

3.7 Protokollering og offentliggjøring av valgresultater (§ 8-8)

Det foreslås å forenkle reglene for protokoller ved valget. Se § 8-8 i forslag til regler. Fordi eventuelle stemmesedler på papir skal telles opp lokalt foreslås det å ta ut regulering av sending av valgmateriell og annet fra menighetsrådene og til bispedømmerådene. Valgrådene i bispedømmene og Kirkerådet vil få informasjonen fra Den norske kirkes valgadministrative system. Det vil spare administrativt dobbeltarbeid lokalt hvis alt skal registreres bare ett sted. Samtidig er det en sårbarhet i at all overføring av informasjon skal skje i ett system. Et alternativ kunne vært at det skal sendes en kopi av protokollen elektronisk utenom det valgadministrative systemet. For å sikre hemmelig valg foreslås det å regelfeste at opptelling av digitale stemmer ikke skal offentliggjøres før papirstemmene er lagt til.

Høringsspørsmål: Har du/dere merknader til regler for protokollering og offentliggjøring av valgresultater (§ 8-8)?

3.8 Manntall (kapittel 13)

Kirkemøtet 2025 vedtok å gi Kirkerådet hjemmel til å vedta regler om manntall. Planen er at kapittel 13 om manntall vedtas av Kirkerådet etter høringen. Det vil gi tid til nødvendig utvikling i det valgadministrative systemet.

Reglene om manntall for alle valg er nå samlet i et kapittel. Skjæringsdatoen 30. juni foreslås videreført. Det foreslås å forenkle hvilke endringer som kan gjøres etter skjæringsdatoen. I dagens ordning settes det et felles kryss i manntall for valg av menighetsråd og det som ved sist valg het valg av leke til bispedømmeråd og Kirkemøtet. Det foreslås ikke videreført. Da blir det ett kryss per valg.

Kirkevalgreglene § 13-2 tydeliggjør også kirkelig fellesråds plikt til å gi opplysninger om de som skal manntallsføres som prester og andre ansatte til Kirkerådet, slik at prester og andre ansatte får utøvd stemmeretten sin ved valg av Kirkemøtet og bispedømmeråd.

Det foreslås at oppdateringer skal skje på bakgrunn av krav om retting av feil, oppdaget feil eller klage og ved utmelding. Det er viktig å beholde mulighet for å rette feil, både av hensyn til velgeren og for å unngå klager som kan føre til omvalg. Når det gjelder utmelding så er vurderingen at hensynet til Den norske kirkes omdømme tilsier at en person som melder seg ut etter skjæringsdatoen eller i løpet av valgperioden bør tas ut av manntallet så fort som mulig. Hvis personen blir fjernet fra medlemsregisteret, men ikke fra manntallet kan vedkommende få inntrykk av at utmeldingen ikke er gjennomført. Samtidig har dette en kostnad fordi det betyr at det

må lages en ordning for automatisk oppdatering av manntallet som man ellers kunne unngått.

De andre punktene i dagens regler om manntall foreslås tatt ut, det gjelder innmelding, personer som flytter tilbake til Norge, dødsfall og overført tilknytning etter kirkeordningen § 6 annet ledd. Det betyr at hvis disse endringene skal få konsekvens for om og hvor man har stemmerett må endringen skje før 30. juni. For dødsfall er vurderingen at Bank-ID vanligvis sperres raskt etter at noen er død. Det har da liten betydning om vedkommende fortsatt er registrert i manntallet. Å ta ut disse punktene vil forenkle arbeidet med automatisk oppdatering av manntall og særlig testingen vil bli veldig mye enklere.

Høringsspørsmål: Har du/dere merknader til forslag til forenklede regler for manntall (kapittel 13)?

3.9 Beredskap, omvalg og klager (kapittel 14 og 15)

I gjeldende ordning er bispedømmerådet klageinstans over klager ved menighetsrådsvalget, mens Kirkerådet er klageinstans over klager ved valg til Kirkemøtet og bispedømmerådet. Det innebærer en mulighet for at klager behandles forskjellig avhengig av hva slags bispedømme klagen behandles av. Det krever også kompetanse på klagebehandling i alle bispedømmer. Samtidig er antallet klager ikke mer enn at det er håndterlig å behandle av ett klageorgan. For å sikre likebehandling i hele landet og legge til rette for at det er tilstrekkelig å ha kompetanse på klagebehandling ett sted, foreslår Kirkerådet at Kirkerådet blir klageinstans ved begge typer valg. Kirkerådet foreslår også noen tydeliggjøringer i regelverket av hvordan klagebehandlingen skal foregå. Dette er i hovedsak en kodifisering av gjeldende praksis fra klagebehandlingen, med unntak av at det også går an å gi klagere medhold uten at valget av den grunn skal kjennes ugyldig.

Kirkerådet foreslår ellers å videreføre bestemmelsene om beredskap og omvalg fra dagens regelverk.

Høringsspørsmål: Har du/dere merknader til kapittel 14 og 15 om klager, beredskap og omvalg?

3.10 Nytt valgoppgjør i perioden og suppleringsvalg (kapittel 16)

Det vil ikke lenger være mulig å skrive på kandidater på stemmesedlene. Det antas at det vil føre til at flere sokn ikke har nok medlemmer i menighetsrådet etter valget. I reglene foreslås det å fastsette at suppleringsvalg skal gjennomføres i menighetsmøte. I dagens ordning kan bispedømmerådet samtykke til suppleringsvalg og fastsette hvordan suppleringsvalget skal gjennomføres. Kirkerådet antar at det vil være enklere å fastsette en standardordning med suppleringsvalg i et menighetsmøte, og at

menighetsrådet selv er nærmest til å vurdere om og når et slikt suppleringsvalg skal gjennomføres.

I forslaget til regler er det ikke fastsatt noe om hvordan suppleringsvalget skal gjennomføres, ut over at det skal skje i et menighetsmøte. Det er mulig å gå mer i detalj på hvordan valget skal gjennomføres. I Den danske folkekirken har de regelverk som i detalj beskriver en tilsvarende valgprosess. Fordelen med mer detaljerte regler er at det blir en «oppskrift» som er enkel å gjennomføre. Ulempen er at det blir mer tekst i regelverket og at det kan være ønske om lokale tilpassinger som ikke er tenkt på når regelverket blir utarbeidet. Kirkerådet ber høringsinstansene om tilbakemelding på om det er ønskelig med mer detaljert regulering av suppleringsvalget.

Bestemmelsen om suppleringsvalg vil også kunne brukes i de situasjonene der det ikke blir godkjent noen listeforslag i soknet. Det vil da ikke gjennomføres noe ordinært valg til menighetsråd i soknet. Dette er en konsekvens av at det ikke går an å gjennomføre et valg uten noen valgliste, når det ikke lenger er mulig å skrive på kandidater på stemmesedlene. Valget vil derfor i stedet måtte skje som suppleringsvalg i et menighetsmøte.

Høringsspørsmål: Kirkerådet foreslår at reglene fastsetter at suppleringsvalg til menighetsråd skal skje i et menighetsmøte. Støtter du/dere dette? Ja / Nei, jeg/vi ønsker at reglene gir mer beskrivelse av hvordan suppleringsvalget skal gjennomføres. / Nei, jeg/vi ønsker at suppleringsvalget skal gjennomføres på en annen måte (beskriv i merknadsfeltet) / Vet ikke / Ingen mening.

Høringsspørsmål: Har du/dere merknader til forslag til kapittel 16 om nytt valgoppgjør i perioden og suppleringsvalg?

3.11 Valg i kategorialmenighetene (kapittel 19)

Det gjøres store endringer i strukturen for reglene for valg i kategorialmenighetene, men innholdsmessig er det stort sett videreføring av de reglene som gjelder i dag. Noen av de særskilte bestemmelsene om valg i kategorialmenighetene er tatt inn i kapittel 19 i forslag til regler. Her foreslås det at Kirkerådet fastsetter om valg i kategorialmenighetene skal gjennomføres som digitalt valg med mulighet for å stemme ved oppmøte, heldigitalt valg eller digitalt valg kombinert med postvalg. Det vil bli en egen prosess og dialog med kategorialmenighetene før dette fastsettes..

Kirkemøtet 2025 vedtok at ansatte i Den norske kirke som er medlem i en døvemenighet får stemmerett ved valg av døvemenighetenes representant. Dette er tatt inn i § 11-5. Det foreslås å videreføre dagens ordning om at de som er valgbare ved valg av prest eller ansatt, ikke er valgbare ved valg av døvemenighetenes representant (se ny § 12-5).

Fordi det nå legges opp til at stemmesedler ikke skal sendes til bispedømmerrådet for telling foreslås det at for valg av døvemenighetenes representant og sørsamisk representant har Døves menighetsråd og Saemien Åålmegeaerie ansvar for godkjenning (§ 8-2 (6)) og opptelling (§ 8-4 (14)) av stemmesedler på papir.

I kapittelet om manntall foreslås det å endre formuleringen om ansvar for oppdatering av manntall så det står: «Døvemenighetene, Døvekirkenes fellesråd og Saemien Åålmege skal oppdatere oversikt over registrerte medlemmer i medlemsregisteret før skjæringsdatoen 30. juni.» (§ 13-2 (4)). Dette er en tydeliggjøring av det ansvaret kategorialmenighetene har for å holde registeret oppdatert.

Regler om døvekirkelige organer viser til dagens kirkevalgregler. Det legges opp til at Kirkerådet gjør endringer i disse reglene i etterkant av Kirkemøtet 2026 for at det skal bli samsvar mellom regelsettene.

Høringsspørsmål: Har du/dere merknader til forslag til regler om valg i kategorialmenigheter?

4 Endringer ved valg av prest og ansatt

4.1 Regler for stemmerett

Kirkerådet ser behov for å forenkle reglene om hvem som skal manntallsføres som prest og ansatt. Regelverket som definerer hvem som er stemmeberettiget og valgbar som prest og ansatt, er komplisert og krever omfattende arbeid for å sikre god kvalitet. En del opplysninger kommer fra ansatt- og organisasjonsregisteret i Den norske kirke, men også en del andre prester har i dag stemmerett ved valget av prest. Ved kirkevalget i 2023 ble valget av lek kirkelig tilsatt kjent ugyldig i Stavanger bispedømme etter en klage, og det ble gjennomført omvalg. Dette hang sammen med manglende kvalitet på opplysninger om hvem som var stemmeberettiget som lek kirkelig tilsatt.

For valg av prest foreslås det en endring for prester som ikke er ansatt i Den norske kirke (for eksempel sykehusprester og feltprester). Det foreslås at disse aktivt må registrere seg i manntallet etter rutine fastsatt av Kirkerådet. Begrunnelsen for dette er at det har vist seg vanskelig å ha full oversikt over disse prestene og få dem inn i manntallet. Endringen legger ansvaret for å være registrert i manntallet på den enkelte prest. Registrering vil for eksempel kunne skje gjennom et enkelt nettskjema. Prester som er ansatt i Den norske kirke kan hentes direkte fra ansattregister og lønssystem, og det er derfor ikke behov for noen registreringsordning for disse.

Dagens særskilte regel om at «Prest i Den norske kirke som er generalsekretær i en organisasjon tilknyttet Den norske kirke, har også stemmerett ved valg av prest.» foreslås fjernet. Det vil da være den generelle definisjonen av «ordnet kirkelig

prestestilling» som gjelder for alle. Dette vil forenkle arbeidet med manntall og gjøre reglene like for alle. Det antas at det er svært få personer som dekkes av denne bestemmelsen i dag. Bestemmelsen om permisjon under ett år videreføres, men det tas ut regulering av hvem som eventuelt har stemmerett ved valg av nominasjonskomité. Det antas at dette ikke er nødvendig å regulere.

Krav om å være ansatt i en «ordnet kirkelig prestestilling» i minst 40 prosent stilling videreføres. Definisjonen av ordnet kirkelig prestestilling videreføres, men eksemplene som er i dagens regelverk er tatt ut eller flyttet til andre deler av paragrafen. Ellers er det endringer i struktur og språk i paragrafen, men dette påvirker ikke betydningen.

For valg av ansatt foreslås det tilsvarende forenklinger i språk og struktur som i paragrafen om stemmerett for prester. Den eneste innholdsmessige endringen er at det på samme måte som for valg av prest foreslås å ta ut regulering av hvem som har stemmerett ved valg av nominasjonskomité.

4.2 Fra preferansevalg til flertallsvalg

Prest og ansatt har tidligere blitt valgt ved preferansevalg. Kirkemøtet i 2025 vedtok å gå over til flertallsvalg etter samme ordning som ved valg av døvemenighetenes representant og sørsamisk representant. I forslag til regler fastsettes det at man kan sette kryss ved navnet til en av de nominerte i § 3-4 (2) og hvordan valgoppgjøret gjennomføres i § 10-3.

4.3 Nominasjonskomiteer

For nominasjonskomiteene ved valg av prest og ansatt foreslås det forenklinger i valg av nominasjonskomité. Det foreslås at valgrådet skal innkalle prestene / andre ansatte til et møte hvor de velger et medlem og et varamedlem blant prestene / andre ansatte i hvert prosti. Det foreslås altså at det gjennomføres felles valgmøte for hele bispedømmet. Det antas at dette kan skje digitalt, eller hvis for eksempel prestene i bispedømmet uansett er samlet. Samtidig foreslås det å ta ut unntaksordningen for valg av nominasjonskomité ved valg av lek kirkelig tilsatt i dagens regler for valg av prest og lek kirkelig tilsatt § 3-1 (2) b. Disse endringene vil forenkle reglene og Kirkerådet antar at det også vil forenkle gjennomføringen av valg til nominasjonskomiteer.

Høringsspørsmål: Kirkerådet foreslår at nominasjonskomiteene ved valg av prest og ansatt velges i felles møte for hele bispedømmet. Støtter du/dere dette? Ja / Nei / Vet ikke / Ingen mening.

Høringsspørsmål: Kirkerådet foreslår å fjerne unntaksordningen for valg av nominasjonskomité ved valg av lek kirkelig tilsatt i dagens regler for valg av prest

og lek kirkelig tilsatt § 3-1 (2) b. Støtter du/dere dette? Ja / Nei / Vet ikke / Ingen mening.

Høringsspørsmål: Har du/dere merknader til ordning for valg av prest og ansatt?

5 Endringer i kirkeordningen og andre regelverk

Betegnelsene *lek* og *lek kirkelig tilsatt* er benyttet i kirkeordningen og flere andre kirkelige regelverk. Kirkerådet foreslår å endre betegnelsen også i kirkeordningen og andre regelverk, og utkast til de foreslåtte endringene i kirkeordningen er inkludert i forslaget til regler.

I kirkeordningen § 9 første ledd foreslår Kirkerådet en justering av tidspunktet for når menighetsmøtet skal endre tallet på de menighetsrådsmedlemmer som skal velges. I nåværende bestemmelse er dette når valget er kunngjort, mens det foreslås at dette skal være før fristen for å levere listeforslag. Dette er for å tydeliggjøre fristen for når menighetsmøtet kan vedta endringer i antallet menighetsrådsmedlemmer.

Høringsspørsmål: Støtter du/dere endring av frist i kirkeordningen § 9? Ja / Nei / Vet ikke / Ingen mening.

Høringsspørsmål: Har du/dere merknader til endringene i kirkeordningen og annet kirkelig regelverk?

Høringsspørsmål: Har du/dere andre merknader til høringen?

6 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forenkling er en gjennomgående begrunnelse for forslagene i saken. Det vil både bety at summen Kirkerådet bruker på kirkevalg, kan reduseres sammenlignet med tidligere valg, og at arbeidsbelastningen vil bli mindre, særlig lokalt. Samtidig skal reglene fortsatt legge til rette for hemmelige og frie valg i Den norske kirke.

Regelverket for kirkelige valg er komplekst og vanskelig tilgjengelig for både valgmedarbeiderne, kandidater som stiller til valg, ansatte, velgerne og mediene. Dette bidrar også til den opplevde belastningen ved å organisere kirkevalg. Forenkling av regelverket vil spare ressurser på alle nivåer. Disse ressursene vil kunne brukes på måter som gagnar både medlemmer og ansatte i soknene. Midler som spares inn, kan benyttes til menighetsbyggende arbeid lokalt og gi økt tilstedeværelse av ansatte i menighetens ulike tiltak. Når kirkens ansatte er mer til stede på de ulike treffstedene i kirken, vil dette også kunne ha en rekrutterende effekt med tanke på framtidig kirkelig bemanning. Frigjorte ressurser kan også komme medlemmer til gode ved at kirken inviterer til temasamlinger, seniortreff,

ungdomsklubb eller korsatsing, for å nevne noen eksempler. Ansatte får frigjort tid og engasjement til arbeid blant ulike målgrupper der behovet er størst. I tillegg vil det være mange timers arbeid som spares for menighetsrådsmedlemmer og frivillige valgfunksjonærer. Et annet konkret eksempel ved å forenkle regelverket og fjerne elementer er at man kan kutte betraktelig i valghåndbok og veiledninger. Da spares det tid både i utformingen og lesingen av disse.

Digitalt kirkevalg gir mulighet for å ta grep som kan redusere kostnader og ressursbruk både lokalt og nasjonalt, men gir også behov for et mer digitaliseringsvennlig regelverk. Alle unntak og særordninger koster tid og penger når det skal utvikles digitale system. Et mer komplekst regelverk gir også vesentlig større risiko for feil.

Fordi man går bort fra ordningen med kirkevalg samme sted som offentlige valg, foreslås det at tilskudd til lokal gjennomføring av kirkevalget avvikes. I 2023 var dette tilskuddet på ca. 35 millioner kroner. Kirkerådet legger til grunn at kostnader soknet har til resterende arbeid med nominasjonskomité, behandling av valglistor og kommunikasjonsarbeid vil være innenfor kommunens finansieringsansvar.

Den foreslåtte ordningen med stemming ved oppmøte vil gi svært store besparelser både økonomisk og i arbeidstid for ansatte og frivillige lokalt sammenlignet med dagens ordning med forhåndsstemming og valgdag samme tid og sted som kommunale valg. Det foreslås å gi kirkelig fellesråd et formelt ansvar for gjennomføring av stemming ved oppmøte. Det antas at dette har vært praksis en del steder allerede, men det kan gi en del fellesråd arbeid de ikke tidligere har gjort. Det vil også være noe behov for materiell i forbindelse med stemming ved oppmøte.

Ellers foreslås det forenklinger i regler for nominasjon som antas å spare arbeid på bispedømmekontorene. For supplerende nominasjon vil det være viktig å følge opp Kirkemøtets vedtak om at supplerte kandidater skal behandles likt som andre kandidater. Det vil være svært forenklande for arbeidet med det digitale valget.

For protokoller og manntall foreslås det forenklinger som vil spare arbeidstid både lokalt, på bispedømmenivå og i Kirkerådet. Forslagene til forenkling av regler for stemmerett ved valg av prest og manntall vil også gjøre det enklere å arbeide med utvikling av det digitale valget og redusere risiko for feil.

Forslagene om at Kirkerådet skal være klageinstans også ved menighetsrådsvalg, innebærer en forenkling sammenlignet med gjeldende regelverk. Det vil bidra til en mer enhetlig og konsistent klagebehandling. Samtidig vil det nå, som tidligere, være et mål å ha færrest mulig klager. Forslagene om beredskap og omvalg, viderefører i hovedsak gjeldende regler.

Forslag til kirkevalgreglene og medfølgende endringer i annet regelverk

Kirkevalgreglene.....	1
Kapittel 1. Reglens formål og virkeområde	1
Kapittel 2. Valgorganer.....	2
Kapittel 3. Når, hvor og hvordan velgerne kan stemme	2
Kapittel 4. Nominasjon	3
Kapittel 5. Listeforslag og supplerende nominasjon.....	5
Kapittel 6. Digital stemming	9
Kapittel 7. Stemming ved oppmøte	10
Kapittel 8. Godkjenning av stemmegivninger og stemmesedler, opptelling og protokollering	11
Kapittel 9. Kåring av medlemmer ved valg av menighetsråd.....	14
Kapittel 10. Mandatfordeling og kåring av medlemmer ved valg av Kirkemøtet og bispedømmeråd	15
Kapittel 11. Stemmerett	16
Kapittel 12. Valgbarhet og plikt til å ta imot valg	17
Kapittel 13. Manntall	19
Kapittel 14. Klage	20
Kapittel 15. Omvalg og beredskap.....	21
Kapittel 16. Nytt valgoppgjør i perioden og suppleringsvalg.....	22
Kapittel 17. Registrering av nomineringsgrupper.....	23
Kapittel 18. Intensjonsstøtte og listestøtte	23
Kapittel 19. Kategorialmenigheter.....	24
Kapittel 20. Forskjellige bestemmelser.....	25
Endringer i kirkeordning for Den norske kirke og enkelte andre regelverk:	26

Kirkevalgreglene

Kapittel 1. Reglens formål og virkeområde

Dette kapittelet er innholdsmessig videreført fra dagens regler. Det er gjort språklige forenklinger.

§ 1-1. Reglens formål og virkeområde

- (1) Reglene skal sikre frie og hemmelige valg.
- (2) Reglene gjelder ved valg av medlemmer til menighetsråd og til Kirkemøtet og bispedømmeråd.

Kapittel 2. Valgorganer

Det er gjort noen endringer i omtalen av valgorganene. Bispedømmeråd og Kirkerådet er tatt ut og kirkelig fellesråd er tatt inn. Menighetsrådet omtales ikke lenger som «valgstyre». Les om endringene i høringsnotatet avsnitt 3.4.

§ 2-1. Menighetsrådet

Menighetsrådet skal forberede og gjennomføre valg i soknet som beskrevet i disse reglene.

§ 2-2. Kirkelig fellesråd

Kirkelig fellesråd skal legge til rette for stemming ved oppmøte som beskrevet i kapittel 7 og opptelling av stemmesedler som beskrevet i kapittel 8.

§ 2-3. Valgrådet i bispedømmet

- (1) Bispedømmerådet skal oppnevne et valgråd. Valgrådet skal styre valg til Kirkemøtet og bispedømmerådet i bispedømmet.
- (2) Valgrådet skal ha fem medlemmer og to varamedlemmer.
- (3) Bispedømmerådets sekretariat fungerer som sekretariat for valgrådet.

§ 2-4. Internettvalgstyret

- (1) Kirkerådet skal oppnevne et internettvalgstyre. Internettvalgstyret skal påse at det digitale valget skjer i henhold til regelverket.
- (2) Internettvalgstyret skal ha ni medlemmer. To av medlemmene skal oppnevnes på bakgrunn av særskilt kompetanse. Det skal oppnevnes to personlige varamedlemmer for medlemmene som er oppnevnt på bakgrunn av særskilt kompetanse, og sju felles varamedlemmer for de andre medlemmene.
- (3) Kirkerådets sekretariat fungerer som sekretariat for internettvalgstyret.

Kapittel 3. Når, hvor og hvordan velgerne kan stemme

Kapittelet er nytt i strukturen. Tid og sted for digitalt valg og stemming ved oppmøte er nytt (se høringsnotatet kap. 2). Måten valgene gjøres er videreføring av dagens ordning, med unntak av at man har tatt bort muligheten til å stemme på kandidater som ikke stiller til valg ved menighetsrådsvalg, i tråd med Kirkemøtets vedtak.

§ 3-1. Når velgerne kan stemme

- (1) Kirkevalget skal holdes i perioden 10. august til 13. september hvert fjerde år.
- (2) Det digitale valgsystemet åpner 10. august klokken 09:00 og stenger 13. september klokken 23:59.

§ 3-2. Hvor velgerne kan stemme

- (1) Velgerne kan stemme digitalt ved å logge seg på det digitale valgsystemet som beskrevet i kapittel 6.
- (2) Velgerne kan stemme ved oppmøte som beskrevet i kapittel 7.

§ 3-3. Valgform

- (1) Valget gjennomføres som flertallsvalg hvis det bare er ett godkjent listeforslag. Valget gjennomføres som forholdsvvalg hvis det er godkjent flere listeforslag.
- (2) Valg av prest, ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant gjennomføres alltid som flertallsvalg.

§ 3-4. Hvordan velgerne kan stemme

- (1) Velgeren kan velge å stemme ved ett eller flere av valgene velgeren har stemmerett ved.
- (2) Velgeren velger stemmeseddel for hvert valg.
 - a. Velgeren kan gi inntil tre kandidater på stemmeseddelen én personstemme. Dette gjøres ved å sette et merke ved kandidatens navn.
 - b. Gjennomføres valget som forholdsvalg, kan velgeren i tillegg gi en personstemme til kandidater på andre valglister. Dette gjøres ved å føre disse kandidatnavnene opp på stemmeseddelen. Slik personstemme kan gis til inntil tre kandidater. Når velgeren gir personstemme til valgbare kandidater på andre lister, overføres et tilsvarende antall listestemmer til den eller de listene disse kandidatene står oppført på.
- (3) Ved valg av prest, ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant stemmer velgeren i stedet ved å sette et kryss ved navnet til en av de nominerte kandidatene. Dersom det er satt kryss ved navnet til flere kandidater, tas det kun hensyn til det øverste krysset.
- (4) Andre endringer på stemmeseddelen teller ikke med ved valgoppgjøret.

Kapittel 4. Nominasjon

I dette kapitlet er regler for nominasjon for alle valg slått sammen. Der ikke annet er spesifisert gjelder bestemmelsene for alle nominasjonskomiteer ved valg til menighetsråd (§ 4-1) og valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd (§§ 4-2, 4-3 og 4-4). I § 4-1 (3) tas det inn en bestemmelse som har vært praksis tidligere. I § 4-2 forenkles valg og oppnevning til de ulike nominasjonskomiteene. Fristen for valg og oppnevning flyttes. Resten av bestemmelsene er videreføring av dagens ordning. Les mer i høringsnotatet avsnitt 3.5 og 4.3.

§ 4-1. Nominasjonskomité ved valg til menighetsråd

- (1) Menighetsrådet skal oppnevne en nominasjonskomité. Nominasjonskomiteen skal utarbeide et listeforslag med kandidater til menighetsrådet. Nominasjonskomiteen skal utføre sine oppgaver selvstendig og uavhengig av menighetsrådet.
- (2) Nominasjonskomiteen skal bestå av minimum tre medlemmer.

§ 4-2. Nominasjonskomiteer ved valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd

- (1) Valgrådet har ansvar for at det blir valgt en nominasjonskomité med følgende sammensetning:
 - a. Et medlem og et varamedlem valgt fra hvert prosti i bispedømmet. Valgrådet skal i samarbeid med prosten innkalle menighetsrådsleder eller et medlem fra hvert menighetsråd innen prostiet til et valgmøte. Valgmøtet kan gjennomføres digitalt. Valgmøtene kan gjennomføres samlet for hele bispedømmet. Hvert menighetsråd i prostiet har én stemme. Valget avgjøres ved simpelt flertall.
 - b. Et medlem og et varamedlem under 30 år oppnevnt av ungdomsrådet.
 - c. I de tre nordligste bispedømmene skal bispedømmerådet oppnevne en samisk representant og en samisk vararepresentant etter forslag fra Samisk kirkeråd.
 - d. Det skal tilstrebes at begge kjønn er representert i nominasjonskomiteen med minst 40 prosent.
- (2) Ved valg av nominasjonskomité for valg av prest skal valgrådet innkalle prestene i ordnet kirkelig stilling til et møte hvor prestene velger et medlem og et varamedlem blant

prestene i hvert prosti. Det bør tilstrebes representasjon av yngre prester samt at begge kjønn er representert.

- (3) Ved valg av nominasjonskomité for valg av ansatt skal valgrådet innkalle andre ansatte til et møte hvor de andre ansatte velger et medlem og et varamedlem blant de andre ansatte i hvert prosti. Det bør tilstrebes representasjon av yngre ansatte samt at begge kjønn er representert.
- (4) Ved valg av døvemenighetenes representant er medlemmene i Døvekirkenes fellestråd, med unntak av prester og andre ansatte, nominasjonskomité.
- (5) Ved valg av sørsamisk representant oppnevner Nidaros bispedømmeråd en nominasjonskomité med tre medlemmer som ikke er ansatte etter forslag fra medlemmene i Saemien Åålmegeaerie. Saemien Åålmegeaerie innhenter forslag til representanter til nominasjonskomiteen fra Saemien Åålmege, fra alle menighetsrådene i sørsamisk språkområde samt alle andre menighetsråd i Nidaros bispedømme.
- (6) Nominasjonskomiteene skal være valgt og oppnevnt innen 15. februar i valgåret.
- (7) Valgbare til nominasjonskomiteene er de som er valgbare ved det enkelte valg, jf. kapittel 12.

§ 4-3. Nominasjonskomiteenes arbeid ved valgene til Kirkemøtet og bispedømmeråd

- (1) Nominasjonskomiteene velger selv sine ledere.
- (2) Nominasjonskomiteenes medlemmer kan fremme forslag om én villig kandidat hver i tillegg til innkomne forslag. For valg av døvemenighetenes representant og sørsamisk representant gjelder ikke begrensingen på én kandidat per medlem. Forslagsstiller skal forespørre de som foreslås om de er villige til å la seg nominere.
- (3) Bare personer som er valgbare, kan oppføres på listeforslaget.
- (4) Nominasjonskomiteen skal spørre kandidatene på forhånd om de er villige til å stå på listeforslaget.
- (5) Medlemmer og varamedlemmer av nominasjonskomiteene kan ikke settes på listeforslaget. For valg av døvemenighetenes representant kan medlemmer og varamedlemmer av nominasjonskomiteen likevel settes opp på listeforslaget.
- (6) Nominasjonskomiteene bør tilstrebe bredde i kandidatenes syn på aktuelle kirkelige spørsmål. Nominasjonskomiteene fastsetter i den forbindelse spørsmål som forelegges kandidatene om kandidatenes syn på aktuelle kirkelige spørsmål. Nominasjonskomiteen skal legge svarene til grunn for nominasjonsprosessen. Ved valg av andre enn prester, andre ansatte, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant skal nominasjonskomiteen gjøre svarene tilgjengelige for Nominasjonskomiteens listes tillitsvalgte til bruk i listens kommunikasjon.
- (7) En ansatt i bispedømmerådet utfører sekretariatsfunksjoner for nominasjonskomiteene. Den personen som utpekes kan være den samme som er sekretær for valgrådet.

§ 4-4. Forslag til kandidater ved valg av Kirkemøtet og bispedømmeråd

Valgrådet skal senest 15. desember i året før valgåret, sende en oppfordring til å fremme forslag til valgene innen 15. februar i valgåret.

- a. Oppfordringen sendes til menighetsrådene og ungdomsrådet i bispedømmet om forslag til kandidater til Nominasjonskomiteens liste. Nomineringsgruppene kan også henvende seg til menighetsråd og ungdomsrådet på samme måte. Menighetsrådene og ungdomsrådet oppfordres til å sende forslag til kandidater til både nominasjonskomiteen og nomineringsgruppene. Menighetsrådet og

ungdomsrådet kan foreslå kandidater fra hele bispedømmet. Forslagene kan sendes til nominasjonskomiteen etter § 4-2 første ledd og alle nomineringsgruppene.

- b. For valg av prest skal oppfordringen sendes til prestene i ordnet kirkelig stilling i bispedømmet. Valgrådet i Oslo bispedømme skal sende en oppfordring til prestene i døvemenighetene om å fremme slikt forslag.
- c. For valg av ansatt skal oppfordring sendes andre ansatte i bispedømmet om å fremme forslag til ansatt. Valgrådet i Oslo bispedømme skal sende en oppfordring til andre ansatte i døvemenighetene om å fremme slikt forslag.
- d. For valg av døvemenighetenes representant skal oppfordring til å fremme forslag til minst tre medlemmer sendes samtlige døves menighetsråd.
- e. For valg av sørsamisk representant skal oppfordring til å fremme forslag til minst tre sørsamiske kandidater sendes til Saemien Åålmegeeraerie, til alle menighetsråd i sørsamisk språkområde samt til andre menighetsråd i Nidaros bispedømme.

Kapittel 5. Listeforslag og supplerende nominasjon

I dette kapittelet er regler for listeforslag og supplerende nominasjon for alle valg slått sammen. Det foreslås ny listefrist og to nye frister for godkjenning av listeforslag. Det foreslås nytt navn på det som i dag heter Nominasjonskomiteens liste ved valg av menighetsråd. Det foreslås forenklinger som omtalt i høringsnotatet. Les mer i avsnitt 3.6 i høringsnotatet.

§ 5-1. Frist for å levere listeforslaget

- (1) Frist for å levere et listeforslag er klokken 12 den 15. april i valgåret.
- (2) Ved valg til menighetsråd regnes listeforslaget som levert når det har kommet inn til menighetsrådet.
- (3) Ved valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd regnes listeforslaget som levert når det har kommet inn til valgrådet i bispedømmet.

§ 5-2. Krav til listeforslag

- (1) Et listeforslag skal ha en overskrift og må inneholde opplysninger om
 - a. hvilket valg listeforslaget gjelder for
 - b. hvilke kandidater som stiller til valg på listeforslaget
 - c. hvem som har skrevet under på listeforslaget.
- (2) Overskriften på listeforslaget skal angi den gruppen som har satt frem forslaget. Hvis listeforslaget er satt frem av en registrert nomineringsgruppe, skal overskriften være nomineringsgruppens registrerte navn. Overskriften må ellers ikke kunne forveksles med navnet på en registrert nomineringsgruppe eller med overskriften på andre listeforslag i samme valgdistrikt. Listeforslag fra nominasjonskomiteene skal ha overskriften Nominasjonskomiteens liste.
- (3) Kandidatene skal være oppført med fornavn, etternavn, fødselsår, stilling og bosted. For valg av prest, ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant skal kandidatene være oppført med menighet i stedet for bosted.
- (4) Listeforslag ved valg av menighetsråd bør inneholde minst 40 prosent kandidater av hvert kjønn samt minst 20 prosent andel kandidater under 30 år.
- (5) Listeforslag ved valg av Kirkemøtet og bispedømmeråd skal inneholde minst 40 prosent kandidater av hvert kjønn, minst 20 prosent kandidater som er under 30 år og kandidater fra minst tre prostier i bispedømmet. Minst en av kandidatene under 30 år bør plasseres på

en av de tre øverste plassene på listen. For valg av prest, ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant gjelder krav om minst 40 prosent kandidater av hvert kjønn og kandidater fra forskjellige distrikter eller døvemenigheter. Om mulig bør det også være minst én kandidat under 30 år.

- (6) Kandidater som fyller 30 år i valgåret regnes som under 30 år.
- (7) Listeforslaget skal ikke inneholde annen informasjon til velgerne enn det som fremgår av paragrafen her.
- (8) Kandidater kan bare stå på ett listeforslag i valgdistriktet. Den samme gruppen kan bare stille én liste i hvert valgdistrikt.

§ 5-3. Antall kandidater på listeforslaget

- (1) Ved valg til menighetsråd skal listeforslaget minst inneholde navnet på så mange kandidater som det skal velges faste medlemmer til menighetsrådet. Forslaget kan maksimalt inneholde ti flere navn enn det skal velges faste medlemmer.
- (2) Ved valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd skal listeforslaget inneholde navnet på minst sju kandidater. Forslaget kan maksimalt inneholde 18 navn.
- (3) Ved valg av prest, ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant skal listeforslaget inneholde navnet på fem kandidater.
- (4) Navnene til kandidatene skal settes opp i prioritert rekkefølge. Ved valg av prest, ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant skal navnene settes opp i alfabetisk rekkefølge.

§ 5-4. Stemmetillegg

- (1) Inntil to av de øverste kandidatene på listeforslaget kan gis et stemmetillegg, med unntak av kandidatene på Menighetsrådslista, Nominasjonskomiteens liste og valg av prest, ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant.
- (2) Kandidater med stemmetillegg får et tillegg i sitt personlige stemmetall som tilsvarer 25 prosent av det antallet stemmer som listen får ved valget.
- (3) Navnene til kandidater med stemmetillegg skal stå øverst på listeforslaget og med uthevet skrift.

§ 5-5. Antall underskrifter på listeforslaget

- (1) Listeforslag fra nominasjonskomiteen ved valg av menighetsråd skal være underskrevet av nominasjonskomiteen. Andre listeforslag ved valg av menighetsråd skal være underskrevet av minst ti personer med stemmerett i valgdistriktet.
- (2) Listeforslag ved valg av Kirkemøtet og bispedømmeråd skal være underskrevet av minst 100 personer med stemmerett i valgdistriktet.
- (3) Listeforslag fra nomineringsgrupper som er registrert etter § 17-1 kan likevel være underskrevet av to styremedlemmer i nomineringsgruppens avdeling med ansvar for det valgdistriktet listen gjelder. Hvis en registrert nomineringsgruppe stiller listeforslag sammen med en uregistrert gruppe, gjelder likevel bestemmelsene i første og andre ledd.
- (4) Listeforslag fra nominasjonskomiteen ved valg av Kirkemøtet og bispedømmeråd skal kun være underskrevet av nominasjonskomiteens medlemmer.
- (5) Listeforslag ved valg av prest, ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant skal være underskrevet av nominasjonskomiteens leder.
- (6) Underskriverne kan bare skrive under på ett listeforslag.

§ 5-6. Vedlegg til listeforslaget

Følgende opplysninger skal ligge ved listeforslaget:

- a. fødselsdato og bostedsadresse til personene som har underskrevet på listeforslaget
- b. kandidatens fødselsdato
- c. opplysninger til valgrådet presentasjon etter § 5-14 eller § 5-15
- d. forsikring fra kandidater som ikke er folkeregistrert som bosatt eller registrert i soknet eller bispedømmet, om at de vil være registrert der innen det digitale valget avsluttes
- e. forsikring fra kandidater som ikke tilfredsstiller krav for valgbarhet når listeforslaget innleveres om at de vil være valgbare når bispedømmerådet og Kirkemøtet trer i funksjon.

§ 5-7. Tillitsvalgte og tillitsutvalg

- (1) De to øverste underskriverne på listeforslaget er henholdsvis tillitsvalgt og vararepresentant. De fem øverste underskriverne er tillitsutvalg, og de tre neste er vararepresentanter.
- (2) Hvis et listeforslag fra en registrert nomineringsgruppe er underskrevet av to styremedlemmer i nomineringsgruppens avdeling med ansvar for det valgdistriktet listen gjelder, jf. § 5-5 tredje ledd, er disse to styremedlemmene tillitsvalgt og vararepresentant for listeforslaget. Styret for avdelingen er tillitsutvalg.
- (3) Ved valg av menighetsråd skal nominasjonskomiteens leder fungere som listens tillitsvalgte og nominasjonskomiteens medlemmer skal fungere som tillitsutvalg, med mindre nominasjonskomiteen bestemmer noe annet.
- (4) Ved valg av Kirkemøtet og bispedømmeråd skal listetoppen på Nominasjonskomiteens liste fungere som listens tillitsvalgte og de fem øverst rangerte kandidatene på Nominasjonskomiteens liste sammen fungere som tillitsutvalg. Listetoppen representerer listen i forbindelse med nasjonal koordinering. Ved valg av prest, ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant skal nominasjonskomiteens leder fungere som listeforslagets tillitsvalgte og nominasjonskomiteen fungerer som tillitsutvalg.
- (5) Nominasjonskomiteen ivaretar funksjonen som listeforslagets tillitsvalgte ved forhandlinger etter kirkevalgreglene § 5-9 andre ledd.

§ 5-8. Frist for å godkjenne listeforslaget

- (1) Ved valg av menighetsråd godkjenner eller forkaster menighetsrådet selv listeforslag. Vedtak om godkjenning eller forkasting av listeforslag ved valg av menighetsråd skal fattes senest 30. april i valgåret.
- (2) Ved valg av Kirkemøtet og bispedømmeråd godkjenner eller forkaster valgrådet i bispedømmet selv listeforslag. Vedtak om godkjenning eller forkasting skal fattes senest 15. mai i valgåret. Ved valg av prest, ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant skal vedtak om godkjenning eller forkasting av listeforslag fattes senest 30. april i valgåret.

§ 5-9. Valgmyndighetenes behandling av listeforslagene

- (1) Valgmyndighetene skal kontrollere at et listeforslag oppfyller kravene i reglene her.
- (2) Hvis listeforslaget ikke oppfyller kravene, skal valgmyndighetene gi listeforslagets tillitsvalgte en frist på syv dager til å rette listeforslaget.
- (3) Valgmyndighetene skal pålegge underskrivere eller kandidater som står på flere listeforslag i valgdistriktet, å melde fra innen en bestemt frist om hvilket listeforslag de vil

stå på. Hvis de ikke svarer innen fristen, skal de settes opp på det listeforslaget som kom inn først.

- (4) Ved menighetsrådsvalg kan menighetsrådet godkjenne et listeforslag fra nominasjonskomiteen med færre kandidater enn angitt i 5-3 første ledd. Det samme gjelder for valg av døvemenighetenes representant.

§ 5-10. Endring av listeforslaget etter innleveringsfristen

- (1) Etter at fristen for innlevering av listeforslag er utløpt, kan listeforslagets tillitsvalgte bare gjøre de endringer som er nødvendige for å bringe listeforslaget i samsvar med kravene i reglene her.
- (2) Hvis en kandidat strykes fra listeforslaget, kan listen suppleres med et nytt navn. Listeforslagets tillitsutvalg kan i så fall bestemme om navnet skal settes på den tomme plassen, eller om de etterfølgende kandidatene skal rykke opp i uforandret rekkefølge, og at listen da skal suppleres med et nytt navn nederst. Tillitsutvalget skal legge ved en erklæring fra den nye kandidaten om at han eller hun er villig til å stå som kandidat på listen.

§ 5-11. Supplerende nominasjon ved valg av menighetsråd

- (1) Ved valg av menighetsråd er det åpent for supplerende nominasjon. Det skal likevel ikke åpnes for supplerende nominasjon hvis det er godkjent listeforslag fra andre grupper enn nominasjonskomiteen.
- (2) Supplerende nominasjon skal kunngjøres innen 30. april i valgåret.
- (3) Fristen for supplerende nominasjon er klokken 12 den 18. mai i valgåret.
- (4) Et forslag til kandidat fremmet ved supplerende nominasjon skal være underskrevet av fem forslagsstillere med stemmerett i soknet.
- (5) Et forslag om supplerende nominasjon skal inneholde vedlegg som beskrevet i § 5-6.
- (6) Hvis forslaget om supplerende nominasjon ikke oppfyller kravene, skal menighetsrådet gi forslaget tillitsvalgte en frist til å rette forslaget.
- (7) Menighetsrådet skal avgjøre om forslag om supplerende nominasjon skal godkjennes eller forkastes innen 21. mai i valgåret. Godkjent forslag settes nederst på den endelige valglisten. Rekkefølgen på de supplerte kandidater avgjøres ved loddtrekning.

§ 5-12. Supplerende nominasjon ved valg av prest, ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant

- (1) Ved valg av prest, ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant er det åpnet for supplerende nominasjon.
- (2) Supplerende nominasjon skal kunngjøres innen 30. april i valgåret.
- (3) Fristen for supplerende nominasjon er klokken 12 den 18. mai i valgåret.
- (4) Ti stemmeberettigede ved det enkelte valg kan fremme alternative kandidater i den supplerende nominasjonen. For valg av prest og ansatt skal underskriverne ha representasjon fra minst to prostier. For valg av døvemenighetenes representant skal underskriverne ha representasjon fra minst to døvemenigheter.
- (5) Et forslag om supplerende nominasjon skal inneholde vedlegg som beskrevet i § 5-6.
- (6) Fristen for supplerende nominasjon er klokken 12 den 15. mai i valgåret.
- (7) Forslagsstillerne kan kun nominere én kandidat. Det må foreligge underskrift fra forslagsstillerne og det må oppgis en tillitsvalgt for forslagsstillerne. Det må også foreligge skriftlig bekreftelse fra kandidaten om at vedkommende er villig til å stille til valg.

- (8) Hvis forslaget om supplerende nominasjon ikke oppfyller kravene, skal valgrådet gi forslagets tillitsvalgte en frist til å rette forslaget.
- (9) Valgrådet avgjør om forslagene om supplerende nominasjon skal godkjennes eller forkastes. Valgrådet setter opp de endelige valglistene innen 21. mai i valgåret. Valgrådet sørger for at disse listene blir kunngjort innen 21. mai i valgåret.

§ 5-13. Kunngjøring av valglistene

- (1) Ved valg av menighetsråd: Når listeforslagene er godkjent, skal valgmyndighetene kunngjøre de godkjente valglistene. Kunngjøring skal skje så fort som mulig etter godkjenning på menighetens nettside, ved registrering i Den norske kirkes valgadministrative system innen 1. juni og på annen måte valgmyndigheten bestemmer. Ved valg av menighetsråd skal godkjente valglistene også kunngjøres i kirken.
- (2) Ved valg av Kirkemøtet og bispedømmeråd: Når listeforslagene er godkjent, skal valgmyndighetene kunngjøre de godkjente valglistene. Kunngjøring skal skje ved registrering i Den norske kirkes valgadministrative system innen den frist Kirkerådet fastsetter. Kirkerådet fastsetter også dato for kunngjøring på bispedømmets nettside og på annen måte valgmyndigheten bestemmer. Ved valg av prest, ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant skal listeforslagene kunngjøres så fort som mulig etter godkjenning på bispedømmets nettside, ved registrering i Den norske kirkes valgadministrative system innen 1. juni og på annen måte valgmyndigheten bestemmer.

§ 5-14. Presentasjon av lister og kandidater ved valg til menighetsråd

Menighetsrådet skal utarbeide en presentasjon av kandidatene og listen(e). Presentasjonen av kandidatene skal inneholde de opplysninger som finnes på listeforslaget, jf. § 5-2. Presentasjonen bør også inneholde opplysninger om utdanning, yrke, relevante verv, hva kandidatene vil arbeide for og bilde.

§ 5-15. Presentasjon av lister og kandidater ved valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd

- (1) Hver liste er selv hovedansvarlig for informasjon om sin liste og sine kandidater.
- (2) Valgrådet skal utarbeide en felles presentasjon av kandidatene og listen(e). Presentasjonen av kandidatene skal inneholde de opplysninger som finnes på listeforslaget, jf. § 5-2, opplysninger om utdanning, yrke, relevante verv og hva kandidatene vil arbeide for. Kandidatene presenteres også med bilde. Valgrådet skal også se til at tillitsvalgt for hver liste får mulighet til å gi en kort presentasjon av listen som tas inn i den felles presentasjonen. For valg av prest, ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant skal presentasjonen også inneholde hva kandidatene vil arbeide for, andre opplysninger som vil være av betydning for dem som skal avgi stemme, samt opplysninger om kandidatenes syn på aktuelle kirkelige spørsmål.

Kapittel 6. Digital stemming

Dette er et nytt kapittel, men det viderefører ordningen med digitalt valg slik det var i 2023. Noen prinsipper er foreslått forenklet, se høringsnotatet avsnitt 2.1.

§ 6-1. Digital stemming

- (1) Velgeren skal velge stemmeseddel og gjøre eventuelle endringer i det digitale valgsystemet.
- (2) Velger som har avgitt elektronisk stemme skal kunne stemme flere ganger. Den siste avgitte stemmen godkjennes.
- (3) Velgeren skal selv påse at ingen andre ser hva han eller hun stemmer.

§ 6-2. Kryptering

Stemmegivninger skal krypteres, det vil si at informasjon skal gjøres uleselig på en måte som gjør at informasjonen kun kan gjøres leselig om man har tilgang til en dekrypteringsnøkkel. Internettvalgstyret skal sørge for at kryptografiske nøkler behandles forsvarlig.

§ 6-3. Heldigitale valg

Valg av prest og ansatt gjennomføres som heldigitalt valg.

§ 6-4. Prinsipper

Følgende prinsipper legges til grunn:

- a. Europarådets rekommandasjon CM/REK (2017) 5 om standarder for elektronisk stemmegivning skal legges til grunn så langt de passer, med følgende unntak: Vedlegg I Standarder for e-valg pkt. 27 og 35-39 gjelder ikke.
- b. Det skal brukes en identifiserings- og autentiseringsløsning for pålogging til det digitale valgsystemet på minimum sikkerhetsnivå 4.
- c. Utenforstående og valgmyndighetene skal ikke ha mulighet til å få kunnskap om hva den enkelte velger har stemt.
- d. Det skal ikke være mulig for utenforstående, systemet og valgmyndighetene å endre en velgers stemmegivning uten at dette kan oppdages.
- e. Valglistene skal presenteres for velgerne i alfabetisk rekkefølge i det digitale valgsystemet.

Kapittel 7. Stemming ved oppmøte

Dette er nytt kapittel med bestemmelser om den nye ordningen med stemming ved oppmøte. Les mer i høringsnotatet avsnitt 2.2.

§ 7-1. Når og hvor velgerne kan stemme ved oppmøte

- (1) Velgeren kan stemme ved oppmøte i det fellesrådsområdet der han eller hun har stemmerett.
- (2) Kirkelig fellesråd skal legge til rette for stemming ved oppmøte på egnet og tilgjengelig sted i sitt fellesrådsområde. Kirkelig fellesråd bestemmer hvor velgerne kan stemme.
- (3) Kirkelig fellesråd bestemmer åpningstidene for valglokalene innenfor perioden for digital stemming. Det skal som minimum legges til rette for stemming ved oppmøte to timer i uken i stemmeperioden.
- (4) Før kirkelig fellesråd bestemmer tid og sted for stemming ved oppmøte etter andre og tredje ledd, skal menighetsrådene i fellesrådsområdet involveres.

§ 7-2. Kunngjøring og registrering av oppmøtetidspunkter

- (1) Kirkelig fellesråd kunngjør når og hvor velgerne kan stemme digitalt og ved oppmøte.
- (2) Kunngjøring skal skje på fellesrådets nettside, i kirkene og på annen måte fellesrådet fastsetter.
- (3) Kirkelig fellesråd skal registrere tid og sted for stemming ved oppmøte i Den norske kirkes valgadministrative system innen 1. juni i valgåret.

§ 7-3. Stemmesedler

- (1) Ved stemming ved oppmøte med papirstemmer sørger fellesrådet for at det er tilgjengelig stemmesedler for alle godkjente valglistene ved valg av menighetsråd i soknene i

fellesrådsområdet, alle godkjente valglister for valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd og blanke stemmesedler for begge valg.

- (2) Ved valg av døvemenighetenes representant sørger døves menighetsråd for at det er stemmesedler tilgjengelig.

§ 7-4. Hvordan stemming ved oppmøte gjennomføres

- (1) Velgeren skal kunne gjøre sitt valg avskjermet og usett.
- (2) Hvis stemming ved oppmøte skjer digitalt, skal stemmemottaker likevel kunne observere stemmegivingen for å ivareta informasjonssikkerheten.
- (3) Velgeren skal vise legitimasjon. Hvis en velger ikke kan vise legitimasjon, men er kjent for stemmemottakeren, kan stemmemottakeren i stedet bekrefte velgerens identitet.
- (4) En velger som på grunn av funksjonsnedsettelse ikke kan stemme alene, kan etter eget ønske få hjelp av en valgmedarbeider eller en annen person som velgeren peker ut. En valgmedarbeider skal gjøre velgerens hjelper oppmerksom på velgerens rett til hemmelig valg.
- (5) Ved digital stemming ved oppmøte skal velgeren velge stemmeseddel og gjøre eventuelle endringer i det digitale valgsystemet.
- (6) En velger som har avgitt digital stemme, kan ikke stemme på nytt med stemmeseddel på papir ved oppmøte. Hvis en velger avgir stemmegiving både på papir og digitalt, vil den digitale stemmen godkjennes.
- (7) Ved stemming på papir gjennomføres stemmingen på denne måten:
 - a. Velgeren skal levere stemmeseddelen eller stemmesedlene til stemmemottaker, som stempler den eller dem med et offisielt stempel.
 - b. Etter at stemmeseddelen er stemplet, skal velgeren selv legge den i en stemmeseddelkonvolutt og lime konvolutten igjen.
 - c. Stemmemottakeren skal legge stemmeseddelkonvolutten i en omslagskonvolutt og lime omslagskonvolutten igjen.
 - d. Velgeren skal selv skrive navn, adresse og fødselsdato samt tid for stemmingen på omslagskonvolutten.
 - e. Velgeren skal legge omslagskonvolutten i en urne eller tilsvarende.
- (8) Kirkelig fellesråd skal sørge for at valgmateriellet oppbevares på sikker måte.

§ 7-5. Ordensregler

- (1) Valgerpåvirkning er ikke tillatt i valglokalet.
- (2) I valglokalet og dets umiddelbare nærhet er det ikke tillatt å utføre handlinger som kan forstyrre valget.
- (3) Det er ikke tillatt for uvedkommende å føre kontroll med hvem som stemmer.
- (4) Valgmedarbeiderne skal hindre at uvedkommende får kunnskap om forbruket av de forskjellige valglisterens stemmesedler.
- (5) En valgmedarbeider kan bortvise personer som opptrer i strid med reglene i denne paragrafen.

Kapittel 8. Godkjenning av stemmegivninger og stemmesedler, opptelling og protokollering

I dette kapittelet er regler for alle valg slått sammen. Det foreslås endringer i håndtering av papirstemmer og forenkling i regler om protokollering. Ellers er det videreføring av dagens regler. Les mer i avsnitt 2.2 og 3.7 i høringsnotatet.

§ 8-1. Godkjenning av stemmegivinger ved oppmøte

- (1) Menighetsrådet godkjenner stemmegivinger avgitt på papir.
- (2) En stemmegiving avgitt på papir i konvolutt skal godkjennes dersom
 - a. velgeren er innført i manntallet i soknet eller har særskilt dokumentasjon om tilkjent medlemskap etter *regler for tilkjenning av medlemskap for personer som ikke er bosatt i riket eller er norske borgere bosatt i utlandet*.
 - b. stemmegivningen inneholder tilstrekkelige opplysninger til å fastslå hvem velgeren er
 - c. stemmegivningen er avgitt til rett tid
 - d. stemmegivningen er levert til rett stemmemottaker
 - e. omslagskonvoluttene ikke er åpnet eller forsøkt åpnet
 - f. velgeren ikke allerede har avgitt godkjent stemmegivning
- (3) Velgerens stemmegivning er godkjent når vedkommende er kryssset av i manntallet.
- (4) Ved digital stemmegiving med alternativ pålogging til det digitale valgsystemet kontrollerer stemmemottaker velgerens identitet. Stemmegivningen godkjennes ved klargjøring av stemmer før dekryptering etter § 8-5 og § 8-6 på samme måte som andre digitale stemmer.

§ 8-2. Godkjenning av stemmegivinger ved postvalg

- (1) En stemmegiving på papir ved valg av sørsamisk representant skal godkjennes dersom
 - a. velgeren er innført i manntallet
 - b. stemmegivningen inneholder tilstrekkelige opplysninger til å fastslå hvem velgeren er
 - c. stemmegivningen er avgitt til rett tid

§ 8-3. Godkjenning av stemmesedler på papir

- (1) Menighetsrådet har ansvar for godkjenning av stemmesedler på papir ved valg av menighetsråd.
- (2) Fellesrådet har ansvar for godkjenning av stemmesedler på papir ved valg av Kirkemøtet og bispedømmeråd.
- (3) En stemmeseddel skal godkjennes dersom
 - a. den har offisielt stempel
 - b. det fremgår hvilket valg stemmeseddelen gjelder
 - c. det fremgår hvilken liste velgeren har stemt på og
 - d. gruppen stiller liste i valgkretsen. Stemmeseddel beregnet på en annen valgkrets kan bare godkjennes dersom den gjelder en registrert nomineringsgruppe.
- (4) En avgitt stemmeseddel anses å være enslydende med den offisielle valglisten.
- (5) Dersom velgeren har benyttet en trykt stemmeseddel som ikke er enslydende med den offisielle valglisten, skal det ses bort fra eventuelle endringer foretatt av velgeren.
- (6) For valg av døvemenighetenes representant og sørsamisk representant har Døves menighetsråd og Saemien Åålmegeeraerie ansvar for godkjenning av stemmesedler på papir. En stemmeseddel ved valg av døvemenighetenes representant og sørsamisk representant skal godkjennes dersom:
 - a. det fremgår hvilket valg stemmeseddelen gjelder og
 - b. det er oppført et navn på valgbar person i det respektive valget.

§ 8-4. Opptelling av stemmesedler på papir

- (1) Menighetsrådet har ansvar for opptelling av stemmesedler på papir ved valg av menighetsråd. Kirkelig fellesråd har ansvar for opptelling av stemmesedler på papir ved valg av Kirkemøtet og bispedømmeråd.
- (2) Stemmesedlene ved valg av menighetsråd skal telles opp per sokn.
- (3) Stemmesedlene ved valg av Kirkemøtet og bispedømmeråd skal telles opp samlet for fellesrådsområdet.
- (4) Opptellingen foretas av de personer og på den måten menighetsråd og fellesråd har bestemt, i samsvar med de bestemmelser som følger av valgreglene.
- (5) Menighetsrådet bestemmer selv hvor stemmesedlene skal telles opp.
- (6) Kandidat som er oppført på valgliste, kan ikke delta i opptellingen av vedkommende valg.
- (7) Opptellingen skal være offentlig.
- (8) Opptelling av papirstemmer kan starte når alle stemmegivninger på papir er behandlet, jf. § 8-1.
- (9) Opptellingen skal være ferdig og rapportert i Den norske kirkes valgadministrative system senest 14. september.
- (10) I tillegg til telling av papirstemmesedler skal det rapporteres hvor mange som stemte på papir, antall forkastede stemmegivninger samt andre relevante data om valget i Den norske kirkes valgadministrative system.
- (11) Stemmesedler det er tvil om kan godkjennes behandles fortløpende under opptellingen og telles sammen med de andre stemmesedlene.
- (12) Alle stemmesedler skal telles to ganger.
- (13) Opptellingen gjennomføres på denne måten:
 - a. Først telles antall rettede og urettede stemmesedler til hver liste samt blanke stemmesedler.
 - b. Deretter telles tilleggsstemmer. Dersom det er gitt tilleggsstemme til flere enn tre kandidater, tas det kun hensyn til de tre øverste tilleggsstemmene.
 - c. For valg gjennomført som forholdsvalg med flere lister skal det telles antall personstemmer til kandidater på andre lister. Dersom det er gitt personstemmer til mer enn tre kandidater på andre lister skal bare de tre øverste telles med. Det skal registreres hvilken listes stemmeseddel personstemmen var skrevet opp på og hvilken kandidat stemmen gikk til.
 - d. Det tas ikke hensyn til strykninger eller andre endringer på stemmesedlene.
- (14) For valg av døvemenighetenes representant og sørsamisk representant har Døves menighetsråd og Saemien Åålmegeeraerie ansvar for telling av stemmesedler på papir.

§ 8-5. Dekryptering av digitale valg

- (1) Etter at den digitale stemmegivningen er avsluttet, skal avgitte digitale stemmer dekrypteres. Før dekrypteringen skal de digitale stemmene klargjøres. Ved klargjøringen skal det gjøres korrigeringer for stemmer fra velgere som har stemt digitalt flere ganger. Resterende digitale stemmer dekrypteres.
- (2) Internettvalgstyret skal sørge for dekryptering av de digitale stemmene. Hvert medlem tildeles deler av nøkler, som må settes sammen med de andre medlemmenes deler for å dekryptere avgitte stemmegivninger.
- (3) Minimum fem medlemmer fra internettvalgstyret må tre sammen for å konstruere dekrypteringsnøkkelen.

§ 8-6. Godkjenning av stemmegivninger og stemmesedler i digitalt valgsystem

- (1) Prøving av stemmegivninger avgitt digitalt foretas ved klargjøring av stemmer før dekryptering etter § 8-5 (1).
- (2) En digital stemmegiving skal godkjennes dersom:
 - a. velgeren er innført i manntallet,
 - b. stemmegivningen inneholder tilstrekkelige opplysninger til å fastslå hvem velgeren er og
 - c. stemmegivningen er avgitt til rett tid.
- (3) En digital stemmeseddel skal godkjennes dersom:
 - a. det fremgår hvilket valg stemmeseddelen gjelder
 - b. det fremgår hvilken liste velgeren har stemt på og
 - c. gruppen stiller liste i valgkretsen. Stemmeseddel beregnet på en annen valgkrets kan bare godkjennes dersom den gjelder en registrert nomineringsgruppe.
- (4) En digital stemmeseddel ved valg av prest, ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant skal godkjennes dersom:
 - a. det fremgår hvilket valg stemmeseddelen gjelder og
 - b. det er oppført et navn på valgbar person i det respektive valget.

§ 8-7. Opptelling av digitale stemmer

Internettvalgstyret godkjenner den digitale opptellingsprosessen.

§ 8-8. Protokollering og offentliggjøring av valgresultater

- (1) Menighetsrådet skal føre protokoll over forberedelsene og gjennomføringen av valget i soknet. Ved menighetsrådsvalg skal menighetsrådet føre protokoll over valgoppgjøret. Menighetsrådet skal ta inn rapport fra Den norske kirkes valgadministrative system i protokollen.
- (2) Ved valg av Kirkemøtet og bispedømmeråd skal valgrådet føre protokoll over valgoppgjøret. Valgrådets protokoll ved valg av Kirkemøtet og bispedømmeråd skal sendes til Kirkerådet og bispedømmerådet.
- (3) Internettvalgstyret skal føre protokoll over sin kontroll med gjennomføringen av de digitale valgene og godkjenningen av den digitale opptellingsprosessen. Protokollen skal kunngjøres.
- (4) Kirkerådet fastsetter formularer for protokollering av valg.
- (5) Kirkerådet skal sørge for at valgresultatene blir offentliggjort.
- (6) Opptelling av papirstemmer på soknenivå skal ikke offentliggjøres for å ivareta prinsippet om hemmelig valg.
- (7) Opptelling av digitale stemmer skal ikke offentliggjøres før papirstemmene er lagt til for å ivareta prinsippet om hemmelig valg.

Kapittel 9. Kåring av medlemmer ved valg av menighetsråd

Dette er et nytt kapittel som viderefører dagens ordning.

§ 9-1. Kåring av de valgte medlemmene ved flertallsvalg til menighetsråd

- (1) Menighetsrådet skal foreta og godkjenne valgoppgjøret.
- (2) Menighetsrådet skal legge sammen de digitale stemmesedlene med eventuelle stemmesedler på papir.
- (3) Der den eneste godkjente valglisten er Menighetsrådslista, gjelder følgende: Kandidater på listen som har oppnådd et personlig stemmetall på minst fem prosent av listens

stemmetall, kåres i rekkefølge etter antall mottatte personlige stemmer. Øvrige kandidater kåres på grunnlag av sin rekkefølge på listen. Kandidater som ikke er valgbare, settes ut av betraktning. Har flere kandidater fått like mange stemmer eller ingen stemmer, er rekkefølgen på listen avgjørende.

- (4) Der den eneste godkjente valglisten er fra en annen gruppe enn nominasjonskomiteen, gjelder følgende: Kandidater som er satt opp med uthevet skrift, gis det stemmetillegg de har krav på i henhold til § 5-4, før de personlige stemmer velgerne har gitt til kandidatene telles opp. Deretter kåres kandidatene i rekkefølge etter antall mottatte personlige stemmer. Kandidater som ikke er valgbare, settes ut av betraktning. Har flere kandidater fått like mange stemmer eller ingen stemmer, er rekkefølgen på listen avgjørende.
- (5) Velges det fire medlemmer, skal det samtidig velges minst tre varamedlemmer. Velges det seks medlemmer, skal det samtidig velges minst fire varamedlemmer. Velges det åtte eller ti medlemmer, skal det samtidig velges minst fem varamedlemmer. Kandidatene til varaplassene fordeles på samme måte som medlemmene etter henholdsvis første eller annet ledd.

§ 9-2. Informasjon til de valgte medlemmene og varamedlemmene

Menighetsrådet skal informere de valgte medlemmene og varamedlemmene av menighetsrådet om valget.

§ 9-3. Forholdsvalg ved menighetsrådsvalg

- (1) Menighetsrådet skal foreta og godkjenne valgoppgjøret.
- (2) Menighetsrådet skal legge sammen de digitale stemmesedlene med eventuelle stemmesedler på papir.
- (3) Ordning for mandatfordeling og kåring av medlemmer ved valg av medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd i § 10-1 og § 10-2 følges tilsvarende for valg av menighetsråd gjennomført som forholdsvalg.
- (4) Ved menighetsrådsvalg med flere valglister, skal hver liste så vidt mulig tildeles like mange varamedlemmer som den får medlemmer, med tillegg av ett. Kandidatene til varaplassene fordeles på samme måte som representantene etter tredje ledd.

Kapittel 10. Mandatfordeling og kåring av medlemmer ved valg av Kirkemøtet og bispedømmeråd

Dette er et nytt kapittel som viderefører dagens ordning.

§ 10-1. Fordeling av mandatene ved valg av medlemmer av Kirkemøtet og bispedømmeråd

- (1) Valgrådet skal foreta og godkjenne valgoppgjøret.
- (2) Valgrådet skal legge sammen de digitale stemmesedlene med eventuelle stemmesedler på papir.
- (3) Mandatene skal fordeles på bakgrunn av listenes listestemmetall i bispedømmet ved hjelp av Sainte-Laguës metode med 1 som det første delingstallet. Dette innebærer at antallet listestemmer, deles på 1-3-5-7 osv. Antallet listestemmer skal deles så mange ganger som det er mandater i valgdistriktet. Listen som har den største kvotienten, får det første mandatet. Listen som har den nest største kvotienten, får det neste mandatet, osv. Hvis flere lister har samme kvotient, går mandatet til den listen som har fått flest listestemmer. Har listene også fått samme listestemmer, skal det avgjøres ved loddtrekning hvilken liste som skal få mandatet.

- (4) Hver stemme en liste har fått, skal telle like mange listestemmer som det skal velges medlemmer til bispedømmerrådet. Tallet skal korrigeres for personstemmer som er gitt til kandidater på andre lister (slengerstemmer). En slengerstemme skal tilsvare en listestemme.

§ 10-2. Kåring av de valgte medlemmene ved valg av medlemmer av Kirkemøtet og bispedømmerråd

- (1) Når det er avgjort hvor mange mandater en liste skal ha, skal valgrådet kåre de valgte representantene. Det skal ses bort fra kandidater som ikke er valgbare.
- For valglistene utenom Nominasjonskomiteens liste gjelder følgende: Kandidatene skal gis det antallet personstemmer de har fått fra velgerne. Kandidater som har fått stemmetillegg, skal i tillegg gis det antallet personstemmer som de har krav på etter § 7-3 tredje ledd. Representantene for hver liste blir så kåret i rekkefølge etter antallet personstemmer de har fått. Hvis flere kandidater har fått like mange personstemmer, er rekkefølgen på listen avgjørende.
 - For Nominasjonskomiteens liste gjelder følgende: Kandidater som har fått tilleggsstemmer fra minst fem prosent av listens velgere, skal kåres i rekkefølge etter antallet mottatte personstemmer. Har flere kandidater fått like mange personstemmer, skal de kåres etter deres rekkefølge på listen. Øvrige kandidater skal kåres etter deres rekkefølge på listen.
- (2) Hver liste skal tildeles like mange varamedlemmer som den får medlemmer, med tillegg av tre. Kandidatene til varaplassene fordeles på samme måte som representantene etter første ledd.

§ 10-3. Kåring av medlemmer ved valg av prest, ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant

- (1) Valgrådet skal foreta og godkjenne valgoppgjøret. Eventuelle stemmesedler på papir skal legges til de digitale stemmesedlene.
- (2) Valget finner sted som flertallsvalg. Den som har flest stemmer, skal kåres til medlem. Tilsvarende gjelder ved kåring av varamedlemmer.

§ 10-4. Informasjon til de valgte medlemmene og varamedlemmene

Valgrådet skal informere de valgte medlemmene og varamedlemmene om valget.

Kapittel 11. Stemmerett

I dette kapitlet er regler for stemmerett ved alle valg slått sammen. Paragrafene er forenklet i språk og struktur, men innholdsmessig er det videreføring av dagens ordning med unntak av regler for stemmerett ved valg av døvemenighetenes representant (se høringsnotatet avsnitt 3.11) og valg av prest (se høringsnotatet avsnitt 4.1).

§ 11-1. Stemmerett ved valg av menighetsråd

Medlemmer av Den norske kirke som har fylt 15 år innen utgangen av valgåret, har stemmerett ved valg av menighetsråd hvis de er folkeregistrert som bosatt i soknet eller registrert i soknet i henhold til kirkeordningen § 6 annet ledd.

§ 11-2. Stemmerett ved valg av medlemmer av Kirkemøtet og bispedømmerråd

Medlemmer av Den norske kirke som har fylt 15 år innen utgangen av valgåret, og som ikke har stemmerett som prest eller ansatt etter § 11-3 eller § 11-4, har stemmerett ved valg av medlemmer av Kirkemøtet og bispedømmerråd hvis de er folkeregistrert som bosatt i

bispedømmet eller registrert i et sokn i bispedømmet i henhold til kirkeordningen § 6 annet ledd.

§ 11-3. Stemmerett ved valg av prest til Kirkemøtet og bispedømmeråd

- (1) Ordinerte prester som er medlemmer av Den norske kirke har stemmerett ved valg av prest til Kirkemøtet og bispedømmeråd dersom de er ansatt i en ordnet kirkelig pretestilling på minst 40 prosent.
- (2) Med ordnet kirkelig pretestilling menes en stilling som er organisert som en pretestilling, hvor det inngår i stillingens oppgaver å forrette gudstjenester og kirkelige handlinger.
- (3) For å utøve stemmeretten må velgeren være innført i manntallet.
- (4) Prester i ordnet kirkelig pretestilling som ikke er ansatt i Den norske kirke, for eksempel institusjonsprester, sykehusprester, studentprester og feltprester, må registrere seg i manntallet etter rutine fastsatt av Kirkerådet.
- (5) Stemmeretten utøves i det bispedømmet den stemmeberettigede er ansatt. Døveprestene har forslags- og stemmerett ved valg av prest til Oslo bispedømmeråd.
- (6) Ved permisjon med varighet under ett år vil vedkommende fortsatt ha stemmerett som prest.

§ 11-4. Stemmerett ved valg av ansatt til Kirkemøtet og bispedømmeråd

- (1) Ansatt i menighetsråd, fellesråd eller bispedømmeråd som er medlemmer i Den norske kirke har stemmerett ved valg av ansatt til Kirkemøtet og bispedømmeråd dersom de har en stilling på minst 40 prosent og ikke har stemmerett som prest etter § 11-3.
- (2) For å utøve stemmeretten må velgeren være innført i manntallet.
- (3) Stemmeretten utøves i det bispedømmet den stemmeberettigede er ansatt. Ansatt i døvemenighetene har forslags- og stemmerett ved valg av ansatt til Oslo bispedømmeråd.
- (4) Ved permisjon med varighet under ett år vil vedkommende fortsatt ha stemmerett som ansatt.

§ 11-5. Stemmerett ved valg av døvemenighetenes representant til Kirkemøtet og Oslo bispedømmeråd

- (1) Medlemmer av en døvemenighet som har stemmerett ved valg av døves menighetsråd, har stemmerett ved valg av døvemenighetenes representant til Oslo bispedømmeråd og Kirkemøtet.
- (2) For å utøve stemmeretten må velgeren være innført i manntallet på valgdagen.

§ 11-6. Stemmerett ved valg av sørsamisk representant til Kirkemøtet og Nidaros bispedømmeråd

- (1) Medlemmer av Saemien Åålmege (den samiske menigheten i sørsamisk språkområde) som har stemmerett ved valg av Saemien Åålmegevarie, har stemmerett ved valg av sørsamisk representant til Kirkemøtet og Nidaros bispedømmeråd.
- (2) For å utøve stemmeretten må velgeren være innført i manntallet for Saemien Åålmege.

§ 11-7. Tvilstilfelle

Kirkerådet avgjør i tvilstilfelle om og hvor en person har stemmerett.

Kapittel 12. Valgbarhet og plikt til å ta imot valg

I dette kapittelet er regler for valgbarhet ved alle valg slått sammen. Paragrafene er forenklet i språk og struktur, men innholdsmessig er det videreføring av dagens ordning.

§ 12-1. Valgbarhet ved valg av medlemmer til menighetsråd

Personer er valgbare og plikter å ta imot valg til menighetsrådet hvis han eller hun har stemmerett ved valget og har fylt 18 år innen utgangen av valgåret, og ikke er fritatt.

§ 12-2. Valgbarhet ved valg av medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd

- (1) Personer er valgbare som medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd og plikter å ta imot valget hvis han eller hun har stemmerett ved valget og har fylt 18 år innen utgangen av valgåret, og ikke er utelukket fra valg eller fritatt.
- (2) Utelukket fra valg som medlem til Kirkemøtet og bispedømmeråd er
 - a. de som er valgbare ved valg av prest, jf. § 12-3
 - b. de som er valgbare ved valg av ansatt, jf. § 12-4
 - c. ansatte ved bispedømmekontoret i en stilling på over 15 timer i uken og
 - d. ansatte i Kirkerådet.

§ 12-3. Valgbarhet ved valg av prest til Kirkemøtet og bispedømmeråd

- (1) Prester som har stemmerett etter § 11-3 og ikke er utelukket fra valg, er valgbare som prest til Kirkemøtet og bispedømmeråd.
- (2) Utelukket fra valg som prest til Kirkemøtet og bispedømmeråd er:
 - a) ansatte ved bispedømmekontoret i en stilling på over 15 timer i uken og
 - b) ansatte i Kirkerådet.

§ 12-4. Valgbarhet ved valg av ansatt til Kirkemøtet og bispedømmeråd

- (1) Ansatte som har stemmerett etter § 11-4 som har fylt 18 år innen utgangen av valgåret og ikke er utelukket fra valg, er valgbare som ansatt til Kirkemøtet og bispedømmeråd.
- (2) Utelukket fra valg som ansatt til Kirkemøtet og bispedømmeråd er:
 - c) ansatte ved bispedømmekontoret i en stilling på over 15 timer i uken og
 - d) ansatte i Kirkerådet.

§ 12-5. Valgbarhet ved valg av døvemenighetenes representant til Kirkemøtet og Oslo bispedømmeråd

- (1) Personer som har stemmerett etter § 11-5 som har fylt 18 år innen utgangen av valgåret og ikke er utelukket fra valg, er valgbare som døvemenighetenes representant til Kirkemøtet og Oslo bispedømmeråd.
- (2) Utelukket fra valg som døvemenighetenes representant til bispedømmeråd og Kirkemøtet er:
 - a. de som er valgbare ved valg av prest, jf. § 12-3,
 - b. de som er valgbare ved valg av ansatt, jf. § 12-4,
 - c. tilsatte ved bispedømmekontoret i en stilling på over 15 timer i uken og
 - d. tilsatte i Kirkerådet.

§ 12-6. Valgbarhet ved valg av sørsamisk representant til Kirkemøtet og Nidaros bispedømmeråd

- (1) Personer som har stemmerett etter § 11-6 som har fylt 18 år innen utgangen av valgåret og ikke er utelukket fra valg, er valgbare som sørsamisk representant til Kirkemøtet og Nidaros bispedømmeråd.
- (2) Utelukket fra valg som sørsamisk representant til Kirkemøtet og Nidaros bispedømmeråd er:
 - a. de som er valgbare ved valg av prest, jf. § 12-3,
 - b. ansatte ved bispedømmekontoret i en stilling på over 15 timer i uken og
 - c. ansatte i Kirkerådet.

§ 12-7. Felles bestemmelser om valgbarhet

- (1) De som ellers ville ha vært utelukket fra valg, er likevel valgbare hvis de fratrer stillingen før Kirkemøtet og bispedømmerrådet trer i funksjon.
- (2) Ved permisjon med varighet under ett år vil vedkommende fortsatt være valgbar, men det vil være varamedlemmet som fungerer som medlem i permisjonsperioden.

§ 12-8. Tvilstilfelle

Kirkerådet avgjør i tvilstilfelle om og hvor en person er valgbar.

§ 12-9. Rett til å kreve fritak fra valg

- (1) Rett til fritak for valg har den som avgir skriftlig erklæring om at vedkommende ikke ønsker å stille til valg på den aktuelle valglisten.
- (2) Slik erklæring må settes frem til menighetsrådet eller valgrådet innen den frist menighetsrådet eller valgrådet setter, ellers tapes retten til å strykes fra listeforslaget. Menighetsrådets eller valgrådets frist må senest være 25. april i valgåret.
- (3) Den som unnlater å kreve seg fritatt fra å stå på liste, kan ikke nekte å motta valg.

Kapittel 13. Manntall

Dette er et nytt kapittel der det foreslås forenklinger. Se høringsnotatet avsnitt 3.8.

§ 13-1. Hvor velgeren skal manntallsføres

- (1) Personer med stemmerett som er bosatt i Norge, skal manntallsføres i det soknet de var folkeregistrert som bosatt 30. juni i valgåret.
- (2) For valg til Kirkemøtet og bispedømmerråd er det ansettelsesforhold den 1. juni i valgåret som avgjør hvilket valg man er stemmeberettiget i.

§ 13-2. Ansvar for å opprette og oppdatere manntall.

- (1) Kirkerådet er ansvarlig for at et digitalt manntall for alle valg opprettes og oppdateres på grunnlag av opplysninger fra Den norske kirkes medlemsregister. Kirkerådet sørger for at alle sokn får et manntall over personer med stemmerett i soknet.
- (2) Kirkerådet skal samarbeide med og innhente opplysninger fra bispedømmerrådene i arbeidet med manntall.
- (3) Kirkelig fellesråd skal gi opplysninger om de av sine ansatte som skal manntallsføres som prester og andre ansatte til Kirkerådet innen den frist Kirkerådet fastsetter.
- (4) Døvemenighetene, Døvekirkenes fellesråd og Saemien Åålmege skal oppdatere oversikt over registrerte medlemmer i Den norske kirkes medlemsregister før skjæringsdatoen 30. juni.
- (5) Etter 30. juni i valgåret kan manntallet bare oppdateres bakgrunn av følgende forhold:
 - a. Krav om retting av feil, oppdaget feil eller klage.
 - b. Ved utmelding. Vedkommende strykes fra manntallet, med mindre vedkommende allerede har avgitt en godkjent stemmegivning.
- (6) Det skal ikke gjøres oppdateringer av manntallet hvis det fører til at en velger blir manntallsført i mer enn ett sokn, eller ikke blir manntallsført i noen sokn. I slike tilfeller skal ikke manntallet oppdateres uten at manntallet i det andre soknet blir oppdatert tilsvarende.
- (7) Manntallet kan ikke oppdateres hvis det fører til at en velger mister stemmerett ved et valg vedkommende allerede har avgitt stemme i.

§ 13-3. Kontroll av manntallsopplysninger

- (1) Velgeren får tilgang til å kontrollere egen manntallsoppføring via internett ved å autentisere seg i det digitale valsystemet.
- (2) Valgmanntallet skal ikke legges ut til offentlig ettersyn.

Kapittel 14. Klage

I dette kapittelet foreslås det å forenkle ordningen for klager. Tidligere var bispedømmerådet klageinstans for menighetsrådsvalg, mens Kirkerådet var klageinstans for valg til bispedømmeråd og Kirkemøtet. Forslaget innebærer at Kirkerådet blir klageinstans for alle typer valg. Kapitlet er også gjennomgått språklig for å gjøre det tydeligere hva det kan klages på, og hvordan saksbehandlingen skal foregå. Det er også foreslått en mulighet for at en klage kan gis medhold i at det har skjedd en feil, uten at det fører til omvalg. Det er nytt sammenlignet med i dag. Se høringsnotatet avsnitt 3.9.

§ 14-1. Hva det kan klages på

Det kan klages på

- a. brudd på bestemmelsene i kirkeordningen og kirkevalgreglene om hvordan valg skal forberedes og gjennomføres
- b. internettvalgstyrets godkjenning av den digitale opptellingsprosessen
- c. menighetsrådets og valgrådet i bispedømmes valgoppgjør.

§ 14-2. Hvem som kan klage på feil ved forberedelsen og gjennomføringen av kirkevalget m.m.

- (1) Alle med stemmerett kan klage på forhold nevnt i § 14-1 i det valgdistriktet de er manntallsført. De som ikke er manntallsført, kan klage hvis klagen gjelder stemmerett eller adgang til å stemme.
- (2) Alle som har stilt liste, kan klage på forhold nevnt i § 14-1 i det valgdistriktet der de stilte liste. Tillitsutvalget har myndighet til å klage på vegne av listen.
- (3) Registrerte nomineringsgrupper kan klage på valgrådet vedtak om å godkjenne et listeforslag hvis klagen er begrunnet med at eneretten til gruppenavnet er krenket.

§ 14-3. Klagefrister

- (1) Klagefristen er sju dager etter at det digitale valget avsluttes hvis ikke annet følger av denne paragrafen.
- (2) Fristen for å klage på menighetsrådets eller valgrådet vedtak om å godkjenne eller forkaste et listeforslag er sju dager etter at vedtaket er kunngjort.
- (3) Fristen for å klage på internettvalgstyrets vedtak om godkjenning av den digitale opptellingsprosessen er sju dager etter at protokollen er kunngjort.
- (4) Fristen for å klage på menighetsrådets eller valgrådet valgoppgjør er sju dager etter at valgresultatet er offentliggjort.

§ 14-4. Krav til klagen

- (1) En klage skal være skriftlig og angi de faktiske forholdene den bygger på.
- (2) Klagen skal settes frem for menighetsrådet i det soknet der det påklagede forholdet skjedde. Hvis klagen ikke gjelder forhold som kan knyttes til et sokn, skal klagen settes frem for valgrådet i bispedømmet.
- (3) Hvis klagen gjelder et vedtak, skal den settes frem for det organet som fattet vedtaket.
- (4) Hvis klagen gjelder et klagegrunnlag som har betydning for både valg til menighetsråd og valg til Kirkemøtet og bispedømmerådet, skal den ansees å gjelde begge valgene.

- (5) En klage er satt frem i tide hvis den har kommet inn til menighetsrådet eller valgrådet, organet som traff det påklagede vedtaket eller Kirkerådet før klagefristen har løpt ut.

§ 14-5. Saksbehandlingen i det organet som klagen settes frem for

- (1) Hvis det organet som fattet vedtaket, er enig i klagen, skal det omgjøre vedtaket. Hvis organet ikke er enig i klagen, skal klagen sendes til Kirkerådet sammen med en redegjørelse for organets syn på klagen.
- (2) Hvis klagen gjelder noe annet enn et vedtak, og menighetsrådet eller valgrådet er enig i klagen, skal forholdet rettes så langt det er mulig. Hvis forholdet ikke kan rettes, eller menighetsrådet eller valgrådet ikke er enig i klagen, skal klagen sendes til Kirkerådet sammen med en redegjørelse for menighetsrådet og valgrådets syn på klagen.
- (3) Forvaltningsloven § 33 andre ledd tredje punktum gjelder ikke. Klagen skal i stedet sendes til Kirkerådet sammen med en redegjørelse for hvorfor klagen skal avvises.
- (4) Klager skal behandles uten ugrunnet opphold.

§ 14-6. Klagebehandlingen i Kirkerådet

- (1) Kirkerådet avgjør klager etter § 14-1. Kirkerådet kan prøve alle sider av saken og ta hensyn til nye omstendigheter.
- (2) Valgorganer plikter å gi opplysninger og uttalelser som Kirkerådet ber om.
- (3) Kirkerådet skal avvise en klage hvis vilkårene for å behandle den ikke er oppfylt, eller samme klagegrunnlag allerede er behandlet.
- (4) Hvis Kirkerådet kommer til at det har skjedd feil, men at vilkårene for ugyldighet ikke er oppfylt, eller hvis klagen behandles før valgresultatet er klart, skal klagen gis medhold i at det har skjedd feil. Kirkerådet skal pålegge valgorganene å rette feil så langt det er mulig.
- (5) Hvis retting av feil ikke er mulig, skal Kirkerådet kjenne valget ugyldig når bestemmelser i kirkeordningen eller kirkevalgreglene om hvordan valg skal forberedes og gjennomføres, er brutt, og det er sannsynlighetsovervekt for at dette har påvirket valgresultatet.
- (6) Når Kirkerådet har behandlet alle klagen, skal det avgjøre om det er sannsynlighetsovervekt for at forhold nevnt i femte ledd samlet sett har påvirket det samlede valgresultatet.
- (7) Valget kan kjennes ugyldig bare i de soknene der det er sannsynlighetsovervekt for at forhold nevnt i femte ledd har påvirket valgresultatet.

Kapittel 15. Omvalg og beredskap

Her videreføres noen bestemmelser om omvalg og beredskap med justeringer i språk. Det foreslås en ny bestemmelse om forlenget eller utsatt valgperiode hvis det har skjedd en ekstraordinær hendelse som hindrer en vesentlig del av velgerne fra å stemme. Se høringsnotatet avsnitt 3.8.

§ 15-1. Omvalg

- (1) Det skal holdes omvalg om Kirkerådet kjenner et valg ugyldig.
- (2) Ved omvalg skal manntallet fra det opprinnelige valget brukes. Personer som har dødd eller mistet stemmeretten før omvalget, skal strykes fra manntallet. Personer som feilaktig var innført i eller utelatt fra det opprinnelige manntallet, skal strykes fra eller innføres i manntallet.
- (3) Kirkerådet fastsetter nærmere regler for gjennomføringen av omvalget. Hvis det er nødvendig av hensyn til den praktiske gjennomføringen av omvalget, kan Kirkerådet gjøre unntak fra bestemmelser i regler fastsatt av Kirkemøtet eller Kirkerådet.

§ 15-2. Internettvalgstyrets beredskapsmyndighet

Hvis en hendelse inntreffer som kan medføre at et valg ikke kan gjennomføres i samsvar med regelverket, kan internettvalgstyret bestemme at velgerne ikke skal kunne avgi stemme digitalt. Hvis internettvalgstyret treffer et slikt vedtak og det på dette tidspunkt er avgitt digitale stemmer, tar internettvalgstyret stilling til om disse skal forkastes.

§ 15-3. Forlenget eller utsatt valgperiode

- (1) Hvis internettvalgstyret har truffet vedtak etter § 15-2, kan Kirkerådet forlenge valgperioden eller utsette valgperioden.
- (2) Tilsvarende kan Kirkerådet forlenge valgperioden hvis det har skjedd en annen ekstraordinær hendelse som har hindret en vesentlig del av velgerne fra å stemme.
- (4) Kirkerådet kan fastsette nærmere regler for å gjennomføre forlegning eller utsettelse av valgperioden. Hvis det er nødvendig av hensyn til den praktiske gjennomføringen, kan Kirkerådet gjøre unntak fra bestemmelser i regler fastsatt av Kirkemøtet eller Kirkerådet.

§ 15-4. Omvalg ved ekstraordinære hendelser

- (1) Hvis det har skjedd noe ekstraordinært som har hindret en vesentlig del av velgerne fra å stemme, kan Kirkerådet bestemme at det skal holdes omvalg. Vedtak om omvalg kan fattes bare så langt det er nødvendig for å sikre velgerne mulighet til å stemme.
- (2) Kirkerådet fastsetter nærmere bestemmelser om gjennomføring av omvalg etter første ledd. Paragraf 15-1 tredje ledd andre punktum gjelder tilsvarende.

§ 15-5. Hvem som fungerer som medlemmer av menighetsråd og Kirkeråd og bispedømmeråd ved omvalg

Hvis det skal holdes omvalg før det nye rådet har trådt i funksjon, forlenges valgperioden for de sittende medlemmene inntil omvalget er endelig godkjent. Hvis det skal holdes omvalg etter at det nye rådet har trådt i funksjon, blir de nyvalgte representantene sittende i vervet inntil omvalget er endelig godkjent.

Kapittel 16. Nytt valgoppgjør i perioden og suppleringsvalg

Regler for valgoppgjør er videreføring av dagens ordning. Bestemmelsen om suppleringsvalg til menighetsråd er noe endret, se høringsnotatet avsnitt 3.10. § 16-4 er videreføring av dagens ordning med noen justeringer i språket i paragrafen.

§ 16-1. Nytt valgoppgjør til valg av menighetsråd

- (1) Lederen i menighetsrådet skal underrette menighetsrådet hvis plassen til et medlem i menighetsrådet blir stående ubesatt. Menighetsrådet gjennomfører deretter et nytt valgoppgjør.
- (2) Hvis lederen i menighetsrådet mener det er nødvendig, skal menighetsrådet gjennomføre nytt valgoppgjør også når plassen til et varamedlem er blitt ledig.
- (3) Menighetsrådet informerer det nye medlemmet eller varamedlemmet og bispedømmerådet om valget.

§ 16-2. Nytt valgoppgjør til valg av Kirkemøtet og bispedømmeråd

- (1) Lederen i bispedømmerådet skal underrette bispedømmerådet hvis plassen til et medlem i bispedømmerådet blir stående ubesatt. Bispedømmerådet gjennomfører deretter et nytt valgoppgjør.
- (2) Hvis lederen i bispedømmerådet mener det er nødvendig, skal bispedømmerådet gjennomføre nytt valgoppgjør også når plassen til et varamedlem er blitt ledig.

- (3) Bispedømmerrådet informerer det nye medlemmet eller varamedlemmet og Kirkerådet om valget.

§ 16-3. Suppleringsvalg til menighetsråd

- (1) Er antallet medlemmer av menighetsrådet utilstrekkelig, og forholdet ikke kan avhjelpes ved nytt valgoppgjør, kan det holdes suppleringsvalg i et menighetsmøte.
- (2) Hvis valget er gjennomført som forholdsvalg med flere lister gjelder § 16-4 tilsvarende.

§ 16-4. Suppleringsvalg til Kirkemøtet og bispedømmeråd

Hvis plassen til en vararepresentant er blitt ledig og ikke kan fylles gjennom et nytt valgoppgjør, kan den gruppen som har fått en ledig vararepresentantplass, foreslå hvem som skal fylle plassen. Gruppen informerer deretter bispedømmerrådet, som velger den foreslåtte personen hvis han eller hun er valgbar og har samtykket til å la seg velge. Hvis valget er gjennomført som et flertallsvalg, skal bispedømmerrådet foreslå en person til den ledige plassen. Bispedømmerrådet informerer Kirkerådet om valget.

Kapittel 17. Registrering av nomineringsgrupper

Dette kapittelet viderefører dagens bestemmelse.

§ 17-1. Registrering av nomineringsgrupper og gruppenavn ved valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd

- (1) En nomineringsgruppe kan søke Kirkerådet om registrering av gruppen og gruppenavnet.
- (2) Registrering innebærer at nomineringsgruppen får enerett til å stille valglister under det registrerte navnet i kirkelige valg.
- (3) For at et gruppenavn skal kunne bli registrert av Kirkerådet, må det ikke kunne forveksles med navnet på annen nomineringsgruppe registrert av Kirkerådet.
- (4) Når særlige grunner foreligger, kan Kirkerådet også ellers nekte å registrere gruppenavn.
- (5) Før nomineringsgruppen kan bli registrert av Kirkerådet, må den registreres i Enhetsregisteret og tildeles et eget organisasjonsnummer.
- (6) Sammen med søknaden om registrering skal nomineringsgruppen legge ved følgende dokumentasjon:
 - a. opplysninger om organisasjonsnummer
 - b. opplysninger om hvem som er valgt til medlemmer i nomineringsgruppens utøvende organ, og som har fullmakt til å representere gruppen sentralt i saker etter disse regler
 - c. vedtekt som fastsetter hvilket organ i nomineringsgruppen som velger gruppens utøvende organ og
 - d. erklæring fra minst 300 personer med stemmerett ved valg av medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd, som ikke er prest eller ansatt, om at de ønsker gruppenavnet registrert. Erklæringene skal være underskrevet.
- (7) Søknaden må ha blitt journalført hos Kirkerådet innen 2. januar i valgåret, for at registreringen skal kunne få virkning ved valget.
- (8) Virkningen av registreringen opphører og navnet blir fritt når gruppen ikke har stilt liste i noe valgdistrikt ved to påfølgende valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd. Gruppenavnet skal da strykes fra registeret. Det samme gjelder fire år etter at gruppen er oppløst eller har skiftet navn.

Kapittel 18. Intensjonsstøtte og listestøtte

Dette kapittelet viderefører dagens bestemmelse. Referanser er oppdatert.

§ 18-1. Intensjonsstøtte og listestøtte

- (1) Kirkerådet skal gi støtte til registrerte nomineringsgrupper etter § 17-1 i form av intensjonsstøtte og listestøtte.
- (2) Intensjonsstøtten har som formål å sette registrerte nomineringsgrupper i stand til å stille lister i valget til Kirkemøtet og bispedømmeråd.
- (3) Listestøtten har som formål å sette registrerte nomineringsgrupper i stand til å informere velgerne om sine standpunkt i aktuelle kirkelige spørsmål.
- (4) De som mottar tilskudd, må oppfylle følgende vilkår:
 - a. Gruppen må være registrert som en nomineringsgruppe etter § 17-1.
 - b. For intensjonsstøtte er det et krav om at søknaden om registrering fra nomineringsgruppen er journalført hos Kirkerådet innen 2. januar i valgåret, jf. § 17-1 (7).
 - c. For listestøtte er det et krav om at nomineringsgruppen fremmer liste innen listefristen, og at listeforslaget blir godkjent.
 - d. Dersom en bidragsyter i løpet av regnskapsåret har gitt ett eller flere bidrag til en nomineringsgruppe som til sammen utgjør en verdi av 12 000 kroner eller mer, skal nomineringsgruppen særlig oppgi bidragets verdi og bidragsyterens identitet. Privatpersoner skal identifiseres med navn og bostedskommune. Andre bidragsyttere, långivere eller sponsorer skal identifiseres med navn og postadresse.
 - e. Kirkerådet kan fastsette andre vilkår, herunder vilkår i tråd med økonomiregelverket for rettssubjektet Den norske kirke.
- (5) Kirkerådet skal stille midler til disposisjon til Nominasjonskomiteens liste på lik linje med registrerte nomineringsgrupper. Formålet med støtten er å sette kandidater på Nominasjonskomiteens liste i stand til å informere velgerne om sine standpunkt i aktuelle kirkelige spørsmål. Kandidatene på Nominasjonskomiteens liste skal kunne få stilt til disposisjon en individuell sum og så få refundert utlegg opp til denne summen. De enkelte kandidater på Nominasjonskomiteens liste kan selv gi beskjed til Kirkerådet dersom de ønsker støtten utbetalt til en enhet med organisasjonsnummer.

Kapittel 19. Kategorialmenigheter

Dette er et nytt kapittel som i hovedsak viderefører dagens bestemmelser, men tilpasser det til den generelle ordningen. Les mer i høringsnotatet kapittel 3.11.

§ 19-1. Valg av menighetsråd i kategorialmenigheter

- (1) Reglens bestemmelser om valg av menighetsråd benyttes av kategorialmenigheter så langt de passer, med mindre annet er særskilt bestemt.
- (2) Menighetsrådsvalg i kategorialmenigheter gjennomføres som digitalt valg med mulighet for stemming ved oppmøte. Kirkerådet kan i stedet bestemme at menighetsrådsvalg i kategorialmenigheter gjennomføres som heldigitale valg eller som en kombinasjon av digital stemmegiving og postvalg. Reglene for postvalg i § 19-3 gjelder så langt de passer for postvalget.

§ 19-2. Valg av døvemenighetenes representant

Valg av døvemenighetenes representant skjer samtidig og på samme sted som valg av døves menighetsråd.

§ 19-3. Digitalt valg og postvalg ved valg av sørsamisk representant

- (1) Kirkerådet avgjør om valg av sørsamisk representant gjennomføres som digitalt valg med mulighet for stemming ved oppmøte, heldigitalt valg eller som kombinasjon av digitalt valg og postvalg.
- (2) Hvis valget gjennomføres som postvalg, skal følgende prosedyre følges:
 - a. Valgrådet skal sørge for at postvalget blir kunngjort og at stemmesedlene blir gjort tilgjengelig.
 - b. Stemmeseddelen legges i nøytral stemmeseddelkonvolutt som lukkes og sendes sammen med et følgeskriv i nøytral omslagskonvolutt direkte til menighetsrådet innen det digitale valget avsluttes.
 - c. Velgeren er selv ansvarlig for å avgi stemme på et tidspunkt som gjør at stemmen kommer inn til menighetsrådet innen det digitale valget avsluttes.
 - d. Hvis en velger som har avgitt digital stemme også avgir poststemme på papir er det den digitale stemmen som teller.

Kapittel 20. Forskjellige bestemmelser

Her videreføres regler om taushetsplikt og funksjonstid. Bestemmelser om stemmesedler er også samlet her, og videreføres som ved sist valg. Det gjøres endring i hvordan man fastsetter frister, se høringsnotatet avsnitt 3.2. § 20-4 er noe endret sammenlignet med dagens regler. Det fastsettes at reglene trer i kraft straks og at gjeldende regelverk for kirkevalg oppheves.

§ 20-1. Taushetsplikt

Personer som gjennom oppdrag i forbindelse med valget får kjennskap til hvordan en velger har stemt, har taushetsplikt om dette.

§ 20-2. Stemmesedler

Kirkerådet fastsetter stemmesedlenes utforming. For stemmesedler til valg av prest, ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant skal det gå tydelig fram av stemmeseddelen at kandidatene er ordnet alfabetisk og ikke er rangert i prioritert rekkefølge.

§ 20-3. Endring av frister

Kirkerådet skal vedta endringer i datoene for fristene i disse reglene før hvert valg, for å tilpasse dem til valgdagen ved det offentlige valget, helge- og helligdager m.m.

§ 20-4. Endringer i kirkevalgreglene, utfyllende bestemmelser og forsøk

- (1) Kirkerådet fastsetter kapittel 13 om manntall og kan vedta endringer i dette kapitlet.
- (2) Kirkerådet kan fastsette mindre endringer i reglene.
- (3) Kirkerådet kan gi nærmere bestemmelser om gjennomføring av valget og utfylling av reglene. Disse bestemmelsene skal tas inn i kirkevalgreglene.
- (4) Kirkerådet kan gjennomføre begrensede forsøk med ulike valgordninger ved valg av menighetsråd.

§ 20-5. Kirkemøtets og bispedømmerådets funksjonstid

Det nyvalgte Kirkemøtet og bispedømmerådet trer i funksjon 1. januar året etter valgåret. Valgperioden strekker seg til og med 31. desember i valgperiodens siste år.

§ 20-6. Ikraftttredelse

Reglene trer i kraft straks. Fra samme tidspunkt oppheves regler om valg av menighetsråd og leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet (kirkevalgreglene), regler om valg av prest og lek kirkelig tilsatt til medlem av bispedømmeråd og Kirkemøtet, regler om valg av døvemenighetenes representant til bispedømmeråd og Kirkemøtet, regler om valg av

sørsamisk representant til Nidaros bispedømmeråd og Kirkemøtet og særskilte regler for digital forhåndsstemming ved kirkevalg.

Endringer i kirkeordning for Den norske kirke og enkelte andre regelverk:

Bestemmelsene om lek og lek kirkelig tilsatt foreslås endret i kirkeordningen og enkelte andre regelverk. I § 9 første ledd foreslås det også en justering av tidspunktet for når menighetsmøtet skal endre tallet på de menighetsrådsmedlemmer som skal velges. I nåværende bestemmelse er dette når valget er kunngjort, mens det foreslås at dette skal være før fristen for å levere listeforslag.

Kirkeordningen § 9 første ledd skal lyde:

Menighetsrådet består av soknepresten og – etter menighetsmøtets bestemmelse – fire, seks, åtte eller ti andre medlemmer og et antall varamedlemmer som velges ved flertalls- eller forholdsvalg for fire år etter regler fastsatt av Kirkemøtet. Endring av tallet på de medlemmer som skal velges, må være vedtatt i menighetsmøtet før *fristen for å levere listeforslag*.

Kirkeordningen § 24 første og andre ledd skal lyde:

Bispedømmerådet består av:

- a. biskopen,
- b. en prest valgt av prestene i bispedømmet,
- c. en *ansatt* valgt av de *ansatte* i bispedømmet,
- d. sju *andre* valgt direkte av bispedømmets stemmeberettigede medlemmer ved flertalls- eller forholdsvalg,
- e. en nordsamisk representant i Nord-Hålogaland bispedømmeråd, en lulesamisk representant i Sør-Hålogaland bispedømmeråd, og en sørsamisk representant i Nidaros bispedømmeråd og
- f. en representant fra døvemenighetene i Oslo bispedømmeråd.

Medlemmene nevnt i bokstav b, c, d, e og f velges for fire år. For medlemmene valgt ved flertallsvalg etter bokstav d, velges det like mange varamedlemmer. For medlemmene valgt ved forholdsvalg etter bokstav d, skal hver liste tildeles like mange varamedlemmer som den får medlemmer, med tillegg av tre. For medlemmene valgt etter bokstav b, c, e og f, velges det to varamedlemmer. Kirkemøtet gir nærmere regler om valget, herunder regler som presiserer hvem som er stemmeberettiget og valgbar etter første ledd bokstavene b, c, d, e og f.

Kirkeordningen § 29 første ledd skal lyde:

Kirkerådet består av 17 medlemmer, preses i Bispemøtet og 16 medlemmer valgt av Kirkemøtet. Det skal være to prester og en ansatt blant de som velges av Kirkemøtet. Visepreses er vara for preses. For hvert øvrig medlem velges det ett varamedlem.

I regler for valg av Kirkerådet, Kirkemøtets forretningsorden, regler om døvekirkelige organer og retningslinjer for prostiråd og prostimøter gjøres det endringer for å fjerne begrepet leke og leke kirkelig tilsatte.

Oversikt over høringsmottakere - høring - kirkevalgreglene

Type	Navn
Annet	Den norske kirkes råd for personer med funksjonsnedsettelse
Annet	Den norske kirkes ungdomsutvalg
Annet	Hovedorganisasjonen KA
Annet	Interesseforening for Nominasjonskomiteens liste
Annet	Norsk Kvinnelig Teologforening
Bispedømmeråd	Agder og Telemark bispedømmeråd
Bispedømmeråd	Björgvin bispedømmeråd
Bispedømmeråd	Borg bispedømmeråd
Bispedømmeråd	Hamar bispedømmeråd
Bispedømmeråd	Møre bispedømmeråd
Bispedømmeråd	Nidaros bispedømmeråd
Bispedømmeråd	Nord-Hålogaland bispedømmeråd
Bispedømmeråd	Oslo bispedømmeråd
Bispedømmeråd	Stavanger bispedømmeråd
Bispedømmeråd	Sør-Hålogaland bispedømmeråd
Bispedømmeråd	Tunsberg bispedømmeråd
Fagforening	Akademikerforbundet
Fagforening	Arkitektenes fagforbund
Fagforening	Creo
Fagforening	Delta
Fagforening	Econa
Fagforening	Fagforbundet
Fagforening	Fagforbundet teologene
Fagforening	Fellesorganisasjonen
Fagforening	Forskerforbundet
Fagforening	Lederne
Fagforening	Naturviterne
Fagforening	NITO
Fagforening	Norges Juristforbund
Fagforening	Norsk Lektorlag
Fagforening	Norsk Sykepleierforbund
Fagforening	Parat
Fagforening	Samfunnsviterne
Fagforening	Samfunnsøkonomene
Fagforening	Spir
Fagforening	Tekna
Fagforening	Utdanningsforbundet
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Asker kirkelige Fellesråd
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Askøy
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Balsfjord og Malangen
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Bodø
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Bokn
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Bø og Malnes
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Bømlo
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Drammen Kirkelige fellesråd

Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Døvekirken
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Eidskog
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Eigersund
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Elverum ettsoknskommune
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Evje og Hornnes
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Fauske
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Fitjar
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Flakstad
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Flå
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Fredrikstad
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Fyresdal
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Giske
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Gjøvik
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Gulen
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Hammerfest
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Haram kyrkjelege fellesråd
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Heim
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Hjartdal sokneråd
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Hol
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Hvaler
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Inderøy
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Karasjok ettsokns kommune
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Karmøy
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Kautokeino ettsokns kommune
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Kirkelig fellesråd i Bærum
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Kongsberg kirkelige fellesråd
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Kongsvinger
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Kragerø
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Kristiansund
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Kvinesdal
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Kvæangen ettsokns kommune
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Larvik
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Lavangen sokn
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Lom
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Lurøy
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Lyngen ettsokns kommune
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Melhus
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Midt-Telemark
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Moss
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Målselv
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Namsskogan
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Narvik
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Nesodden
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Nittedal
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Nord-Aurdal
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Oppdal
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Osterøy kirkelige fellesråd
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Rendalen
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Ringerike
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Rollag

Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Rødøy
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Røros
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Salangen sokn
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Sauda
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Seljord
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Senja
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Skiptvet
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Skjåk
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Smøla
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Snåsa
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Sogndal
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Sola
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Stord
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Stor-Elvdal
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Strand
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Sula
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Sykkylven
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Sør-Innherad
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Tromsø kirkelige fellesråd
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Tysvær
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Ullensaker
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Vanylven
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Vefsn
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Vennesla
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Vindafjord
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	x
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Ørsta
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Øvre Eiker
Fellesråd / menighetsråd med fellesrådsfunksjoner	Ås
Menighetsråd	Alta sokn
Menighetsråd	Alvdal sokn
Menighetsråd	Aremark sokn
Menighetsråd	Askim sokn
Menighetsråd	Astafjord sokn
Menighetsråd	Aurdal sokn
Menighetsråd	Austad Fjell sokn
Menighetsråd	Bakke sokn
Menighetsråd	Bardu sokn
Menighetsråd	Beiarn sokn
Menighetsråd	Bekkelaget og Ormøy sokn
Menighetsråd	Berlevåg sokn
Menighetsråd	Biskopshavn sokn
Menighetsråd	Bjerkvik sokn
Menighetsråd	Bokn sokn
Menighetsråd	Brandval sokn
Menighetsråd	Brekken sokn
Menighetsråd	Brønnøy sokn
Menighetsråd	Bugården sokn
Menighetsråd	Buksnes sokn
Menighetsråd	Bøler sokn

Menighetsråd	Bømlo sokn
Menighetsråd	Børsa sokn
Menighetsråd	Drag/Helland sokn
Menighetsråd	Drangedal sokn
Menighetsråd	Drøbak og Frogn sokn
Menighetsråd	Eggedal sokn
Menighetsråd	Eidsberg sokn
Menighetsråd	Eidskog sokn
Menighetsråd	Eigerøy sokn
Menighetsråd	Eikefjord sokn
Menighetsråd	Eiken sokn
Menighetsråd	Elsfjord sokn
Menighetsråd	Enebakk sokn
Menighetsråd	Fagerborg sokn
Menighetsråd	Falnes sokn
Menighetsråd	Fauske sokn
Menighetsråd	Feda sokn
Menighetsråd	Fjaler sokn
Menighetsråd	Fjære sokn
Menighetsråd	Fjærland sokn
Menighetsråd	Flesberg sokn
Menighetsråd	Folldal sokn
Menighetsråd	Forsand sokn
Menighetsråd	Fortun sokn
Menighetsråd	Frogner sokn
Menighetsråd	Frosta sokn
Menighetsråd	Frøya sokn
Menighetsråd	Frøya sokn
Menighetsråd	Frøyland og Orstad sokn
Menighetsråd	Fusa sokn
Menighetsråd	Gamlebyen og Grønland sokn
Menighetsråd	Gaular sokn
Menighetsråd	Gausel sokn
Menighetsråd	Gildeskål sokn
Menighetsråd	Gimsøy og Strauman sokn
Menighetsråd	Giske sokn
Menighetsråd	Gjemnes sokn
Menighetsråd	Gjesdal sokn
Menighetsråd	Gjøvik sokn
Menighetsråd	Gol og Herad sokn
Menighetsråd	Gressvik sokn
Menighetsråd	Grindheim sokn
Menighetsråd	Grorud sokn
Menighetsråd	Grua/Harestua sokn
Menighetsråd	Grue Finnskog sokn
Menighetsråd	Grytten sokn
Menighetsråd	Grødem sokn
Menighetsråd	Grønnåsen sokn
Menighetsråd	Gulset og Skotfoss sokn
Menighetsråd	Gyland sokn

Menighetsråd	Halden sokn
Menighetsråd	Haltdalen sokn
Menighetsråd	Hammerfest sokn
Menighetsråd	Hamnsund sokn
Menighetsråd	Hareid sokn
Menighetsråd	Hasvik sokn
Menighetsråd	Heimdal sokn
Menighetsråd	Hemnes sokn
Menighetsråd	Heskestad sokn
Menighetsråd	Hjartdal sokneråd
Menighetsråd	Hjelmeland sokn
Menighetsråd	Hjørundfjord sokn
Menighetsråd	Hof Eidsfoss og Vassås sokn
Menighetsråd	Hoff sokn
Menighetsråd	Hole sokn
Menighetsråd	Holla og Helgen sokn
Menighetsråd	Holmlia sokn
Menighetsråd	Holøydalen sokn
Menighetsråd	Hurdal sokn
Menighetsråd	Hustad sokn
Menighetsråd	Hvasser sokn
Menighetsråd	Hyen sokn
Menighetsråd	Høle sokn
Menighetsråd	Hølonda sokn
Menighetsråd	Høyanger sokn
Menighetsråd	Høydalsmo og Lårdal sokn
Menighetsråd	Høylandet sokn
Menighetsråd	Ibestad sokn
Menighetsråd	Ikornnes sokn
Menighetsråd	Indre Herøy sokn
Menighetsråd	Innset sokn
Menighetsråd	Innvik sokn
Menighetsråd	Jelsa sokn
Menighetsråd	Jevnaker sokn
Menighetsråd	Kampen sokn
Menighetsråd	Karlsøy sokn
Menighetsråd	Kleive sokn
Menighetsråd	Klemetsrud og Mortensrud sokn
Menighetsråd	Komnes sokn
Menighetsråd	Kornstad sokn
Menighetsråd	Kristiansund sokn
Menighetsråd	Krødsherad sokn
Menighetsråd	Kvinnherad sokn
Menighetsråd	Kvitsøy sokn
Menighetsråd	Kvæfjord sokn
Menighetsråd	Lardal sokn
Menighetsråd	Leirfjord sokn
Menighetsråd	Lisleherad sokn
Menighetsråd	Ljan sokn
Menighetsråd	Loppa sokn

Menighetsråd	Lunde sokn
Menighetsråd	Lunder sokn
Menighetsråd	Lyngen sokn
Menighetsråd	Lærdal sokn
Menighetsråd	Lødingen sokn
Menighetsråd	Løken sokn
Menighetsråd	Løkken sokn
Menighetsråd	Malvik sokn
Menighetsråd	Maridalen sokn
Menighetsråd	Marker sokn
Menighetsråd	Meland sokn
Menighetsråd	Mo sokn
Menighetsråd	Modum sokn
Menighetsråd	Moland sokn
Menighetsråd	Moss sokn
Menighetsråd	Måsøy sokn
Menighetsråd	Namsos sokn
Menighetsråd	Nannestad sokn
Menighetsråd	Nes sokn
Menighetsråd	Nes sokn
Menighetsråd	Nesbyen sokn
Menighetsråd	Nesseby sokn
Menighetsråd	Nittedal sokn
Menighetsråd	Nordberg sokn
Menighetsråd	Norddal sokn
Menighetsråd	Nordfold sokn
Menighetsråd	Nordre Ål sokn
Menighetsråd	Nord-Sel sokn
Menighetsråd	Nordskogbygda sokn
Menighetsråd	Nykirke sokn
Menighetsråd	Nærøy sokn
Menighetsråd	Nærøy sokn
Menighetsråd	Ogna sokn
Menighetsråd	Oppegård sokn
Menighetsråd	Oppsal sokn
Menighetsråd	Oslo Domkirkes sokn
Menighetsråd	Porsanger sokn
Menighetsråd	Rauland sokn
Menighetsråd	Raundalen sokn
Menighetsråd	Ringebu sokn
Menighetsråd	Ris sokn
Menighetsråd	Risør sokn
Menighetsråd	Roan sokn
Menighetsråd	Romfo sokn
Menighetsråd	Rødøy sokn
Menighetsråd	Røldal sokn
Menighetsråd	Røra sokn
Menighetsråd	Røyrvik sokn
Menighetsråd	Råde sokn
Menighetsråd	Sagene og Iladalen sokn

Menighetsråd	Saltstraumen sokn
Menighetsråd	Sande sokn
Menighetsråd	Sandtorg sokn
Menighetsråd	Sauda sokn
Menighetsråd	Selje sokn
Menighetsråd	Seljord sokn
Menighetsråd	Sem sokn
Menighetsråd	Sirdal sokn
Menighetsråd	Sjernarøy sokn
Menighetsråd	Skatval sokn
Menighetsråd	Skiptvet sokn
Menighetsråd	Skjold sokn
Menighetsråd	Skodje sokn
Menighetsråd	Skoklefall sokn
Menighetsråd	Skøyen sokn
Menighetsråd	Skånevik sokn
Menighetsråd	Skårer sokn
Menighetsråd	Sollia sokn
Menighetsråd	Sortland sokn
Menighetsråd	Stadsbygd sokn
Menighetsråd	Stange sokn
Menighetsråd	Stangvik sokn
Menighetsråd	Stathelle sokn
Menighetsråd	Stemshaug sokn
Menighetsråd	Stod sokn
Menighetsråd	Støren sokn
Menighetsråd	Sylling sokn
Menighetsråd	Syvde sokn
Menighetsråd	Sømna sokn
Menighetsråd	Søre Elvdal sokn
Menighetsråd	Søre Osen sokn
Menighetsråd	Sørkedalen sokn
Menighetsråd	Sørreisa sokn
Menighetsråd	Sør-Varanger sokn
Menighetsråd	Time sokn
Menighetsråd	Tjensvoll sokn
Menighetsråd	Torpo sokn
Menighetsråd	Torshov og Lilleborg sokn
Menighetsråd	Tranøy sokn
Menighetsråd	Træna sokn
Menighetsråd	Tunhovd sokn
Menighetsråd	Tydal sokn
Menighetsråd	Ullensaker sokn
Menighetsråd	Ulstein sokn
Menighetsråd	Uranienborg sokn
Menighetsråd	Utsira sokn
Menighetsråd	Vadsø sokn
Menighetsråd	Vegårshei sokn
Menighetsråd	Vennesla sokn
Menighetsråd	Vestnes sokn

Menighetsråd	Vestre Gausdal sokn
Menighetsråd	Vålerenga sokn
Menighetsråd	Vår Frelses sokn
Menighetsråd	Øksnes sokn
Menighetsråd	Østre Aker og Haugerud sokn
Menighetsråd	Øvre Saltdal sokn
Menighetsråd	Øystese sokn
Menighetsråd	Åmli sokn
Nomineringsgruppe	Bønnelista
Nomineringsgruppe	Frimodig kirke
Nomineringsgruppe	Åpen folkekirke
Utdanningsinstitusjoner	MF vitenskapelig høyskole
Utdanningsinstitusjoner	NLA Høgskolen
Utdanningsinstitusjoner	Teologisk fakultet ved Universitetet i Oslo
Utdanningsinstitusjoner	Universitetet i Agder
Utdanningsinstitusjoner	Universitetet i Tromsø
Utdanningsinstitusjoner	VID vitenskapelige høyskole

DEN NORSKE KIRKE

Høring om kirkevalgreglene m.m.

* Obligatorisk

Den norske kirke er en demokratisk folkekirke. Alle medlemmer skal ha mulighet til å velge sine representanter til å styre kirken. Forslag til nye kirkevalgregler omfatter forenkling av kirkevalgreglene, med mål om å redusere ressursbruk og gjøre valget enklere. Det foreslås at kirkelig fellesråd får ansvar for stemming ved oppmøte. Høringen tar også opp temaer som digitalt valg, frister, nominasjon, informasjon om lister og kandidater og offentliggjøring av valgresultater. Forenkling av regelverket vil spare ressurser på alle nivåer i Den norske kirke, både økonomisk og i arbeidstid for ansatte og frivillige.

[LENKE TIL HØRINGSNOTATET]

Høringsfristen er 21. november 2025.

Høringsuttalelser er offentlige etter offentleglova jf. kirkeordningen § 42, og vil bli publisert på kirken.no.

Personvern

Skriv ikke inn opplysninger som identifiserer enkeltpersoner. Hvis du er en privatperson som sender inn høringssvar, må du oppgi navn. Da blir ditt høringssvar ansett som samtykke til at navnet og høringssvaret publiseres på kirken.no, jf. personvernforordningen artikkel 6 nr. 1 bokstav a og artikkel 9 nr. 2 bokstav a.

"Engasjerende leser"

Det er mulig å bruke "Engasjerende leser" i arbeidet med høringssvarene, som gir mulighet for både forstørret tekst og opplesning av tekst. Du finner denne funksjonen ved å trykke på de tre prikkene øverst til høyre.

Praktisk informasjon

Skjemaet er delt opp i flere sider. Du kan gå fram og tilbake i skjemaet hvis du vil se hva du har svart eller gjøre endringer. Du kan skrive ut en kopi av svaret ditt etter at du har sendt inn.

Merk at svarene ikke lagres når skjema lukkes uten at du har trykket på Send-knappen. Man kan bruke arbeidsdokumentet [LENKE TIL ARBEIDSDOKUMENT] mens svarteksten utarbeides.

Om innsenderen av høringssvaret

1. Hvilken type høringsinstans svarer du som? *

- ☐ Menighetsråd
- ☐ Menighetsråd med fellesrådsfunksjoner
- ☐ Fellesråd
- ☒ Bispedømmeråd
- ☐ Biskop
- ☐ Utdanningsinstitusjon
- ☐ Fagforening
- ☐ Organisasjon
- ☐ Privatperson
- ☐ Annet

2. Navn *

Vennligst oppgi navnet på rådet, organisasjonen eller privatpersonen som svarer.

Oslo bispedømmeråd

3. Kontaktperson (hvis innsender er råd eller organisasjon)

Vennligst oppgi navn på kontaktperson dersom innsender er et råd eller en organisasjon.

Gry Friis Eriksen

4. Hvilket bispedømme tilhører du? *

- ☐ Agder og Telemark
- ☐ Bjørgvin
- ☐ Borg
- ☐ Hamar
- ☐ Møre
- ☐ Nidaros
- ☐ Nord-Hålogaland
- ☒ Oslo
- ☐ Stavanger
- ☐ Sør-Hålogaland
- ☐ Tunsberg
- ☐ Ingen bispedømmetilknytning

Digitalt valg og stemming ved oppmøte

5. Har du/dere merknader til organiseringen av det digitale valget?

6. Støtter du/dere at kirkelig felleståd får ansvar for å organisere stemming ved oppmøte? *

- ☒ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke
- ☐ Ingen mening

7. Kirkerådet foreslår å fastsette et felles krav om at det som minimum skal legges til rette for stemming ved oppmøte to timer i uken i stemmeperioden. Støtter du/dere dette? *

- ☐ Ja
- ☐ Nei, jeg/vi ønsker ikke at det skal fastsettes minimumskrav
- ☒ Nei, jeg/vi ønsker at minimumskravet skal være mer enn to timer i uken
- ☐ Vet ikke
- ☐ Ingen mening

8. Kirkerådet foreslår i § 8-1 at menighetsrådet får ansvar for å prøve stemmegivinger på papir (altså krysse av velgeren i manntallet). Støtter du/dere dette? *

- ☐ Ja
- ☐ Nei, felleståd bør ha ansvar for prøving av stemmegivingene
- ☐ Vet ikke
- ☒ Ingen mening

9. Støtter du/dere at stemmesedlene på papir ved valg av Kirkemøtet og bispedømmeråd skal telles opp samlet for fellestådsområdet? *

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☒ Vet ikke
- ☐ Ingen mening

Har du/dere merknader til organiseringen av stemming ved oppmøte?
kommentarer: Oslo bispedømmeråd har i sitt tidligere høringssvar (sak 63/24) trukket fram at det er avgjørende at alle medlemmer i Den norske kirke får mulighet til å benytte seg av stemmeretten sin, også de velgere som ikke er digitale. I forslag til regelverk blir det ikke nevnt

noe om hvilken mulighet de som stemmer på papir har til å avgi (forhånds)stemme i bostedsmenighet som er i annet bispedømme og fellesråd enn der de er folkeregistrert. Regelverket bør tydeliggjøre enten at det ikke er lov å stemme på papir når stemmen skal sendes til et annet fellesrådsområde eller bispedømme, eller hvordan slik stemmegivning kan skje på papir innenfor en bestemt tidsfrist.

Navn og begreper

11. Støtter du/dere den foreslåtte bruken av begrepene valg av medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd, valg av prest og valg av ansatt? *
- ☒ Ja
 - ☐ Nei
 - ☐ Delvis
 - ☐ Vet ikke
 - ☐ Ingen mening
12. Har du/dere andre forslag til begreper på valgene av Kirkemøtet og bispedømmeråd?
13. Har du/dere andre merknader til forslagene til begreper på valgene av Kirkemøtet og bispedømmeråd?

Frister

14. Støtter du/dere forslag til nye frister? *

- ☒ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Delvis
- ☐ Vet ikke
- ☐ Ingen mening

15. Har du/dere merknader til forslag til nye frister?

Kunngjøringer

16. Kirkerådet foreslår at det ikke regelfestes at valgresultatet skal kunngjøres lokalt. Støtter du/dere dette? *

- ☐ Ja
- ☒ Nei
- ☐ Vet ikke
- ☐ Ingen mening

17. Har du/dere merknader til forslagene til regler om kunngjøringer?

Valgorganer

18. Støtter du/dere at internettvalgstyret skal bestå av ni medlemmer? *

- ☐ Ja
- ☐ Nei, jeg/vi mener internettvalgstyret må ha flere medlemmer
- ☐ Nei, jeg/vi mener internettvalgstyret må ha færre medlemmer
- ☐ Vet ikke

X Ingen mening

- ☐ Ja
- ☐ Nei, jeg/vi mener internettvalgstyret må ha flere medlemmer
- ☐ Nei, jeg/vi mener internettvalgstyret må ha færre medlemmer
- ☐ Vet ikke
- ☐ Ingen mening

19. Har du/dere andre merknader til forslag til kapittel 2 om valgorganer?

Lik kjønnsfordeling og aldersspredning er viktig for sammensetning av råd og utvalg. Det er samtidig prinsipper man bevist eller ubevisst ser bort fra når oppnevninger skal gjøres. Det synes derfor å være uheldig at denne setningen skal utelukkes og at kjønn og alder ikke blir trygget i en oppnevningsprosess. Det samme gjelder representasjon av ulike ståsteder i kirkepolitiske saker.

Nominasjon og listeforslag

20. Har du/dere merknader til forslag til nytt kapittel 4 om nominasjon?

Merknad: Det foreslås at det utarbeides veileder for dialog mellom kandidat og komite, og også at medlemmer i bispedømmerådet kan sitte i nominasjonskomiteen, for å kunne veilede den som blir spurt om hvilke oppgaver som vedkommende spørres om. Det er ikke omtalt om denne personen kan sitte i nominasjonskomiteen og selv stille til gjenvalg. Det bør tydeliggjøres i regelverket om det er tillatt eller ikke

21. Har du/dere merknader til forslag til nytt kapittel 5 om listeforslag?

Det bør komme klart fram om det å sette opp lister alfabetisk rekkefølge mnes alfabetisk etter fornavn eller alfabetisk etter etternavn.

22. Har du/dere merknader til forslag til bestemmelser om supplerende nominasjon (§ 5-11 og § 5-12)?

19.09.2025, 10:27

Høring om kirkevalgreglene m.m.

19.09.2025, 10:27

Høring om kirkevalgreglene m.m.

Informasjon om lister og kandidater (§ 5-14 og § 5-15)

23. Kirkerådet foreslår i § 15-5 at det også skal informeres om hva kandidatene på de ulike listene «vil arbeide for». Støtter du/dere dette? *

- ☒ x Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke
- ☐ Ingen mening

24. Har du/dere merknader til regler om informasjon om lister og kandidater?

19.09.2025, 10:27

Høring om kirkevalgreglene m.m.

Protokollering og offentliggjøring av valgresultater. Manntall.

Beredskap og omvalg.

25. Har du/dere merknader til regler for protokollering og offentliggjøring av valgresultater (§ 88)?

26. Har du/dere merknader til forslag til forenklede regler for manntall (kapittel 13)?

27. Har du/dere merknader til kapittel 14 og 15 om klager, beredskap og omvalg?

19.09.2025, 10:27

Høring om kirkevalgreglene m.m.

Nytt valgoppgjør i perioden og suppleringsvalg (kapittel 16)

28. Kirkerådet foreslår at reglene fastsetter at suppleringsvalg til menighetsråd skal skje i et menighetsmøte. Støtter du/dere dette?

*

- ☐ Ja
- ☒ Nei, jeg/vi ønsker at reglene gir mer beskrivelse av hvordan suppleringsvalget skal gjennomføres
- ☐ Nei, jeg/vi ønsker at suppleringsvalget skal gjennomføres på
- ☐ en annen måte (beskriv i merknadsfeltet) Vet ikke

Ingen mening

29. Har du/dere merknader til forslag til kapittel 16 om nytt valgoppgjør i perioden og suppleringsvalg?

19.09.2025, 10:27

Høring om kirkevalgreglene m.m.

Valg i kategorialmenighetene (kapittel 19)

30. Har du/dere merknader til forslag til regler om valg i kategorialmenigheter?

: Oslo bispedømmeråd avventer uttalelser fra Døvekirken organer og høringssvar(ene) fra Døves kirkeråd. Kirkerådet må sette av tilstrekkelige midler for å gjennomføre valg i døvekirken.

19.09.2025, 10:27

Høring om kirkevalgreglene m.m.

Endringer ved valg av prest og ansatt

31. Kirkerådet foreslår at nominasjonskomiteene ved valg av prest og ansatt velges i felles møte for hele bispedømmet. Støtter du/dere dette? *

☐ Ja
☐ Nei
☐ Vet ikke
☒ Ingen mening

32. Kirkerådet foreslår å fjerne unntaksordningen for valg av nominasjonskomité ved valg av lek kirkelig tilsatt i dagens regler for valg av prest og lek kirkelig tilsatt § 3-1 (2) b. Støtter du/dere dette? *

☐ xJa
☐ Nei
☐ Vet ikke
☐ X Ingen mening

19.09.2025, 10:27

Høring om kirkevalgreglene m.m.

33. Har du/dere merknader til ordning for valg av prest og ansatt?

Endringer i kirkeordningen og andre regelverk

34. Støtter du/dere endring av frist i kirkeordningen § 9? *

- ☒ x Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke
- ☐ Ingen mening

35. Har du/dere merknader til endringene i kirkeordningen og annet kirkelig regelverk?

36. Har du/dere andre merknader til høringen?

19.09.2025, 10:27

Høring om kirkevalgreglene m.m.

Dette innholdet er verken opprettet eller godkjent av Microsoft. Dataene du sender, sendes til skjemaeieren.

Microsoft Forms

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Ingun Yri Øystese	726	25/02622-3	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
56/25	Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027	17.11.2025

Høring - opprettelse av pite- og lulesamisk kategorialmenighet

Vedlegg:

Høringsnotat pite- og lulesamisk kategorialmenighet

Høringsskjema - opprettelse av pite- og lulesamisk kategorialmenighet

Høring - opprettelse av pite- og lulesamisk kategorialmenighet

Vedlegg:

Saksorientering

Kirkerådet sender med dette på høring forslag om å opprette en ny samisk kategorialmenighet i pite- og lulesamisk språkområde. Forslagene har bakgrunn i vedtak gjort av Kirkemøtet i 2022 om å styrke samisk kirkeliv, og et initiativ fra Sør-Hologaland bispedømmeråd.

Samisk prest Caroline Hauglid-Formo og samisk ressursgruppe har svart på høringen og vil være med i bispedømmerådsmøtet.

De følgende innspillene er gitt i tilknytning til spørsmålene som stilles i høringen. Spørsmålene er nummerert i tråd med høringssvaret:

6. Hvilke behov kan en ny kategorialmenighet dekke?

Opprettelsen av en kategorialmenighet vil kunne dekke flere vitale behov som også kan knyttes til punktene i KMs handlingsplan for sannhet og forsoning vedtatt des. 2024:

- **Kunnskap og kompetanse:** Det er et stort behov for mer kunnskap og kompetanse om lule- og pitesamisk kirkeliv internt i Den norske kirke og eksternt i storsamfunnet. En kategorialmenighet vil kunne gjennomføre kurs og opplæring av f.eks. andre kirkelige ansatte.
- **Erkjennelse og forsoning:** Etablering av en kategorialmenighet vil være et konkret tiltak som også kan sees i lys av den forsoningsprosessen Dnk står midt oppi etter Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport. Den historiske kirk er medskyldig i at lule- og pitesamiske språk, kultur og identitet nesten er forsvunnet. En kategorialmenighet er en måte å styrke og hjelpe revitaliseringsprosessene i lule- og pitesamiske miljøer. Kirka står fortsatt sentralt i mange lokalsamfunn. Når kirka inkluderer og synliggjør det lule- og pitesamiske, bærer det med seg mye symbolsk tyngde som kan virke forebyggende mot fordommer, rasisme og hat i lokalsamfunn og i storsamfunnet.
- **Trosopplæring:** Det vil bli lettere å bygge opp og gjennomføre aktiviteter og tiltak for og med lule- og pitesamiske barn og unge

- **Rekruttering:** Prest og andre ansatte i en kategorialmenighet vil kunne jobbe mer systematisk med rekruttering inn i lule- og pitesamisk kirkeliv
- **Språk:** Det nye testamentet på lulesamisk har vært tilgjengelig fra 2003 og liturgiske tekster har vært oversatt i de senere år, mens pitesamene enda ikke har bibeltekster eller liturgiske tekster på sitt språk. Her vil en kategorialmenighet kunne styrke dette arbeidet med oversettelse og «livreddende» arbeid av lule- og pitesamiske språk.
- **Tro og kultur:** En kategorialmenighet vil være et tydelig signal om at lule- og pitesamisk kultur og trosliv er viktig og likeverdig. Her vil lule- og pitesamiske kulturuttrykk, liturgiske og kunstneriske formuttrykk kunne bygges opp og blomstre.
- **Rettigheter:** Lule- og pitesamers med- og selvbestemmelsesrett vil kunne praktiseres og styrkes i en kategorialmenighet
- **Samarbeid:** En kategorialmenighet vil kunne samarbeide med andre menigheter uavhengig av geografi og tilholdssted slik Saemien Åålmege betjener sørsamer over et stort geografisk område. Eks: Vi i Oslo vil da kunne tilby lule- og pitesamiske kirkelige handlinger slik som vi i dag tilbyr sørsamiske. Vi vet at etter Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport er det mange samer som finner tilbake til sine samiske røtter. Vi må snu på tenkningen og argumentasjonen om «at det finnes jo ingen samer her i vår menighet» til at vi som kirke skal være med på å støtte og hjelpe alle som er fornorsket (mistet språk, kultur, røtter osv.) herunder å løfte opp lule- og pitesamiske språk, trosliv, kultur og historie.

7. Kan disse behovene dekkes på andre måter enn ved å opprette en kategorialmenighet – i så fall hvordan?

Det er vanskelig å se at et slikt stort arbeid som skissert overfor kan bli gjort på en god, grundig og systematisk måte uten opprettelsen av en kategorialmenighet. Det er bare å se til Saemien Åålmege og hva den har betydd for sørsamisk kirkeliv.

8. Hvordan ser du for deg samvirket mellom kategorialmenigheten og lokalmenighetene i lule – og pitesamisk språkområde?

En kategorialmenighet kan være en kjærkommen språkkompetanse og ressursmenighet som også styrker lokalmenighetene i lule- og pitesamisk område og deres arbeid. Her bør en kunne legge opp til tett samarbeid og samhandling, dialog og utveksling av erfaringer og kunnskap.

9. Har du/dere andre merknader til høringen?

Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport (juni 2023) og KMs handlingsplan (des. 2024) er ikke nevnt i høringsnotatet. Vi mener det er naturlig at opprettelsen av en lule- og pitesamisk kategorialmenighet også sees i lys av disse to dokumentene og den forsoningsprosessen som foregår i Den norske kirke. Forsoningsprosessen bygger på erkjennelsen av samisk kulturs realitet, verdi og tilstedeværelse. En lule- og pitesamisk kategorialmenighet vil synliggjøre den samiske kulturs fortsatte livskraft og overlevelsessevne, også i den kirkelige kontekst.

Forslag til vedtak

Administrasjonen ferdigstiller det digitale høringssvaret etter de innspill som kom fram i møtet. Høringssvaret sendes Kirkerådet innen fristen, 21. november 2025.

23.09.2025, 13:38

Høring - opprettelse av pite- og lulesamisk kategorialmenighet

DEN NORSKE KIRKE

Høring - opprettelse av pite- og lulesamisk kategorialmenighet

* Obligatorisk

Kirkerådet sender med dette på høring forslag om å opprette en ny samisk kategorialmenighet i pite- og lulesamisk språkområde. Forslagene har bakgrunn i vedtak gjort av Kirkemøtet i 2022 om å styrke samisk kirkeliv, og et initiativ fra Sør-Hålogaland bispedømmeråd.

[LENKE TIL HØRINGSNOTATET]

Høringsfristen er 21. november 2025.

Høringsuttalelser er offentlige etter offentleglova jf. kirkeordningen § 42, og vil bli publisert på kirken.no.

Personvern

Skriv ikke inn opplysninger som identifiserer enkeltpersoner. Hvis du er en privatperson som sender inn høringssvar, må du oppgi navn. Da blir ditt høringssvar ansett som samtykke til at navnet og høringssvaret publiseres på kirken.no, jf. personvernforordningen artikkel 6 nr. 1 bokstav a og artikkel 9 nr. 2 bokstav a.

"Engasjerende leser"

Det er mulig å bruke "Engasjerende leser" i arbeidet med høringssvarene, som gir mulighet for både forstørret tekst og opplesning av tekst. Du finner denne funksjonen ved å trykke på de tre prikkene øverst til høyre.

Praktisk informasjon

Skjemaet er delt opp i flere sider. Du kan gå fram og tilbake i skjemaet hvis du vil se hva du har svart eller gjøre endringer. Du kan skrive ut en kopi av svaret ditt etter at du har sendt inn.

Merk at svarene ikke lagres når skjema lukkes uten at du har trykket på Send-knappen. Man kan bruke arbeidsdokumentet [LENKE TIL ARBEIDSDOKUMENT] mens svarteksten utarbeides.

23.09.2025, 13:38

Høring - opprettelse av pite- og lulesamisk kategorialmenighet

Om innsenderen av høringssvaret

1. Jeg svarer som: *

- ☐ Menighetsråd
- ☐ Menighetsråd med fellesrådsfunksjoner
- ☐ Fellesråd
- ☐ Bispedømmeråd
- ☐ Biskop
- ☐ Utdanningsinstitusjon
- ☐ Fagforening
- ☐ Kommune
- ☐ Organisasjon
- ☐ Privatperson
- ☐ Annet

2. Navn (råd/organisasjon/privatperson) *

3. Kontaktperson (hvis innsender er råd eller organisasjon)

23.09.2025, 13:38

Høring - opprettelse av pite- og lulesamisk kategorialmenighet

4. Bispedømmetilhørighet *

- ☐ Agder og Telemark
- ☐ Bjørgvin
- ☐ Borg
- ☐ Hamar
- ☐ Møre
- ☐ Nidaros
- ☐ Nord-Hålogaland
- ☐ Oslo
- ☐ Stavanger
- ☐ Sør-Hålogaland
- ☐ Tunsberg
- ☐ Ingen bispedømmetilknytning

5. Støtter du/dere opprettelse av en pite- og lulesamisk kategorialmenighet? *

- ☐ Ja
- ☐ Nei

23.09.2025, 13:38

Høring - opprettelse av pite- og lulesamisk kategorialmenighet

6. Hvilke behov kan en ny kategorialmenighet dekke?

7. Kan disse behovene dekkes på andre måter enn ved å opprette en kategorialmenighet – i så fall hvordan?

8. Hvordan ser du for deg samvirket mellom kategorialmenigheten og lokalmenighetene i lule- og pitesamisk språkområde?

9. Har du/dere andre merknader høringen?

Dette innholdet er verken opprettet eller godkjent av Microsoft. Dataene du sender, sendes til skjemaeieren.

 Microsoft Forms

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet

Høring – opprettelse av pite- og lulesamisk kategorialmenighet

Høringsnotat 25. september 2025. Høringsfrist 21. november 2025

Sammendrag

I 2022 fattet Kirkemøtet et prinsippvedtak om arbeidet med kirkelig organisering. Vedtaket inkluderte et punkt som sier at samisk kirkeliv skal styrkes. Med bakgrunn i dette punktet vedtok Kirkerådet i desember 2022 å opprette et samisk utvalg (heretter omtalt som *Samisk utvalg*) for å utrede hvordan samisk kirkeliv kan styrkes. Samisk utvalg leverte sin rapport i mars 2024, og hadde som en av sine anbefalinger å fremme en sak for Kirkemøtet om opprettelse av en pitesamisk og lulesamisk kategorialmenighet med Sør-Hålogaland biskop som tilsynsansvarlig.

Kirkerådet har videre mottatt en henvendelse fra Sør-Hålogaland bispedømmeråd, datert 14. april 2025, som anmoder om at opprettelse av en pite- og lulesamisk kategorialmenighet fremmes som sak for Kirkemøtet i 2026.

En viktig grunn for dette er et pågående prosjekt, knyttet til lulesamisk kirkeliv, som ble startet i 2021 og etter planen skulle avsluttes sommeren 2025. Sør-Hålogaland bispedømmeråd har besluttet å utvide prosjektperioden til våren 2026, i påvente av et vedtak i Kirkemøtet.

Kirkerådet går foreløpig inn for at det vedtas å opprette en permanent pite- og lulesamisk kategorialmenighet på Kirkemøtet i 2026. Kirkerådet vil trekke en endelig konklusjon i lys av høringen.

Bakgrunn

Pite- og lulesamers situasjon

Pitesamer er for det meste lokalisert i Salten og Bodø. Ellers bor det pite- og lulesamer i hele Norge, på lik linje med andre samiske språkgrupper.

Lulesamer på norsk side av grensen er særlig lokalisert mellom Saltenfjorden i sør og noe inn i Ballangen kommune i nord, med kjerneområdet i Hamarøy kommune. Dette er også den eneste kommunen med lulesamisk språk i det samiske språkforvaltningsområdet. Utover dette er det flest lulesamer i Bodø, Salten og Nord-Salten.

Læstadianismen er en viktig del av lulesamisk kirkeliv. Den læstadianske forsamling (de førstefødte) har flere forsamlinger innenfor det lulesamiske området.

Den norske kirke har historisk ikke lagt til rette for tilpassede tjenester for den lulesamiske befolkningen. Først i de to siste tiårene har det lulesamiske språket kommet med og blitt brukt i begrenset grad ved gudstjenester og kirkelige

handlinger. Det har aldri vært, og er heller ikke i dag, lulesamiske språkkrav til kirkelig ansatte utenom prest i språkforvaltningskommunen Hamarøy. Det er heller ikke blitt brukt tolketjenester. Det samme gjelder i enda større grad for pitesamer. Lulesamer har hatt Det nye testamentet tilgjengelig på sitt språk siden 2003, mens pitesamene fortsatt ikke har bibeltekster tilgjengelig på eget språk. Heller ikke liturgiske tekster har vært oversatt til lulesamisk før i de senere år, og pitesamiske liturgiske tekster finnes ikke i offisiell oversettelse i norsk sammenheng. Rapporten fra prosjektet slår dermed fast at disse gruppene har vært marginalisert i kirkelig sammenheng i enda større grad enn andre samiske grupper, særlig nordsamisk.

Prosjekt om utvikling av helhetlig plan for lulesamisk kirkeliv

Prosjektet ble igangsatt i 2021 på initiativ fra menighetene i Tysfjord og Hamarøy og ble støttet økonomisk av Kirkerådet og Sør-Hålogaland bispedømmeråd.¹ Det mottok også økonomisk støtte fra Hamarøy kirkelige fellesråd. Prosjektet har vært ledet av en administrativ prosjektleder – assisterende kirkeverge Kurt Solstrøm – og en kirkefaglig leder – prest i lulesamisk område Rolf Steffensen.

Det er i dag følgende stillinger med ansatte i prosjekt lulesamisk kirkeliv:

- Guojmmevájaldiddje (tilsvarende kateket)
- Lájddistiddje (tilsvarende diakon)
- Prest i lulesamisk område
- Administrativ leder (50%)

Kirkevergen i Hamarøy har bistått prosjektet med regnskapsføring og økonomirapportering.

Prosjektet hadde følgende målsetting, som beskrevet i prosjektbeskrivelsen:

Målet for prosjektet er å utvikle en helhetlig plan for lulesamisk kirkeliv som ivaretar lulesamers rett til kirkelig betjening på egne premisser uavhengig av om de er bosatt i lulesamisk område eller andre steder i landet.

Gjennom et 4-årig forsøks- og utviklingsarbeid skal prosjektet forsøke å besvare følgende spørsmål:

1. Hva kjennetegner et lulesamisk kirkeliv, i relasjon til læstadiansk og samisk kirkeliv for øvrig, og innenfor rammene av Den norske kirkes bekjennelse?
2. Hvordan kan lulesamisk språk og kulturuttrykk implementeres og brukes innenfor rammen av lulesamisk kirkeliv, på en slik måte at lulesamisk identitet og trosliv styrkes, uten først å måtte ta veien om det norske?
3. Hvordan kan en lulesamisk livs- og verdensanskuelse reflekteres og ivaretas i møtet med kirkens teologi og liturgi, og implementere dette i forkynnelsen, gudstjenestelivet, undervisningen og diakonien? Som et resultat av dette ser vi for oss at det må utvikles nye planer for diakoni og undervisning for hele det lulesamiske området, inkludert de lokale menighetene.

¹ Sak KR 44/21.

4. Hvordan kan lulesamisk kirkeliv organiseres slik at den lulesamiske urfolksminoritetens rett til selvrepresentasjon og selvbestemmelse blir ivarettatt?
5. Hvordan kan lulesamisk kirkeliv organiseres innenfor rammen av Den norske kirke slik at også spredtboende lulesamiske kirkemedlemmer får den betjeningen de har krav på uavhengig av bosted?
6. Hvordan kan lulesamisk kirkeliv samhandle med og bidra til å styrke også nord- og sørsamisk kirkeliv innenfor Sør-Hålogaland bispedømme?
7. Hvilket ressursbehov, dvs. økonomisk, personal- og stillingsmessig o.a., har lulesamisk kirkeliv for å kunne utvikle seg og ivareta lulesamers rett til fullverdig og likeverdig kirkelig betjening på egne premisser?
8. Hvilke erfaringer er gjort av andre urfolk som vi kan lære av, og hva kan vi selv dele med andre urfolk?²

Prosjektet har utarbeidet en foreløpig prosjektrapport som er datert 30. april 2025.³ Her fremgår det at prosjektet har svart på de ovennevnte spørsmålene gjennom det rapporten kaller en kontekstuell og praktisk teologisk tilnærming. Ved å søke å lytte seg inn på samiske erfaringer og perspektiver, mener prosjektet å ha avdekket spenninger mellom kirkens teologi, kosmologi og antropologi og den tradisjonelle samiske livsforståelsen. Prosjektet har drevet teologiske studier i tilknytning til andre urfolk, særlig knyttet til bestemte tema. Blant annet har dåp og dåpssyn vært gjenstand for studier. Man har videre arbeidet mye med innredning og bruk av kirkerommet (blant annet med Norges eneste vigslende kirkegamme) og med annet liturgisk arbeid.

Trosopplæring og konfirmantarbeid har vært et annet sentralt fokusområde for prosjektet. Det har vært reflektert over den kulturelle tilknytningen til ulike tiltak innen trosopplæring, inkludert tilpasning av konfirmantundervisning til en samisk kontakt.

Prosjektet har også søkt å finne en type omsorgstjeneste (man har valgt å ikke bruke begrepet diakoni) som passer i en samisk sammenheng. Det viktigste enkelttiltaket har man kalt «Trakk og snakk», med utgangspunkt i det lulesamiske begrepet «bierggit». Det har også vært drevet sorgarbeid med utgangspunkt i bierggit. Det har dessuten vært fokus på omsorg for naturen og skaperverket.

Samlet sett peker prosjektrapporten på at det i prosjektperioden har skjedd en økende etterspørsel etter kirkelige tjenester, særlig kirkelige handlinger, med innhold og språk på lulesamisk. Prosjektgruppen har opparbeidet seg kunnskaper og erfaringer om det å være kirke i en (lule-)samisk kontekst, som vil være nyttige dersom det etableres en mer permanent organisering av lulesamisk kirkeliv.

Rapporten beretter også om en del motstand. Denne er særlig knyttet til bruken av samisk språk og andre tradisjonelle elementer, som har ført til at enkelte holder seg unna gudstjenesten på dette grunnlaget. Det blir ikke sagt noe nærmere om omfanget

² Fra Foreløpig sluttrapport s. 6.

³ Prosjektledelsen har i august 2025 meddelt at den foreløpige rapporten innholdsmessig også er å anse som endelig, med unntak av regnskap for prosjektet, som vil bli levert i ettertid.

av og konteksten for slik motstand, heller ikke om en eventuell forbindelse til det læstadianske miljøet. Læstadiansk teologi og kirkeliv blir gjennomgående omtalt i positive vendinger, men det går i liten grad frem på hvilke måter og i hvilken grad prosjektet har vært i kontakt og dialog med de læstadianske forsamlingene.

Prosjektet skulle etter planen avsluttes sommeren 2025, men ved ekstrabevilgning fra Sør-Hålogaland bispedømmeråd er det videreført til våren 2026 i påvente av en avklaring i Kirkemøtet.

Kategorialmenighet for pite- og lulesamer

I henvendelsen fra Sør-Hålogaland blir det fremhevet at Lulesamisk kirkelivsprosjekt har avdekket et stort behov for en egen kategorialmenighet for å få rammer til arbeidet med lulesamisk kirkeliv innenfor Den norske kirke. Bispedømmerådet skriver:

[S]iden oppstarten av prosjektet i 2021 [har det] vært en betydelig økning i antall forespørsler etter kirkelige tjenester med samisk innhold og språk. Det gjelder både dåp, begravelser, vielser og konfirmasjon. Spesielt interessant er det at det stadig oftere ytres ønske om større samisk medvirkning slik at rommet for den samiske tros- og livsforståelsen blir større. Bispedømmerådet påpeker at en framtidig lulesamisk kategorialmenighet vil sikre at lulesamer, uavhengig av bosted, kan delta i alle sider av lulesamisk kirkeliv uten å måtte gi avkall på retten til selvbestemmelse og selvrepresentasjon.

Bispedømmerådet fremholder videre:

Situasjonen for pitesamer, enten de er bosatt i det tradisjonelle pitesamiske området eller andre steder, er ikke annerledes enn for lulesamer. Gjennom samtaler med daglig leder for den pitesamiske stiftelsen Sállto bidumsáme guovdátj, Stig Morten Kristensen, er det etablert et samarbeid mellom de to språkområdene som vil innebære at en framtidig lulesamisk kategorialmenighet også vil inkludere pitesamene. Det betyr at det nå jobbes for å få etablert en pite-, og lulesamisk kategorialmenighet. Språklig og kulturelt er det mye som forener og ligger til rette for et godt samarbeid mellom de to språkgruppene.

Samisk utvalg, som leverte en lengre utredning i mars 2024, støtter opprettelsen av en kategorialmenighet for lulesamisk og pitesamisk språkområde, og har det som ett av sine forslag til Kirkerådet.

En viktig uttalt begrunnelse for å opprette en kategorialmenighet for pite- og lulesamer nå er behovet for samisk med- og selvbestemmelse, noe som ligger til grunn for forståelsen av urfolksrettigheter. Det blir pekt på at den nåværende valgordningen til menighetsråd ikke kan sikre samisk selvrepresentasjon og medbestemmelse i menighetsrådet, og at dette er i konflikt med demokratiske prinsipper og urfolksrettigheter. Videre vil en kategorialmenighet kunne betjene pite- og lulesamer som lever spredt utenfor kjerneområdet. Her er Saemien Åålmege/samisk menighet i sørsamisk språkområde fremhevet som et forbilde

Lulesamisk kirkelivsprosjekt har også gjort et viktig arbeid for å berede grunnen for en kategorialmenighet. Bispedømmerrådet peker på at det er en risiko for at mange av de resultatene som prosjektet har drevet frem, kan forsvinne dersom det blir et opphold i virksomheten før den eventuelt kan gjøres permanent.

Kirkerådets vurdering

Kirkelivprosjektet for lulesamisk kirkeliv er lokalt forankret og drevet frem, og har gjort en imponerende innsats for å dokumentere de kirkelige og kulturelle forholdene for lulesamer. Prosjektet, med tilslutning fra Sør-Hålogaland bispedømmerråd og Samisk utvalg, konkluderer med at den beste løsningen for å sikre det prosjektrapporten kaller samisk selvrepresentasjon, som dreier seg om med- og selvbestemmelse og et kirkefellesskap på lulesamenes premisser, er opprettelse av en lulesamisk kategorialmenighet. Den samme argumentasjonen er gyldig for pitesamene, selv om de ikke har vært gjenstand for et tilsvarende prosjekt.

Som prosjektet har vist, vil en slik menighet kunne ivareta pite- og lulesamers behov på en god måte. Samtidig er det sider ved en slik opprettelse som er mindre belyst. I motsetning til for eksempel Saemien Åålmege, som i langt større grad betjener en spredt befolkning, er lulesamene nokså konsentrert rundt Hamarøy, og i særdeleshet Drag og Helland sokn. Opprettelse av en kategorialmenighet vil dermed skape en dobbel struktur lokalt. Hvilke konsekvenser har dette for lokalkirken i Hamarøy? Og hvilken tilslutning har en kategorialmenighet i den læstadianske forsamlingen, som er medlemmer av Den norske kirke, selv om de har en sterk tilknytning til det læstadianske fellesskapet? Hvor stor oppslutning har en kategorialmenighet generelt blant lulesamene og pitesamene, selv om det er sagt noe om økt etterspørsel etter tjenester? Dette er spørsmål som i liten grad er belyst i prosjektet, og som en høring vil kunne bidra til å besvare.

Et moment som fremheves i prosjektrapporten har vært spørsmålet om samisk selvbestemmelse og selvrepresentasjon i kirkedemokratiet, særlig lokalt. Det oppleves problematisk at lulesamer ikke er sikret representasjon i menighetsrådet under dagens valgordning. Kirkerådet vil kommentere at det i dag generelt sett ikke er mulig å sikre bestemte grupper plass i menighetsrådet, enten det gjelder kjønn, alder eller teologiske- og kirkepolitiske standpunkt. Så lenge det er én liste, er det velgerne som avgjør dette gjennom valg. Det er likevel mulig å stille opp mer enn én liste, noe som vil gi representasjon dersom listen får oppslutning. Det finnes også eksempler på at en slik ordning praktiseres ved menighetsrådvalg. Som alternativ til en egen kategorialmenighet, er likevel en slik ordning neppe tilstrekkelig.

En kategorialmenighet vil også kunne ha en egen stab med faste stillinger som kan ivareta det samiske perspektivet.

Kirkerådets foreløpige konklusjon er derfor at det vil være tjenlig å opprette en egen pite- og lulesamisk kategorialmenighet, fortrinnsvis lokalisert i Hamarøy.

Medlemskap i en kategorialmenighet innebærer at den enkelte fortsetter å ha tilhørighet til sin lokale soknemenighet og kan delta i valg, samt er valgbar, til

menighetsrådet i bostedssoknet. I tillegg kan man melde seg inn i en kategorialmenighet dersom man oppfyller visse kriterier som viser at man tilhører en aktuell gruppe/kategori. Medlemmer i en kategorialmenighet vil da også få stemmerett ved valg av kategorialmenighetens menighetsråd.

Det er i dag to typer kategorialmenigheter i Den norske kirke. Den første typen er døvemenighetene, som har åtte menigheter som dekker hele landet. Døvemenighetene har en nasjonal overbygning, for tiden i form av Døves kirkeråd og en døveprost. Døvemenighetene har utviklet seg over svært lang tid fra en ordning der virksomheten var organisert rundt en døveprest som virket i sitt distrikt, til en ordning med menigheter ledet av et lokalt menighetsråd. Døvemenighetene har et felles regelverk.

Den andre typen kategorialmenighet består i dag bare av Saemien Åålmege (samisk menighet i sørsamisk språkområde). Denne menigheten ble opprettet av Kirkemøtet i 2015, etter at den først var etablert som en prøveordning fra 2009. Saemien Åålmege fungerer som et nettverk som knytter sammen sørsamer som bor spredt over et stort geografisk område. Menigheten har en stab som består av prest, diakon, undervisningsmedarbeider og en daglig leder for menighetsrådet. Dette er de samme funksjonene som i lulesamisk kirkelivsprosjekt. Staben i Saemien Åålmege er i dag ansatt i Nidaros bispedømme, som også står for finansieringen.

Situasjonen for lulesamene er ikke identisk med sørsamenes, ettersom den lulesamiske befolkningen i større grad er konsentrert rundt et mindre geografisk område i Hamarøy. Det er likevel nærliggende å bruke Saemien Åålmege som et mønster dersom det skal opprettes en pite- og lulesamisk kategorialmenighet.

Saemien Åålmege er regulert gjennom egne *regler om ordning for Saemien Åålmege*. Ved en opprettelse av ytterligere en samisk kategorialmenighet, mener Kirkerådet det beste vil være at det innføres en parallell eller felles regulering av begge disse menighetene. En viktig begrunnelse for dette er å unngå en større kompleksitet knyttet til gjennomføring av kirkelige valg, ved at det blir like ordninger for gjennomføringen av valgene i samiske kategorialmenigheter. Kirkerådet vil komme tilbake med forslag om nærmere regelverk på et senere tidspunkt.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Opprettelse av en ny kategorialmenighet vil medføre behov for å opprette en fast pretestilling for pite- og lulesamiske områder, i tillegg til stillinger innenfor diakoni og kirkelig undervisning. Det vil også være behov for en administrativ ressurs, samt for tjenester innen kirkemusikk. Staben i Saemien Åålmege består i dag av 3,5 årsverk. Det er nærliggende at en kategorialmenighet for pite- og lulesamiske områder får en noe tilsvarende bemanning. Det kan legges til at dagens faglige prosjektleder kombinerer denne stillingen med soknepreststillingen i Drag og Helland sokn.

Det er ikke avklart hvem som skal være arbeidsgiver for de ulike medarbeiderne. Kirkerådet mener det er mest nærliggende å ta utgangspunkt i dagens ordning for

Saemien Åålmege, der staben er ansatt av Nidaros bispedømmeråd. Alle medarbeiderne vil da være ansatt i rettssubjektet Den norske kirke.

Opprettelse av en kategorialmenighet innebærer også at det må tilrettelegges for registrering av kategorialmenighetens medlemmer i Den norske kirkes medlemsregister. Dette krever et visst administrativt merarbeid, som blir ivaretatt av Kirkerådets sekretariat.

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet

Oslo bispedømmeråd
Postboks 9307 Grønland

0135 OSLO

Dato: 26.09.2025

Vår ref: 25/02089-2 jm782

Deres ref:

Høring - opprettelse av pite- og lulesamisk kategorialmenighet

Kirkerådet sender med dette på høring forslag om å opprette en ny samisk kategorialmenighet i pite- og lulesamisk språkområde. Forslagene har bakgrunn i vedtak gjort av Kirkemøtet i 2022 om å styrke samisk kirkeliv, og et initiativ fra Sør-Hålogaland bispedømmeråd. Høringsnotatet med forslagene til endringer ligger vedlagt.

Høringen er sendt direkte til noen instanser. Også alle andre som ønsker det, kan avgi høringsuttalelse.

Kirkerådet ber høringsinstanser fylle ut et digitalt skjema for høringssvar: [Høring - opprettelse av pite- og lulesamisk kategorialmenighet](#). Vi ønsker at dere skal besvare de konkrete spørsmålene, men det kan også gis en generell kommentar til slutt. (Dersom lenken ikke fungerer, kan høringsskjemaet også finnes på: www.kirken.no/nb-NO/om-kirken/slik-styres-kirken/kirkeradet/hoeringer-fra-kirkeradet/)

Høringsuttalelser er offentlige etter offentleglova, jf. kirkeordningen § 42, og vil bli offentliggjort på kirken.no.

Høringsfrist: 21. november 2025

Med vennlig hilsen

Ole Edvard Wold-Reitan
direktør

Jørund Østland Midttun
seniorrådgiver kirkerett

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:

Postadresse:

E-post:
Web:
Org.nr.:

Telefon:
Telefaks:

Saksbehandler
Jørund Østland Midttun

Høringsnotat pite- og lulesamisk kategorialmenighet
Høringsskjema - opprettelse av pite- og lulesamisk kategorialmenighet
Høringsmottakere

Mottakere:

Den læstadianske forsamling i Tysfjord,
Oddmund Paulsen
Árran julevsáme guovdásj
Agder og Telemark bispedømmeråd

Postboks 208 4662
KRISTIANSAND S
1606

Borg bispedømmeråd

Bjarne Aasgt. 9
FREDRIKSTAD
5817 BERGEN
2302 HAMAR
7013 TRONDHEIM

Bjergvin bispedømmeråd
Hamar bispedømmeråd
Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen
bæspatjjetteraerie
Nord-Hålogaland bispedømmeråd
Oslo bispedømmeråd

Postboks 1960
Postboks 172
Kongsgårdsgata
1a, Erkebispegården
Postboks 790 9258 TROMSØ
Postboks 9307 0135 OSLO
Grønland

Stavanger bispedømmeråd
Sør-Hålogaland bispedømmeråd
Tunsberg bispedømmeråd
Møre bispedømmeråd
Preses i Bispemøtet

Lagårdsveien 44 4010 STAVANGER
Dronningens gate 18 8006 BODØ
Postboks 10 Kaldnes 3119 TØNSBERG
Moldetrappa 1 6415 MOLDE
Postboks 799 0106 OSLO

SPIR - Profesjonsforbundet for prester,
diakoner, kateketer og pedagoger (1)
NLA Høgskolen

Sentrum
Postboks 437 0103 OSLO
Sentrum
Postboks 74 5812 BERGEN

Sametinget
Bodø kirkelige fellesråd
Det teologiske fakultet

Sandviken
Ávjovárgeaidnu 50 9730 KARASJOK
Dronningens gate 18 8006 BODØ
Postboks 1023 0315 OSLO
Blindern

Hovedorganisasjonen KA
MF vitenskapelig høyskole

Rådhusgaten 1-3 0151 OSLO
Postboks 5144 0302 Oslo

Prosten i Salten prosti
Domprosten i Bodø
Prosten i Ofoten prosti
TeoLogene

Majorstuen
Storgata 7 8200 FAUSKE
Dronningens gate 18 8006 BODØ
Frydenlundgata 9 8516 NARVIK

Bodø kommune
Beiarn menighetsråd
Tysfjord og Hamarøy menighetsråd /
Divtasvuodna ja Habmera tjoaggulvisráde
VID vitenskapelige høyskole, Fakultet for
teologi, diakoni og lederskap
CREO v/Thor Henning Isachsen

Postboks 319 8001 BODØ
Kirkekontoret 8110 MOLDJORD
Vestfjordveien 1455 8294 HAMARØY

Den norske kirkes ungdomsutvalg
Beiarn kommune
Hábmera suohkan / Hamarøy kommune
Samisk ungdomsutvalg

Postboks 9007, 0133 OSLO
Grønland
Moldjord 8110 Moldjord
Marie Hamsuns vei 3 8294 Hamarøy

3 av 3

Samisk kirkeråd
Saemien Áálmege (Samisk menighet i
sørsamisk område)
DØVEKIRKENES FELLESRÅD

Fagerborggata 12 0360 OSLO

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Ingun Yri Øystese	726	25/02623-3	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
57/25	Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027	17.11.2025

Høring - Forslag til bestemmelser om samisk kirkelig i kirkeordningen

Vedlegg:

Høring - forslag til bestemmelser om samisk kirkelig i kirkeordningen

Høringsmottakere for samiske bestemmelser i kirkeordningen

Høringsmottakere

Høringsnotat - forslag til bestemmelser om samisk kirkelig i kirkeordningen

Høring om forslag til bestemmelser om samisk kirkelig i kirkeordningen - retting av lenke

Saksorientering

Kirkerådet sender på høring forslag om å innlemme nye bestemmelser i kirkeordningen om samisk kirkelig. Forslagene har bakgrunn i vedtak gjort av kirkemøtet i 2022, samt rapporten fra et samisk utvalg nedsatt av Kirkerådets direktør.

Denne høringen er svart ut av samisk prest i Trefoldighetskirken Caroline Hauglid-Formo og samisk ressursgruppe da Oslo bispedømmekontor ikke har denne kompetansen.

Svarene vil her bli presentert med de nummer som høringssvaret har:

5 Bør følgende paragraf tas inn i kirkeordningen:

§ xx Samisk kirkelig – Samisk kirkelig er en integrert og likeverdig del av Den norske kirke. Kirkelige organer skal legge til rette for at samisk språk, kultur og medvirkning i kirkedemokratiet sikres og utvikles i kirken.

Forslag til svar: JA

6 Bør følgende paragraf tas inn i kirkeordningen?

§ 42 a. Språk Bokmål og nynorsk er likeverdige skriftspråk i kirkelige organer. For kirkelige organer som opptre på vegne av rettssubjektet Den norske kirke, anvendes språkløvs regler om statsorgan for så vidt gjelder den administrative delen av virksomheten.

Samisk språk og norsk er likeverdige språk.

Enhver har rett til individuelle kirkelige tjenester på samisk i Den norske kirkes menigheter i språkutviklingskommuner og språkvitaliseringskommuner.

Forslag til svar: JA

7 Har du/dere merknader til forslagene til paragrafer i kirkeordningen?

Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport (juni 2023) og KMs handlingsplan (des. 2024) er ikke nevnt i høringsnotatet. Forsoningsprosessen bygger på erkjennelsen av samisk kulturs realitet, verdi og tilstedeværelse. De nye tilleggene i kirkeordningen vil synliggjøre den samiske kulturs fortsatte livskraft og overlevelsessevne, også i den kirkelige kontekst. Derfor finner vi det naturlig at forslagene i kirkeloven også sees i lys av disse to dokumentene og den forsoningsprosessen som foregår i Den norske kirke.

Forslag til vedtak

Administrasjonen ferdigstiller det digitale høringssvaret etter de innspill som kom fram i møtet. Høringssvaret sendes Kirkerådet innen fristen, 21. november 2025.

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet

Høringsmottakere

Dato: 29.09.2025

Vår ref: 25/02108-3 jm782

Deres ref:

Høring om forslag til bestemmelser om samisk kirkelig i kirkeordningen - retting av lenke

Til høringsmottakere i høring om forslag til bestemmelser om samisk kirkelig i kirkeordningen. Ved en inkurie inneholdt høringsbrevet en feil lenke til svarskjema for høringen. Riktig lenke finnes her: <https://forms.office.com/e/UzJzFk3bSz>

Det er også kommet forespørsel om å få se høringsspørsmålene samlet. De sendes derfor med samlet her, men skal altså besvares i høringsskjemaet.

1. Bør følgende paragraf tas inn i kirkeordningen? (ja/nei/ingen mening)

§ XX Samisk kirkelig

Samisk kirkelig er en integrert og likeverdig del av Den norske kirke. Kirkelige organer skal legge til rette for at samisk språk, kultur og medvirkning i kirkedemokratiet sikres og utvikles i kirken.

2. Bør følgende paragraf tas inn i kirkeordningen? (Ja/nei/ingen mening)

§ 42 a. Språk

Bokmål og nynorsk er likeverdige skriftspråk i kirkelige organer. For kirkelige organer som opptrer på vegne av rettssubjektet Den norske kirke, anvendes språklovas regler om statsorgan for så vidt gjelder den administrative delen av virksomheten. Samiske språk og norsk er likeverdige språk. Enhver har rett til individuelle kirkelige tjenester på samisk i Den norske kirkes menigheter i språkutviklingskommuner og språkvitaliseringskommuner.

3. Har du/dere merknader til forslagene til paragrafer i kirkeordningen?

Vi minner om at høringen også kan finnes på [Høringer fra Kirkerådet - Kirkerådet](#)

Med vennlig hilsen

Jørund Østland Midttun
seniorrådgiver kirkerett

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Postadresse:
Postboks 799 Sentrum,
0106 Oslo

E-post: post.kirkeradet@kirken.no
Org.nr.: 818 066 876

Telefon: 23 08 12 00

Saksbehandler
Jørund Østland Midttun

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet

Høring – forslag til bestemmelser om samisk kirkelig i kirkeordningen

Høringsnotat 25. september 2025. Høringsfrist 21. november 2025

Sammendrag

I 2022 fattet Kirkemøtet et prinsippvedtak om arbeidet med kirkelig organisering. Vedtaket inkluderte et punkt som sier at samisk kirkelig skal styrkes. Med bakgrunn i dette punktet vedtok Kirkerådet i desember 2022 å opprette et samisk utvalg (heretter omtalt som *Samisk utvalg*) for å utrede hvordan samisk kirkelig kan styrkes. Samisk utvalg leverte sin rapport i mars 2024, og hadde som en av sine anbefalinger: «Kirkeordningen kompletteres med en eller flere bestemmelser om samers rettigheter i Den norske kirke.» Som en oppfølging av dette forslaget, foreslår Kirkerådet en fanebestemmelse i kirkeordningen som slår fast at samisk kirkelig er en integrert og likeverdig del av Den norske kirke og at kirkelige organer skal legge til rette for at samisk språk og kultur, samt medvirkning i kirkedemokratiet, kan sikres og utvikles i kirken.

Videre foreslår Kirkerådet bestemmelser om samisk språk i kirkeordningen, som gjengir tilsvarende formuleringer i språklova og sameloven.

Bakgrunn

Kirkeordning for Den norske kirke, som ble vedtatt av Kirkemøtet i 2019 med virkning fra 2021, var med noen få unntak en videreføring av bestemmelsene i kirkeloven fra 1996. Begrunnelsen for dette var ønsket om en trinnvis utvikling av en ny kirkelig organisering. Denne prosessen fortsatte i årene som fulgte, og i 2022 behandlet Kirkemøtet saken *Kirkelig organisering* (KM 10/22). Blant temaene som ble omtalt i denne saken var status for samisk kirkelig. Kirkerådets saksorientering la opp til en videre styrking av samisk kirkelig og foreslo en utredning om dette innenfor rammen av det videre arbeidet med kirkelig organisering. Kirkemøtet vedtok deretter at samisk kirkelig skal styrkes (vedtakspunkt 1 i).

På bakgrunn av dette punktet besluttet Kirkerådet i desember 2022 å opprette et samisk utvalg som skulle utrede forslag til tiltak som kunne styrke samisk kirkelig i Den norske kirke.¹

Utvalget fikk et omfattende mandat, og ble blant annet bedt om å vurdere følgende:

- Om det samiske kirkedemokratiet og strukturene rundt dette bør videreføres som i dag eller endres, herunder om det bør etableres en egen samisk ungdomsrepresentasjon på Kirkemøtet.

¹ Sak KR 97/22.

- Om organiseringen av samisk kirkeliv bør videreføres som i dag eller endres, herunder et eventuelt behov for ytterligere kategorialmenigheter.
- Om det er behov for endringer i Den norske kirkes regler som berører forvaltningsområdet for samisk språk.
- Om det er behov for justeringer av gjeldende regelverk om sammensetning og valgordning av Samisk kirkeråd og Samisk kirkelig valgmøte.

Samisk utvalg la frem sin sluttrapport i mars 2024, og kom der med en rekke forslag til tiltak for å styrke samisk kirkeliv i Den norske kirke. Det første av disse er følgende:

Kirkeordningen kompletteres med en eller flere bestemmelser om samers rettigheter i Den norske kirke.

Punktet er utdypet i rapporten, hvor det heter:

Samisk utvalg mener at gjeldende rett ikke godt nok ivaretar samers rettigheter i Den norske kirke, og at rettighetene dermed bør styrkes. Utvalget foreslår at Den norske kirke innarbeider en eller flere bestemmelser i kirkeordningen som styrker samers rettigheter i Den norske kirke. Utvalget mener at det vil være viktig at rettighetene forankres i kirkeordningen ettersom den utgjør kirkens grunnlov.

På bakgrunn av dette mener utvalget at det bør fastsettes i kirkeordningen at kirken skal legge til rette for at det samiske folk kan sikre og utvikle sitt språk, sin kultur og sin rett til selvbestemmelse i Den norske kirken. Etter utvalgets syn vil det være hensiktsmessig at sentrale rettigheter konkretiseres ytterligere gjennom egne bestemmelser, eksempelvis opp mot rett til samisk språk i kirken, at kirken binder seg til å støtte og fremme samisk kultur og samiske tradisjoner i kirken, og at det fastsettes at Den norske kirken skal legge til rette for at samiske kristne tradisjoner skal ivaretas og utvikles. Utvalget mener også at den foreslåtte bestemmelsen/de foreslåtte bestemmelsene bør kunne utgjøre grunn for Den norske kirke å støtte samer når deres individuelle og/eller kollektive tingsrettslige rettigheter utfordres eller krenkes.²

Bakgrunnen for Samisk utvalgs forslag er grunnlovsendringene i 2012 som avvirket statskirkeordningen, samt lovendring i 2017 som opprettet Den norske kirke som et eget rettssubjekt. Ettersom Den norske kirke dermed ikke lenger er en del av staten, er den ikke lenger forpliktet på de urfolksrettigheter samer har ifølge internasjonale konvensjoner og norsk lovverk og som staten er forpliktet til å oppfylle. Kirken kan likevel påta seg en moralsk plikt til å bidra til at samers rettigheter ivaretas i kirkelig sammenheng og at kirken, som del av sivilsamfunnet, ser til at staten oppfyller sine forpliktelser.

Samisk utvalg mener at dagens formulering i kirkeordningen ikke er tilstrekkelig og foreslår derfor at den konkretiseres. Utvalget peker særlig på fire rettighetsområder:

² Rapport fra Samisk utvalg s. 41.

- Språk
- Kultur og tradisjon
- Selvbestemmelse
- Støtte til samiske rettighetsforkjempere

En overordnet bestemmelse om samisk kirkeliv

Den norske kirke ønsker å synliggjøre og fremme den rikdommen som finnes i samisk språk, kultur og åndelighet. Dette avspeiles i gjeldende kirkeordningsbestemmelse i § 28 om at en av *Kirkemøtets* oppgaver er å «verne og fremme samisk kirkeliv».

Saker vedrørende samiske forhold har vært behandlet av Kirkemøtet en rekke ganger siden 1986, og har bidratt til en økende bevissthet i kirkelige organer om forpliktelsen til å ivareta samiske kirkeliv. Blant de konkrete resultatene av arbeidet kan nevnes opprettelsen av Samisk kirkeråd i 1992, samisk representasjon i Nord-Hålogaland, Sør-Hålogaland og Nidaros bispedømmeråd og Kirkemøtet fra 1997 og opprettelsen av Saemien Áálmege/samisk menighet i sørsamisk område som prøveordning i 2009 og permanent i 2015, samt etableringen av Samisk kirkelig valg møte fra 2019.

I 2011 vedtok Kirkemøtet også en strategiplan for samisk kirkeliv, fornyet i 2019, som berører alle menigheter i Norge. «Livskraftig og likeverdig» er visjonen for samisk kirkeliv i Den norske kirke. Den har som målsetting at samisk kirkeliv får utvikle seg i pakt med samiske kristne tradisjoner og samisk selvforståelse, at samer gis mulighet til å forme sitt eget kirkeliv i Den norske kirke og at samer kan oppleve seg inkludert i sine menigheter, uansett hvor i landet de bor. Det samiske tradisjonelle bosettingsområdet dekker ca. 40 % av Norges landareal. I dag bor det samer i de fleste kommuner og sokn i landet, også i Sør-Norge.

Det er en naturlig konsekvens og videreføring av Den norske kirkes arbeid med samisk kirkeliv at det samiske innslaget i Den norske kirke også blir reflektert i en egen paragraf i kirkeordningen. Kirkerådet støtter forslaget om en nyformulert bestemmelse i kirkeordningen, men en slik bestemmelse bør fortsatt holdes på et overordnet nivå.

Som nevnt er Den norske kirke etter endringen av relasjonen mellom kirke og stat, ikke lenger omfattet av de juridiske forpliktelsene den norske stat har for å ivareta urfolks rettigheter. Kirken har likevel en moralsk forpliktelse til å se til at samenes urfolksrettigheter blir fulgt opp både innad i kirken og i samfunnet som helhet, noe som blant annet ble uttrykt av Kirkemøtet i 2014 i saken om Den norske kirke og menneskerettighetene.³ Kirkemøtet uttrykte her blant annet at menneskerettigheter har en juridisk og moralsk side. De forplikter (juridisk) først og fremst stater, men

³ Sak KM 9/14.

menneskerettigheter forplikter også hver enkelt kristen og kirken. Om urfolk uttalte Kirkemøtet:

Den norske kirke har et særlig ansvar for å løfte fram urfolks rettigheter generelt, og det samiske folks rettigheter spesielt. (...) Den norske kirke har i de senere år tatt et oppgjør med sin egen historiske rolle overfor det samiske folk. Den forsoningsprosessen som har begynt, må videreføres i et sterkt engasjement for urfolks rettigheter, nasjonalt og internasjonalt, gjennom å bidra til at brudd på urfolks rettigheter ikke fortsetter.

Dette bør etter Kirkerådets mening gis et mer overordnet uttrykk enn dagens formulering i kirkeordningen § 28.

I dagens kirkeordning fra 2019 er en av de få endringene i forhold til kirkeloven et innledende kapittel om Den norske kirkes grunnlag. Dette kapitlet var opprinnelig tenkt som mer omfattende, og inneholdt blant annet forslag til en bestemmelse om samisk kirkeliv. I den endelige versjonen av kirkeordningen ble dette kapittelet redusert til kun å omfatte læregrunnlaget. Enkelte andre av de opprinnelige forslagene i innledningskapitlet ble lagt inn andre steder i kirkeordningen, men det gjaldt ikke en overordnet bestemmelse om samisk kirkeliv. Kirkerådet mener tiden nå er inne til å fullføre intensjonen fra 2019, og foreslår følgende formulering i kirkeordningen:

§ XX Samisk kirkeliv

Samisk kirkeliv er en integrert og likeverdig del av Den norske kirke.

Kirkelige organer skal legge til rette for at samisk språk, kultur og medvirkning i kirkedemokratiet sikres og utvikles i kirken.

En paragraf om samisk kirkeliv vil ha en overordnet karakter. Slik kirkeordningen nå er organisert, innebærer det at den blir plassert sammen med andre bestemmelser av mer overordnet art, under kapittel 6 «Andre bestemmelser».

Kirkerådet mener at den foreslåtte bestemmelsen ivaretar anliggende fra Samisk utvalg, slik disse er referert over. Slik den er foreslått, vil bestemmelsen fungere som en fanebestemmelse som uttrykker at Den norske kirke forplikter seg til å sikre og utvikle samisk kirkeliv på dets egne premisser. Materielt sett innebærer den ikke noen vesentlig endring i Den norske kirkes forhold til samisk kirkeliv, men den tydeliggjør plikten som også i dag kan sies å gjelde for kirkelige organer. Paragrafen må først og fremst tolkes som en deklarativ bestemmelse. Det betyr at den er å forstå som en programerklæring; som et uttrykk for at kirkelige organer er forpliktet til å legge til rette for at samiske interesser og hensyn i Den norske kirke blir ivarettet etter beste evne.

Hvis man sammenligner med statlig lovgivning, er det der også noen bestemmelser som er rene programmerklæringer. ⁴ De innebærer plikter for myndighetene uten at de utløser rettigheter som kan prøves for domstolene.⁵ Andre statlige regler gir klare individuelle rettigheter som kan gjøres gjeldende ovenfor domstolene. I et trossamfunns interne regelverk vurderer Kirkerådet det slik at det generelt ikke bør – og i alminnelighet heller ikke kan – fastsettes konkrete rettigheter som kan gjøres gjeldende ovenfor domstolene. Kirkeordningen og andre regelverk for Den norske kirke gir derfor i alminnelighet ikke rettigheter til det enkelte medlem eller grupper av medlemmer.

Den aktuelle bestemmelsen om samisk kirkelig utløser dermed i seg ingen rettigheter for samiske grupper, men en plikt for de kirkelige organene.

En gjennomføring av denne forpliktelsen må skje gjennom regelvedtak og andre kirkelige vedtak. Et konkrete utslag av paragrafen vil særlig være å finne i Strategiplan for samisk kirkelig 2019-27 og i senere strategiplaner. Når den på denne måten er formulert i kirkeordningen, vil en overordnet bestemmelse i kirkeordningen likevel gi arbeidet med samisk kirkelig en høyere status, og det vil innebære en større grad av forpliktelse for kirkelige organer både på nasjonalt og regionalt nivå og for kirken lokalt. Bestemmelsen skal reflektere dagens situasjon og motvirke at det samiske kirkelivets naturlige og legitime plass i De norske kirke i fremtiden blir utsatt for press. Forslaget til fanebestemmelsen må derfor også ses i sammenheng med andre bestemmelser om samisk kirkelig i kirkeordningen, herunder paragrafene om Kirkemøtets myndighet, samisk representasjon i kirkelige organer og Samisk kirkeråd, samt forslaget til ny § 42 a.

Samisk språk og minoritetsspråk

Samisk utvalg fremholder også at det etter utvalgets syn kan være hensiktsmessig at sentrale rettigheter konkretiseres ytterligere gjennom egne bestemmelser, for eksempel spørsmålet om samisk språk i kirken.

Kirkerådet har vurdert spørsmålet og har kommet til at det mest nærliggende vil være å ta inn i kirkeordningen formuleringen i språkløva om norsk og samisk som likeverdige språk, samt bestemmelsen i sameloven § 3-6 som regulerer retten til individuelle kirkelige tjenester i språkutviklingskommuner og språkvitaliseringskommuner. Følgende formulering foreslås:

Samiske språk og norsk er likeverdige språk.

⁴ For eksempel blir § 108 i Grunnloven (sameparagrafen) forstått deklatorisk, i likhet med en del tilsvarende grunnlovsparagrafer. Se E. Smith, *Konstitusjonelt demokrati* (2024) s. 279 ff.

⁵ Se f.eks. Høyesteretts dom i sak HR-2020-2472-P avsnitt 79.

Enhver har rett til individuelle kirkelige tjenester på samisk i Den norske kirkes menigheter i språkutviklingskommuner og språkvitaliseringskommuner.

Bruken av ordet «likeverdig» i språklova er begrunnet med at det er nødvendig for å gi samisk status som samfunnsbærende språk innenfor samisk språkområde. Den er tilpasset begrepsbruken i sameloven § 1-5.⁶ Dette har ingen rettslige konsekvenser i kirkelig sammenheng utover det som allerede følger av lovbestemt regulering.

Samelovens bestemmelser om retten til individuelle kirkelige tjenester skriver seg fra før grunnlovsendringene i 2012, da Den norske kirke fortsatt var statskirke, men det er på rene at loven gjelder for Den norske kirke også etter innføringen av trossamfunnsloven i 2021.⁷ Den norske kirke er dermed, til forskjell fra andre tros- og livssynssamfunn, pålagt etter loven å gi slike tjenester. Kirkerådet mener likevel det kan være hensiktsmessig at disse bestemmelsene også er nedfelt i kirkens eget regelverk. Da vil ikke eventuelle senere lovendringer få direkte konsekvenser for statusen til samiske språk innad i Den norske kirke. Retten til individuelle kirkelige tjenester på samisk er begrenset til språkutviklingskommuner og språkvitaliseringskommuner, og utgjør i dag totalt 13 kommuner.⁸

Forarbeidene til sameloven uttaler følgende om hva individuelle tjeneste på samisk betyr:

Med individuelle kirkelige tjenester menes først og fremst individuell sjelesorg. I tillegg omfatter uttrykket bl.a. dåp, vigsel og nattverd. Regelen skal forstås slik med hensyn til den siste type tjenester, at ingen har krav på at de skal foregå på samisk i sammenhenger som er åpne for alle, f.eks. en vanlig gudstjeneste. Men dersom presten er villig til å gi slike tjenester i et lukket arrangement, kan man kreve at det skjer på samisk.

Den norske kirkes menigheter i forvaltningsområdet dekker både prestegjeld og prosti, i samsvar med definisjonene i utkastets § 3-1.

Individuelle kirkelige tjenester er i stor grad knyttet til den som forretter, dvs. den aktuelle prest eller prost. Man kan ikke kreve at vikarer e.l. for disse skal være i stand til å gi de samme tjenester på samisk. I slike tilfeller bør det være mulig at en annen prest i forvaltningsområdet som kan samisk, gir tjenestene på samisk.⁹

Kirkerådet foreslår at kirkeordningen får en ny paragraf som samler bestemmelsene om språkbruk i Den norske kirke. Det innebærer at bestemmelsene om bruk av

⁶ Jf. [Prop. 108 L \(2019–2020\)](#) s. 106.

⁷ Jf. [Prop. 58 L \(2022–2023\)](#) s. 91.

⁸ Karasjok, Kautokeino, Nesseby og Tana er språkutviklingskommuner. Porsanger, Kåfjord, Lavangen, Tjeldsund, Hattfjelldal, Hamarøy, Røyrvik, Røros og Snåsa er språkvitaliseringskommuner. Se <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2005-06-17-657>

⁹ Ot.prp. nr. 60 (1989-1990) s. 48.

bokmål og nynorsk, som i dag er fastsatt i kirkeordningen § 42 fjerde ledd, flyttes til denne paragrafen som er nytt første ledd.

Språklova § 6 inneholder også bestemmelser om de tre nasjonale minoritetene som har fått et særlig folkerettslig vern for sine språk (kvensk, romani og romanes). Det følger av den europeiske pakten om regions- og minoritetsspråk (minoritetsspråkpakten) som Norge har underskrevet, og som staten derfor er forpliktet på. De tre språkene er nevnt i en annen seksjon av pakten, og har et noe annet vern enn samiske språk.

Det er naturlig at Kirkerådet også vurderer å ta inn en bestemmelse om minoritetsspråk knyttet til nasjonale minoriteter i kirkeordningen, men dette må forberedes i samarbeid med de berørte gruppene, og er derfor ikke tatt med i denne omgang.

Kirkerådet foreslår følgende ny § 42a i kirkeordningen:

§ 42 a. Språk

Bokmål og nynorsk er likeverdige skriftspråk i kirkelige organer. For kirkelige organer som opptre på vegne av rettssubjektet Den norske kirke, anvendes språklovas regler om statsorgan for så vidt gjelder den administrative delen av virksomheten.

Samiske språk og norsk er likeverdige språk.

Enhver har rett til individuelle kirkelige tjenester på samisk i Den norske kirkes menigheter i språkutviklingskommuner og språkvitaliseringskommuner.

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Ingun Yri Øystese	423	25/03112-1	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
	Oslo bispedømmeråd 2024 - 2027	17.11.2025

Høring om endring av bydeler i Oslo kommune

Saksorientering

Se vedlagt utkast til høringsuttalelse.

Forslag til vedtak

Oslo bispedømmeråd støtter uttalelsen fra Kirkelig fellesråd i Oslo.

Høringssvar fra Kirkelig fellesråd i Oslo, Oslo biskop og bispedømmeråd til høringsnotat om Oslo kommunes fremtidige organisering - bydelsreform:

Våren 2025 ba bystyret byrådet om å utrede fremtidig organisering av kommunen. Resultatet av utredningsarbeidet foreligger i en rapport som 16. oktober 2025 ble presentert for åpen høring. Byrådet legger opp til å fremme en sak for bystyret vinteren 2026 med sikte på å få tilslutning til forslag om ny organisering av kommunen. Som en del av forarbeidet til bystyresaken bes høringsinstansene spesielt om å svare på følgende:

1. Målene for fremtidig organisering av Oslo kommune er:

a) Mer helhetlig, tilgjengelig og likeverdig tjenestetilbud

b) Gode og mer effektive tjenester

c) Styrket lokaldemokrati og økt mulighet for samfunnsutvikling i bydelene Vil den samlede fremtidige organiseringen som er foreslått føre kommunen nærmere disse målene? Hvorfor/hvorfor ikke?

2. Hva er fordeler ved den foreslåtte endringen i oppgavefordeling mellom bydelene og kommunen sentralt (etater og foretak) sett opp mot målene? Hva er ulempene?

3. Har du andre synspunkter på foreslåtte oppgavefordeling?

4. Hva er fordeler ved det foreslåtte antallet bydeler (6-8) sett opp mot målene? Hva er ulempene?

5. Hva er fordeler ved de foreslåtte kartalternativene til nye bydeler sett opp mot målene? Hva er ulempene?

6. Hvilket av kartalternativene 6, 7 eller 8 fremstår som best? Hvorfor?

7. Har du andre synspunkter på foreslåtte kartalternativ?

8. Er forslag til kriterier for navnsetting av nye bydeler hensiktsmessig? Hvorfor/hvorfor ikke?

9. Hvilke innspill har du til innretning for fremtidige bydelsutvalg (antall representanter og frikjøp av for eksempel leder og nestleder i bydelsutvalget)?

10. Er det noe annet knyttet til fremtidig organisering av Oslo kommune som du/dere ønsker å kommentere?

Høringssvar

Oslo kirkelig fellesråd, Oslo biskop og bispedømmeråd velger å knytte sitt felles høringssvar til punktene 1, 2 og 3.

Når det gjelder punktene 4 – 7 vil Den norske kirke i Oslo, ved Kirkelig fellesråd i Oslo og Oslo bispedømmeråd, forholde seg til den bydelsinndeling som blir vedtatt. Fellesrådet og bispedømmerådet vil deretter gjøre egne vurderinger av om det er behov for å se på menighets- og prosti-inndeling i Oslo.

Det fremmes ingen synspunkter til punktene 8 – 10.

Til punkt 1: Målene for fremtidig organisering av Oslo kommune

Byrådet ønsker å overføre mer myndighet til bydelene med mål om styrket lokaldemokrati og økt mulighet for samfunnsutvikling i bydelene.

- Øke bydelenes påvirkning på eget nærmiljø
- Styrke bydelene som arena for innbyggerinvolvering

Høringssvar:

Vi viser til Oslo kommunes strategi for tros- og livssynspolitikk 2024 – 2034, som under punkt 5 fastslår at tros- og livssynssamfunn er en del av sivilsamfunnet og frivillig sektor. Som en del av sivilsamfunnet og frivillig sektor ønsker Den norske kirkes menigheter i Oslo å være en god samarbeidspartner for kommunen og bydelene.

I strategiens punkt 6 vises det til at tro og livssyn er en ressurs for enkeltmennesker og for samfunnet. Oslo kommune oppfordrer derfor til dialog og samarbeide med tros- og livssynssamfunn om samfunnsutvikling i byen, og om å skape gode lokalsamfunn og nabolag.

Også i kommunedelplanens samfunnsdel vektlegges mangfold og inkluderende arenaer i mål 4 om Oslo som åpen, inkluderende og trygg.

Kommunen skal være tilgjengelig for alle og universelt utformet, med trygge byrom. Kommunens tjenester og ansatte skal speile befolkningen og det er derfor særlig viktig at minoritetsmiljøer involveres i tjenesteutviklingen. Tros- og livssynssamfunn er viktige for mange. Byen skal være livssynsåpen og ha rom for møter som forebygger ensomhet, fremmer felleskap, og har plass til forskjellighet. Alle skal gis mulighet til å delta i kultur-, idretts- og fritidsaktiviteter.

Den norske kirkes menigheter i Oslo er bevisste sitt ansvar som lokale forvaltere og utviklere av en åpen, diakonal folkekirke med et oppdrag, ikke bare som trosfellesskap, men også som samfunnsaktører i sine lokalmiljøer og i byen i stort. Våre kirkerom og møtelokaler skal være trygge, inkluderende rom, tilgjengelige for et bredt spekter av kulturformidling og som møteplasser for ulike typer aktiviteter i tillegg til gudstjenester, andre kirkelige handlinger og de åpne kirkerom for stillhet, bønn og refleksjon.

Kompetente medarbeidere og engasjerte frivillige sørger for at det gjennom uken er mange ulike, lokale møtepunkter; enten det er gjennom kirkelige handlinger eller i fellesskap om inkluderende aktiviteter som babysang, barnekor, konfirmantundervisning, ungdomsklubber, fellesmiddager, språkkafeer, temakvelder, konserter, seniortreff og demenskor. Tilbud som kan være i menighetenes egen regi eller i samarbeid med andre frivillige og ideelle organisasjoner. Aktiviteter som bidrar til fellesskap, kjennskap og tillitsfulle lokalmiljøer.

I Tros- og livssynsutvalgets rapport «Tro det eller ei» fra 2020 kom det fram at flere trossamfunn etterlyste et bedre samarbeid med kommunen. I flere bydeler har det tidligere vært mer formaliserte samarbeid. Kirkelig fellesråd i Oslo samarbeider i dag med Oslo bispedømmeråd om kontakt- og understøtting av best mulig dialog mellom Den norske kirkes menigheter og den enkelte bydel.

Den norske kirkes menigheter og medarbeidere er involvert i beredskapsarbeid i Oslo i ulike sammenhenger: Både prester og diakoner deltar i LRS-beredskap (lokalt redningssenter), i mange bydeler er det et godt forankret samarbeid mellom psykososial beredskap/kriseteam og diakoner og prester i bydelens menigheter. Også i SALTO-arbeidet (Sammen lager vi et trygt Oslo) er menighetsansatte med i ledelse, koordinerende og utøvende nivå. Menighetene har kompetente medarbeidere, engasjerte frivillige og trygge rom som bydelene trenger i et godt lokalt beredskapssamarbeid.

Under koronapandemien erfarte vi god dialog og samarbeid både med kommunen sentralt og mellom menigheter og den enkelte bydel. I flere av bydelene med størst smittebelastning var det løpende dialog mellom menigheter og bydelsoverlege.

I tros- og livssynsstrategien er det en uttalt målsetting i punkt 7 at kommunen skal øke sin kompetanse om tro- og livssynsspørsmål. Økt kompetanse gir bedre tjenester, og innbyggere og deres rettigheter blir bedre ivaretatt. Vi støtter denne målsettingen og betydningen av at både de som utvikler og de som utfører tjenestene innen de ulike sektorene har nødvendig kjennskap og kompetanse. Noe som tilsier at slik kjennskap og kompetanse er viktig å ivareta ved overføring og videre utvikle i de nye bydelene.

For mennesker som av ulike årsaker trenger hjelp til å uttrykke hva de ønsker av tros- og livssynsutøvelse og praktisk assistanse for å kunne delta i sine trosfellesskap, er et godt samarbeid mellom bydelenes omsorgstjenester og de lokale institusjoner og menigheter av avgjørende betydning.

Oslo kommune er en by med stor innflytting, høy befolkningsvekst og behov for utvikling av nye boområder. I utvikling av eksisterende og nye bydeler, er det av stor betydning at kommunen også vektlegger innbyggers behov for møteplasser relatert til tro og livssyn. Dette må reflekteres både i plan- og reguleringsprosesser og i bydelenes lokalisering og tilgjengeliggjøring av lokaler til tros- og livssynsbaserte seremonier og aktivitet.

Til punkt 2 og 3: Overføring av oppgaver fra kommunen sentralt til bydelene

Vi støtter at byrådet gir større handlingsrom til den enkelte bydel. Vi vil bidra til styrket dialog og lokalt engasjement for fellesskaps- og samfunnsbyggende samarbeid mellom bydelene og de ulike menighetene i Oslo. Det vil imidlertid være avgjørende hvilken økonomi og myndighet som følger med overføring av oppgaver fra kommunen sentralt til bydelene.

På flere områder er det i dag et etablert, godt samarbeid mellom bydel og menighetene i bydelen.

I flere bydeler er det et godt utviklet samarbeid mellom seniorrådgiver og menigheters arbeid for og med hjemmeboende eldre. I Frogner bydel samarbeider seniorrådgiver tett med Frogner menighets eldrepastor, både om samtaletilbud til hjemmeboende eldre og i oppfølging av medarbeidere i bydelens hjemmetjeneste. Et samarbeid som inkluderer nær kontakt med STL (Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn) i Oslo om formidling av kontakt til representanter fra andre trossamfunn enn Den norske kirke, der det er etterspurt.

I Vestre Aker samarbeider bydelen med Røa og Sørkedalen, Voksen og Ris menigheter om tilbud til eldre, etter at bydelen på grunn av økonomisk innsparing måtte legge ned to dagsentre for eldre. I en del menigheter er det stiftelsesmidler eller på annen måte ressurser avsatt til

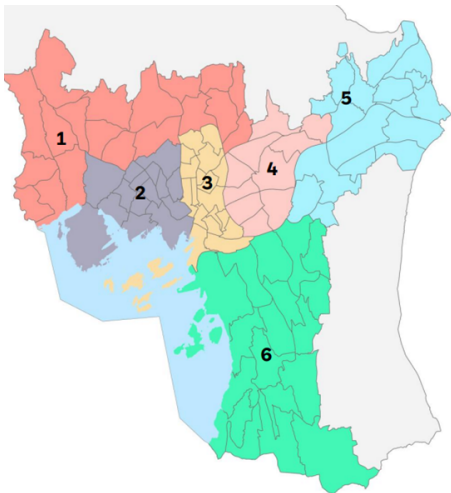
seniorarbeid. I andre menigheter vil menighetens seniorarbeid primært bygge på diakonal frivillighet. Uavhengig av ressursituasjon vil det være av stor betydning å vedlikeholde eller reetablere god kontakt mellom nye bydelsadministrasjoner og menighetene i bydelen.

Frivilligsentraler ligger i flere bydeler i eller ved kirkebygg. To eksempler på dette, er Nordberg i Vestre Aker bydel og Lambertseter i Nordstrand bydel. På Manglerud i Østensjø bydel er det et etablert samarbeid mellom menighet, Manglerudsenteret, Bytteboden og bydel til beste for frivillig sosialt og diakonalt arbeid.

For mange menigheter vil det være viktig å videreføre eller etablere et godt samarbeid med nye bydeler om ansvar og oppfølging av parkområder rundt kirkebygg. Kirkelig fellesråd i Oslo og menighetene har i dag et godt samarbeid med Gravplassetaten om ivaretagelse og oppfølging av gravplassene rundt kirkene. Andre steder ligger kirker i eller i tilknytning til parkområder som det er viktig at gjøres så trygge og brukervennlige som mulig. Eksempler på dette i Sagene bydel er Iladalen og Torshov kirker og parkområdene rundt disse kirkene. I Grünerløkka bydel er Sofienberg kirke tatt ut sommenighetskirke og Paulus og Sofienberg menighet har fått støtte fra Sparebankstiftelsen og BUF-dir. til målsettingen om å gjøre kirken om til et lavterskel kultur- og brukshus for barn og unge i bydelen. Et arbeid som er avhengig av et godt samarbeid med bydelen om å gjøre Sofienbergparken og dermed tilgangen til kirkebygget så trygt og opplyst som mulig.

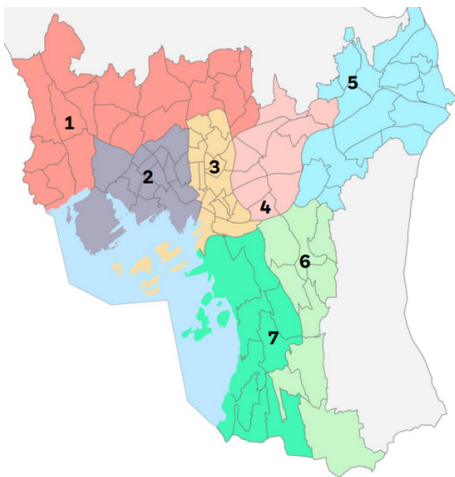
Overordnet erfarer Oslo biskop, bispedømmeråd og kirkelig fellesråd i Oslo, gjennom våre menigheter, at nærhet til - og best mulig dialog med ulike brukergrupper, institusjoner, virksomheter og myndigheter i våre lokalmiljøer gir den beste utviklingen av tilbud og tjenester og styrker frivillig engasjement lokalt. Vi understreker derfor betydningen av etablering og videreutvikling av god kontakt og samarbeid mellom de nye bydelene, både politiske og administrativt, og menighetene i den enkelte bydel. Med større bydeler blir det lett lengre avstand mellom ansvarlige og besluttende myndighet og lokal aktivitet. Noe som kan motvirkes gjennom etablering av gode kontakt- og samhandlingsarenaer i den enkelte bydel.

Til punkt 4 – 7: Endringer i bydelsstruktur – konsekvenser for prostiene i Oslo:

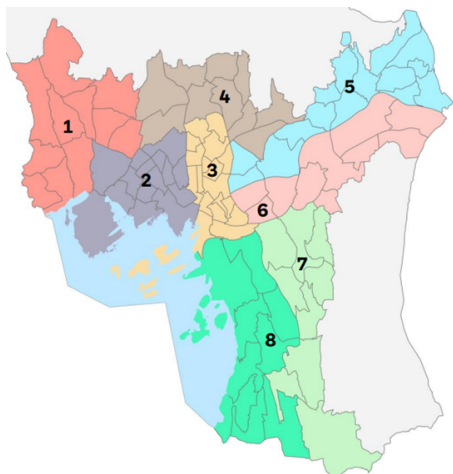
Alternativ: 6 bydeler

Bydel	Beskrivelse	Befolkningstall*	Budsjett**
1	Nordre Aker, Vestre Aker og Ullern (uten Skøyen)	148 116	5,1
2	Frogner, St. Hanshaugen, delbydel Skøyen (fra Ullern)	109 421	3,6
3	Sagene, Grünerløkka (uten Hasle og Løren), og Gamle Oslo (uten Ensjo og Etterstad)	143 197	5,0
4	Bjerke og delbydelene Teisen (fra Alna), Ensjo, Etterstad (fra Gamle Oslo), Hasle og Løren (fra Grünerløkka)	100 101	3,3
5	Grorud, Stovner og Alna (uten Teisen)	114 538	5,6
6	Nordstrand, Søndre Nordstrand og Østensjø	156 564	6,4

Alternativ: 7 bydeler

Bydel	Beskrivelse	Befolkningstall*	Budsjett**
1	Nordre Aker, Vestre Aker og Ullern (uten Skøyen)	148 116	5,1
2	Frogner, St. Hanshaugen, delbydel Skøyen (fra Ullern)	109 421	3,6
3	Sagene, Grünerløkka (uten Hasle og Løren), og Gamle Oslo (uten Ensjo og Etterstad)	143 197	5,0
4	Bjerke, delbydelene Teisen (fra Alna), Halse, Løren (fra Grünerløkka), Ensjo og Etterstad (fra Gamle Oslo)	100 101	3,3
5	Grorud, Stovner og Alna (uten Teisen)	114 538	5,6
6	Østensjø og delbydeler Bjarndal, Bjernerud og Mortensrud (fra Søndre Nordstrand)	80 208	3,4
7	Nordstrand og delbydeler Holmlia nord, Holmlia syd og Prinsdal (fra Søndre Nordstrand)	76 356	3,0

Alternativ: 8 bydeler

Bydel	Beskrivelse	Befolkningstall*	Budsjett**
1	Vestre Aker og Ullern (uten Skøyen)	86 978	3,1
2	Frogner, St. Hanshaugen, delbydel Skøyen (fra Ullern)	109 421	3,6
3	Sagene, Grünerløkka (uten Hasle og Løren), og Gamle Oslo (uten Ensjø og Etterstad)	143 197	5,0
4	Nordre Aker, delbydel Refstad og Årvoll (fra Bjerke)	79 912	2,7
5	Grorud, Stovner (uten Høybråten), delbydeler Veitvedt, Linderud, Ulven (fra Bjerke), Hasle og Løren (fra Grünerløkka)	110 624	4,4
6	Alna og delbydeler Høybråten (fra Stovner), Ensjø og Etterstad (fra Gamle Oslo)	85 241	3,7
7	Østensjø og delbydeler Bjørndal, Bjørnerud og Mortensrud (fra Søndre Nordstrand)	80 208	3,4
8	Nordstrand og delbydeler Holmlia nord, Holmlia syd og Prinsdal (fra Søndre Nordstrand)	76 356	3,0

Domprostiet:

For Domprostiet innebærer alle tre forslag (m/hhv 6, 7 eller 8 bydeler totalt) at Domprostiets menigheter vil forholde seg til to nye bydeler:

Ny bydel 2: Dagens Frogner, St. Hanshaugen, sentrum + delbydel Skøyen (fra dagens bydel Ullern) = sentrum-vest; Bygdøy, Frogner, Uranienborg, Fagerborg, St.Hanshaugen og Domkirken og Trefoldighet sokn.

Ny bydel 3: Dagens Sagene, Grünerløkka (uten Hasle og Løren) og Gamle Oslo (uten Ensjø og Etterstad) = sentrum-øst; Gamlebyen og Grønland, Kampen og Vålerenga sokn.

Nordre Aker prosti:

For Nordre Aker innebærer alle tre forslag (m/hhv 6, 7 eller 8 bydeler totalt) at Nordre Akers menigheter, vil forholde seg til to nye bydeler i to ulike varianter:

Ny bydel 3: Dagens Sagene, Grünerløkka (uten Hasle og Løren) og Gamle Oslo (uten Ensjø og Etterstad) = sentrum-øst; Sagene og Iladalen, Torshov og Lilleborg, Paulus og Sofienberg sokn.

Ny bydel 4 (i forslag A og B m/hhv 6 og 7 bydeler): Bydelen bygges rundt vekstområdet Hovinbyen, med dagens Bjerke og delbydelene Teisen (i dagens bydel Alna), Ensjø og Etterstad (i dagens bydel Gamle Oslo) og Hasle og Løren (i dagens bydel Grünerløkka); Hasle og Sinsen sokn.

Ny bydel 5 (i forslag C m/8 bydeler): Bydelen bygges som en forlenget, «nordre groruddal»-basert bydel, med dagens bydeler Grorud, Stovner (uten delbydel Høybråten), delbydeler Veitvet, Linderud og Ulven (fra dagens bydel Bjerke), Hasle og Løren (fra dagens bydel Grünerløkka); Hasle og Sinsen sokn.

Sagene og Iladalen, Torshov og Lilleborg og Paulus og Sofienberg vil bli del av ny bydel 3

Avhengig av hvordan Løren avgrenses, vil Sinsen deles mellom ny bydel 3 og ny bydel 4 i forslagene A og B m/hhv 6 og 7 bydeler eller mellom ny bydel 3 og ny bydel 5 i forslag C m/8 bydeler.

Hasle menighet vil i hovedsak bli en del av ny bydel 4 eller ny bydel 5.

Søndre Aker prosti:

For Søndre Aker innebærer Alternativ A, med 6 bydeler at alle menighetene i prostiet vil inngå i en ny, stor bydel 6, bestående av dagens bydeler Nordstrand, Søndre Nordstrand og Østensjø.

Alternativ B og C, med hhv 7 og 8 bydeler innebærer en todeling av dagens prosti, mellom en vestlig og en østlig ny bydel, som foreløpig kalles hhv ny bydel 6 Østensjø ++ og ny bydel 7 (Nordstrand ++) i alternativ B m/7 bydeler og ny bydel 7 (Østensjø ++) og 8 (Nordstrand ++) i alternativ C m/8 bydeler.

Alternativ B m/totalt 7 bydeler i Oslo deler Søndre Nordstrand prostis menigheter i to nye bydeler:

Ny bydel 6: dagens bydel Østensjø og delbydeler Bjørndal, Bjørnerud og Mortensrud (fra dagens bydel Søndre Nordstrand): Manglerud, Oppsal, Bøler, Klemetsrud og Mortensrud sokn.

Ny bydel 7: dagens bydel Nordstrand og delbydeler Holmlia nord, Holmlia Syd og Prinsdal (fra dagens bydel Søndre Nordstrand): Nordstrand og Ljan, Lambertseter, Bekkelaget og Ormøy, Holmlia og Hauketo-Prinsdal sokn.

Alternativ C m/totalt 8 bydeler i Oslo deler Søndre Nordstrand prostis menigheter på samme måte som alternativ B, men her blir den vestlige bydelen (Nordstrand og deler av Søndre Nordstrand) bydel 8, mens den østlige (Østensjø og deler av Søndre Nordstrand) blir bydel 7.

Groruddalen prosti:

For Groruddalen innebærer alternativ A og B m/hhv 6 og 7 bydeler at prostiets menigheter deles på to nye bydeler:

En ny bydel 4: Bydelen bygges rundt vekstområdet Hovinbyen, med dagens Bjerke og delbydelene Teisen (i dagens bydel Alna), Ensjo og Etterstad (i dagens bydel Gamle Oslo) og Hasle og Løren (i dagens bydel Grünerløkka); Berører Tonsen, Østre Aker og Haugerud sokn.

Og en ny Groruddal-bydel 5: Bydelen består av dagens bydeler Grorud, Stovner og Alna. Berører Grorud, Ellingsrud og Furuset og Høybråten, Fossum og Stovner sokn.

Byrådets alternativ C m/8 bydeler foreslår en ny Nordre Aker-basert bydel 4 med dagens bydel Nordre Aker og delbydelene Refstad og Årvoll. Vil berøre Tonsen sokn.

Videre foreslås i alternativ C en deling av øvrige Groruddal-menigheter på to kombinerte nordre og søndre Groruddal-Hovinby-varianter:

En ny bydel 5: Bydelen følger T-banens linje 4 og 5 til Vestli og består av dagens bydeler Grorud, Stovner (uten Høybråten), delbydeler Veitvet, Linderud og Ulven (fra dagens bydel Bjerke) + Hasle og Løren fra dagens bydel Grünerløkka). Berører Grorud, Høybråten, Fossum og Stovner og Østre Aker og Haugerud sokn.

En ny bydel 6: Bydelen følger T-banens linje 2 til Ellingsrudåsen og består av dagens bydeler Alna, delbydel Høybråten (fra dagens bydel Stovner) + delbydelene Ensjø og Etterstad (fra dagens bydel Gamle Oslo): Berører Ellingsrud og Furuset sokn og Høybråten, Fossum og Stovner sokn.

Vestre Aker prosti:

For Vestre Aker innebærer byrådets alternativ A og B m/hhv 6 og 7 bydeler i hovedsak at prostiets menigheter, minus Skøyen sokn, vil bli del av en ny stor bydel 1. Bydelen består av dagens bydeler Nordre Aker, Vestre Aker og Ullern (uten delbydel Skøyen). Dermed vil Skøyen sokn bli en del av ny bydel 2, som består av dagens bydeler Frogner og St. Hanshaugen + delbydel Skøyen.

Alternativ C m/8 bydeler innebærer en todeling mellom en redusert ny bydel 1, bestående av dagens bydel Vestre Aker og Ullern (uten delbydel Skøyen) og en ny bydel 4 som består av dagens bydel Nordre Aker sammen med delbydelene Refstad og Årvoll (fra dagens bydel Bjerke)

Høringsnotat om Oslo kommunes fremtidige organisering - bydelsreform

1. Høringsnotatet oppsummert

Våren 2025 ba bystyret byrådet om å utrede fremtidig organisering av kommunen. Resultatet av utredningsarbeidet foreligger nå i vedlagte rapport. Rapporten kommer blant annet med forslag til:

- Organisering av nye bydeler – bydelenes antall og grenser
- Endringer i oppgavefordelingen mellom bydelene og kommunen sentralt
- Plassering av bydelene Marka og Sentrum i ny bydelsorganisering
- Kriterier for navnsetting av nye bydeler
- Forslag til sammensetning av bydelsutvalg og frikjøp av enkelte bydelsutvalsrepresentanter

Byrådet legger opp til å fremme en sak for bystyret vinteren 2026 med sikte på å få tilslutning til forslag om ny organisering av kommunen.

Som en del av forarbeidet til bystyresaken bes høringsinstansene spesielt om å svare på følgende:

1. Målene for fremtidig organisering av Oslo kommune er:
 - a) Mer helhetlig, tilgjengelig og likeverdig tjenestetilbud
 - b) Gode og mer effektive tjenester
 - c) Styrket lokaldemokrati og økt mulighet for samfunnsutvikling i bydelene
 Vil den samlede fremtidige organiseringen som er foreslått føre kommunen nærmere disse målene? Hvorfor/hvorfor ikke?
2. Hva er fordeler ved den foreslåtte endringen i oppgavefordeling mellom bydelene og kommunen sentralt (etater og foretak) sett opp mot målene? Hva er ulempene?
3. Har du andre synspunkter på foreslåtte oppgavefordeling?
4. Hva er fordeler ved det foreslåtte antallet bydeler (6-8) sett opp mot målene? Hva er ulempene?
5. Hva er fordeler ved de foreslåtte kartalternativene til nye bydeler sett opp mot målene? Hva er ulempene?
6. Hvilket av kartalternativene 6, 7 eller 8 fremstår som best? Hvorfor?
7. Har du andre synspunkter på foreslåtte kartalternativ?
8. Er forslag til kriterier for navnsetting av nye bydeler hensiktsmessig? Hvorfor/hvorfor ikke?
9. Hvilke innspill har du til innretning for fremtidige bydelsutvalg (antall representanter og frikjøp av for eksempel leder og nestleder i bydelsutvalget)?

10. Er det noe annet knyttet til fremtidig organisering av Oslo kommune som du/dere ønsker å kommentere?

Det understrekes at ingenting er bestemt ennå, og at denne høringen gjennomføres for å få synspunkter på byrådets forslag før noe besluttet. Alle svar som kommer inn, er offentlige.

2. Bakgrunn

Med bakgrunn i Hammersborgerklæringens omtale av bydelene og det lokale demokratiet har byrådet tatt initiativ til å vurdere oppgavefordelingen mellom bydelene og kommunen sentralt. Innledende faser i arbeidet med bydelsreformen ble gjennomført 2024 og er oppsummert i rapporten: «*Organisering av bydelssektoren – vurdering av oppgavefordelingen mellom bydelene og kommunen sentralt*».

Rapporten indikerte et behov for videre utredning og ble benyttet som saksgrunnlag i bystyresak 62/2025 om behandling av byrådssak 12/2025.

I sitt vedtak i bystyresak 62/2025 den 26. mars 2025 ba bystyret byrådet om å utrede fremtidig organisering av kommunen med grunnlag i følgende mål:

- Mer helhetlig, tilgjengelig og likeverdig tjenestetilbud
- Gode og mer effektive tjenester
- Styrket lokaldemokrati og økt mulighet for samfunnsutvikling i bydelene

Følgende vedtak ble fattet:

1. Rapporten «Organisering av bydelssektoren - vurdering av oppgavefordelingen mellom bydelene og kommunen sentralt» tas til orientering.
2. Foreslåtte reviderte mål og prinsipper legges til grunn for fremtidig organisering av bydelene, oppgavefordelingen mellom bydelene og kommunen sentralt samt grep innen de seks utfordringsområdene.
3. Byrådet bes om å utrede fremtidig organisering av kommunen med grunnlag i målene (1. Mer helhetlig, tilgjengelig og likeverdig tjenestetilbud, 2. Gode og mer effektive tjenester og 3. Styrket lokaldemokrati og økt mulighet for samfunnsutvikling i bydelene) og prinsippene, herunder
 - a) om en ny bydelsorganisering kan bidra til bedre måloppnåelse, og i så fall hvordan en ny bydelsorganisering bør bli
 - b) oppgavefordelingen mellom bydeler og kommunen sentralt
 - c) forbedringer innen de seks utvalgte tjenesteområdene
4. Byrådet kommer tilbake til bystyret med en redegjørelse om resultatet av utredningene og et forslag til eventuelle organisatoriske endringer vinteren 2026.
5. Byrådet bes i det videre arbeidet omfatte utredning av sentrale enheter med fokus på hvordan samarbeidet mellom bydelene og etater kan styrkes.
6. Byrådet bes utrede hvordan finansieringen av eventuelle nye bydeler skal håndteres, herunder omstillingskostnader i en overgangsfase, og særlig peke på hvilke konsekvenser endringene kan få for blant annet kriteriesystemet for bydelene.

7. Bystyret understreker viktigheten av at alle de tre målsettingene må være sentrale for de beslutninger som tas og at målet om styrket lokaldemokrati og økt mulighet for samfunnsutvikling i bydelen må ligge til grunn for at det kan gjennomføres vesentlige endringer i oppgavefordeling og bydelsstruktur.

Begrepet bydelsreform er tatt i bruk som benevnelse på arbeidet som har fulgt i forlengelsen av bystyrets vedtak.

3. Om utredningen av bydelsreformen

3.1 Hvorfor skal det gjennomføres en høring?

Med utgangspunkt i bystyrets vedtak i sak 62/2025 er det gjennomført et større utredningsarbeid. Resultatet av dette arbeidet finnes i vedlagte rapport «Fremtidig organisering av Oslo kommune». Denne rapporten danner grunnlaget for byrådets forslag til fremtidig organisering av bydelene, endringer i oppgavefordelingen mellom bydelene og kommunen sentralt og forbedringstiltak innenfor seks utvalgte tjenesteområder. Forslag knyttet til tiltak innen ledelse og organisasjonskultur samt digitalisering og teknologi som forutsetninger for å lykkes fremmes også. Byrådet ønsker nå å gjennomføre en bred høring om disse forslagene, før det legges frem en sak til bystyret om gjennomføring av en bydelsreform.

3.2 Hva er problemet som skal løses?

Det er over 20 år siden dagens bydelsstruktur og -organisering ble etablert. I løpet av disse årene har det skjedd store endringer i byens demografiske utvikling, oppgaver og rammebetingelser.

Siden 2004 har Oslo i likhet med andre kommuner i Norge, blitt tilført en rekke nye oppgaver. Blant annet har kommunene fått utvidet ansvar for viktige velferds- og samfunnsoppgaver gjennom Samhandlingsreformen, NAV-reformen og barnevernreformen. I Oslo er ansvaret for disse oppgavene fordelt mellom bydeler og etater.

Oslo har vokst med over 200 000 innbyggere siden 2004. Samtidig gir endringer i befolkningssammensetningen, med flere eldre og færre i yrkesaktiv alder økt press på helse- og omsorgstjenestene. Innbyggernes forventninger til kommunen øker, ikke bare til kvaliteten på tjenestene, men også til at kommunen samordner seg og tar i bruk ny teknologi. Store økonomiske og sosiale forskjeller legger press på behovet for nytenkning i kommunens struktur og oppgavefordeling, for å kunne gi sårbare innbyggerne bedre og mer sammenhengende tjenester. Konkurransen om kvalifisert arbeidskraft i skole, barnehage, barnevern og andre kommunale tjenester har tiltatt. Dette stiller høye krav til organisering og tjenesteleveranse.

Utfordringsbildet samsvarer i stor grad med samfunnsflokene som er beskrevet i kommuneplanens samfunnsdel.

Ved innføringen av nye bydeler i 1988 ble det etablert en lik intern organisering på tvers av bydelene. I dag er variasjonene store, noe som påvirker både tjenesteyting og rollen som lokaldemokratisk arena. Samtidig er behovet for tverrfaglig innsats, rask og tidlig oppfølging og mer sammenhengende tjenester økende.

Dagens organisering gir flere gjennomgående utfordringer: En kompleks struktur med 15 bydeler, utydelig rolle- og ansvarsfordeling, ulik kvalitet og tilgjengelighet i tjenestene, fragmenterte innbyggerreiser, sårbare fagmiljøer, dobbeltarbeid og begrenset utnyttelse av stordriftsfordeler. Dette gir også utfordringer i samarbeidet med eksterne aktører og gjør digitalisering mer krevende.

For å møte disse utfordringene og sikre bærekraftig tjenesteutvikling fremover, er det behov for en forenklet organisering som ruster Oslo bedre for fremtidens oppgaver. En ny struktur må bidra til sterkere fagmiljøer, tydeligere styringslinjer og mer likeverdige tjenester på tvers av byen. Like viktig er det å styrke lokaldemokratiet: Flere oppgaver til lokalt folkevalgte, tydeligere innflytelse for bydelsutvalgene og mer systematisk innbyggerinvolvering kan øke nærheten mellom kommunen og befolkningen, og samtidig gi større legitimitet i beslutningene som tas.

Byrådet ønsker en kommune som leverer tjenester av høy kvalitet, godt tilpasset innbyggernes behov. En ny organisering er et virkemiddel for å møte både de demografiske og økonomiske endringene, og samtidig bidra til å innfri innbyggernes økende forventninger til både tjenestekvalitet og muligheten til å påvirke sin egen hverdag.

3.3 Hvilke løsninger har vært utredet?

Med grunnlag i bystyrets vedtak og de utfordringene Oslo kommune står overfor har utredningsarbeidet vært konsentrert om:

- Endringer i bydelsorganiseringen - bydelenes antall og grenser
- Endringer i oppgavefordeling mellom bydelene og kommunen sentralt
- Forbedringstiltak innen utvalgte tjenestekområder

Dette har bakgrunn i en vurdering av at det er en kombinasjon av organisatoriske grep, endringer i oppgavefordelingen og underbyggende forbedringstiltak som til sammen vil være tilstrekkelig kraftfullt til å løse noen av de mest sentrale utfordringene som kommunen står overfor.

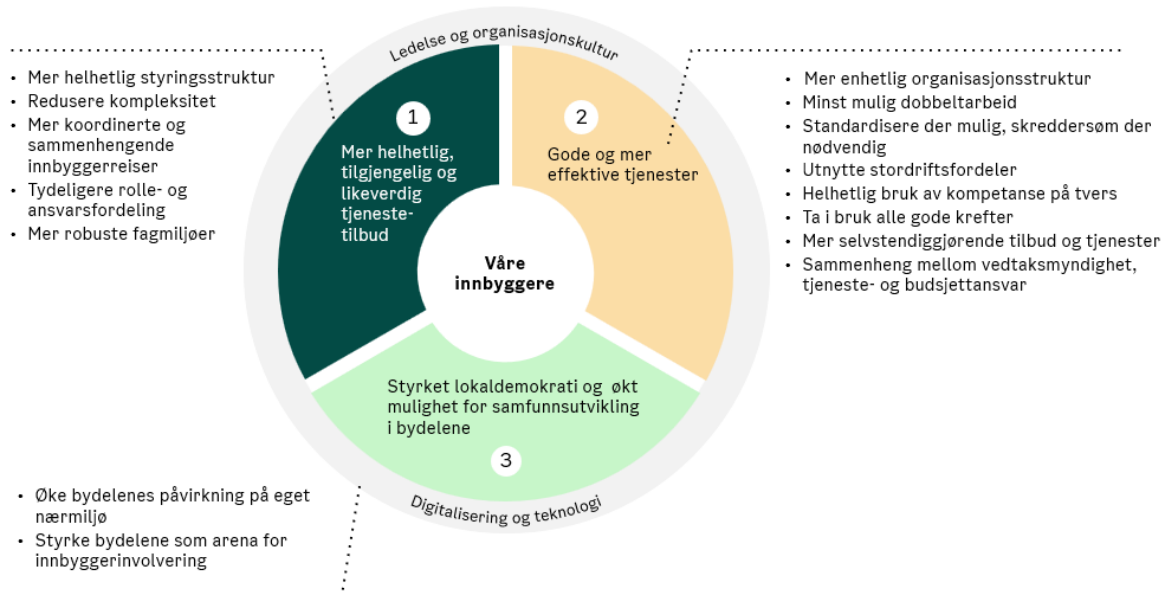
Utredningen tar også for seg viktige forutsetninger for at Oslo kommune skal lykkes med gjennomføringen av en mulig bydelsreform. Dette inkluderer blant annet vurderinger knyttet til digitalisering og teknologi samt ledelse og organisasjonskultur, og eventuelle omstillingsutfordringer.

Utredningsarbeidet belyser styrker og svakheter ved alternative løsninger sett opp mot dagens organisering, og vurderer hvordan disse løsningene kan legge til rette for bedre måloppnåelse i en fremtidig organisering. Rapporten vurderer også konsekvensene av de foreslåtte løsningene, med særlig vekt på økonomiske konsekvenser og mulige virkninger for innbyggere, ledere, medarbeidere, lokaldemokratiet samt administrative konsekvenser.

Rapportens kapittel 6 bygger på funn og vurderinger som er gjort i utredningsarbeidet, og inneholder byrådets forslag til nye bydeler, forslag til oppgavefordeling og tiltak knyttet til utfordringsområdene. Kapittel 6 inneholder også byrådets forslag til plassering av Marka og Sentrum, kriterier for navnsetting av nye bydeler og sammensetning av nye bydelsutvalg.

3.4 Hva er målene som skal oppnås med fremtidig organisering av kommunen?

Løsningene som er vurdert har tatt utgangspunkt i målene for fremtidig organisering, med tilhørende prinsipper, i henhold til bystyrets vedtak:

Figur 1: Mål og prinsipper for fremtidig organisering av Oslo kommune

Målene og prinsippene tar utgangspunkt i innbyggerne og beskriver tre hovedmål for fremtidig organisering av kommunen:

Mer helhetlig, tilgjengelig og likeverdig tjenestetilbud innebærer å sikre at innbyggerne har lik tilgang til de tjenestene de trenger uavhengig av hvor de bor eller hvilken bakgrunn de har. Særlig sentralt her står behovet for å redusere kompleksiteten i organisasjonen, blant annet for å gjøre det enklere for den enkelte innbygger å navigere og for tjenesteutøvere til å samhandle. Mer koordinerte og sammenhengende innbyggerreiser innebærer å ha en helhetlig tilnærming til tjenestetilbudet, der ulike tjenester og tiltak blir koordinert og tilpasset hverandre for å gi et mer sammenhengende tilbud for innbyggerne. Mer robuste fagmiljøer betyr å sikre kapasitet og tverrfaglighet i tjenestene generelt sett, samt å samle nødvendig spisskompetanse på høyspesialiserte tjenester.

Gode og mer effektive tjenester innebærer å sikre at kommunen produserer tjenester med god nok kvalitet til lavest mulig kostnad. Særlig sentralt her står reduksjon av dobbeltarbeid. Standardisere der mulig, skreddersøm der nødvendig, innebærer å at det etableres et tydelig skille mellom når det er nødvendig å tilby tilpassede tjenester til den enkelte, og når tjenestene kan utformes mer standardisert. Å ta i bruk alle gode krefter vil si å benytte mangfoldet blant kommunale, private ideelle og private kommersielle virksomheter, men også et tettere samarbeid med innbyggere i frivillig arbeid og med pårørende. Mer selvstendigjørende tjenester vil si å rette tjenestene inn mot å hjelpe den enkelte til å mestre eget liv.

Et styrket lokaldemokrati og økt mulighet for samfunnsutvikling i bydelene innebærer vekt på de folkevalgtes påvirkning, både i kommunen sentralt og på bydelsnivå. Å styrke lokaldemokratiet handler også om å legge til rette for at innbyggerne kan delta aktivt i utviklingen av sitt eget nærmiljø og tjenestetilbud. Dette kan bidra til å øke engasjement og tilhørighet til sitt eget lokalsamfunn, samtidig som det kan føre til mer tilpassede og relevante tjenester og tiltak.

Det finnes mulige iboende motsetninger mellom de tre målene. Det betyr at de er godt egnet til å belyse dilemma kommunens folkevalgte, ledere og medarbeidere står i. Underveis i utredningsarbeidet er målene og prinsippene benyttet for å foreta avveininger mellom ulike hensyn og som grunnlag for vurdering av alternative løsningsforslag.

4. Byrådets forslag til ny bydelsorganisering

Basert på fremstillingen i rapportens kapittel 1-5 er det byrådets vurdering at en ny organisering av bydelene kan bidra til bedre oppnåelse av målene for fremtidig organisering. Byrådet støtter vurderingen av at endringer av oppgavefordeling og gjennomføring av tiltak innen utfordringsområdene, sammen med større grad av samordning ikke er nok. Det er også behov for å se på antall bydeler og deres grenser.

4.1 Innledende vurderinger

I det innledende arbeidet med å vurdere bydelsstrukturen ble tre ulike scenarier for fremtidig bydelsstruktur vurdert: En videreføring av 15 bydeler, en reduksjon til 9-11 bydeler, og nedskalering til 4-6 bydeler.

Vurderingen var at en videreføring av 15 bydeler i begrenset grad vil gi tilstrekkelig kraft til å møte kommunens utfordringer, og at nødvendige gevinster ikke vil kunne hentes ut gjennom økt samordning eller flytting av oppgaver innenfor dagens struktur. Med fortsatt 15 bydeler kan det bli nødvendig å flytte en rekke oppgaver fra bydel til kommunen sentralt, blant annet som følge av at noen av spisskompetansemiljøene i bydelene er sårbare og/eller at oppgaver krever spesialisert kompetanse. En videreføring av 15 bydeler vil dermed i liten grad kunne legge til rette for mer helhetlige innbyggerreiser og mindre fragmenterte tjenestetilbud. Selv med tydeligere rolleavklaringer og tiltak for bedre samordning, fremstår en fremtidig organisering med 15 bydeler som for kompleks og fragmentert til å realisere vesentlige forbedringer og trekke kommunen nærmere målene for fremtidig organisering.

En reduksjon til 9-11 bydeler vil delvis kunne åpne for at flere oppgaver kan forbli i bydel, sammenliknet med en videreføring av 15 bydeler. Samtidig fremstår det som lite aktuelt å legge flere oppgaver til bydelene sammenliknet med i dag. Med 9-11 bydeler fremstår også organisasjonen fortsatt for kompleks. Byrådet vurderer derfor at en reduksjon til 9-11 bydeler ikke er tilstrekkelig til å legge til rette for måloppnåelse.

En reduksjon til 4-6 bydeler kan gi bedre måloppnåelse enn en videreføring av 15 eller reduksjon til 9-11. Med 4-6 bydeler kan flere oppgaver legges til bydel, for med dette å blant annet legge til rette for mer helhetlige innbyggerreiser. Samtidig kan en reduksjon ned mot 4-5 bydeler gi

bydeler der størrelsen medfører økt risiko for manglende intern koordinering og stordriftsulemper.

4.2 Vurdering av løsninger med 9 bydeler

Byrådet har også vurdert ulike løsninger som inkluderer 9 bydeler. Vurderingene knyttet til dette er at en fremtidig organisering med 9 bydeler i mindre grad enn andre alternativ legger til rette for at målene for en fremtidig organisering av kommunen oppnås. Det er særlig prinsippene om redusert kompleksitet, mer koordinerte og sammenhengende innbyggerreiser, mer robuste fagmiljøer og mer enhetlig organisasjonsstruktur som slår dårligere ut for et alternativ med 9 bydeler. Et alternativ med 9 bydeler legger også i mindre grad enn øvrige alternativ til rette for at oppgaver kan overføres til bydelene.

Med grunnlag i disse vurderingene mener byrådet at en fremtidig organisering med mellom 6 og 8 bydeler fremstår som den foretrukne løsningen. Med mellom 6 og 8 bydeler legges det best til rette for en balanse mellom en reduksjon i antall bydeler som åpner for å legge flere oppgaver til bydelene og med det legge til rette for mer helhetlige innbyggerreiser samtidig som fagmiljøene styrkes styrke fagmiljøene der. Med mellom 6 og 8 bydeler beholdes mange nok bydeler til å ivareta nærhet til innbyggerne, unngå intern kompleksitet og unngå stordriftsulemper.

4.3 Kriterier for inndeling av nye bydeler

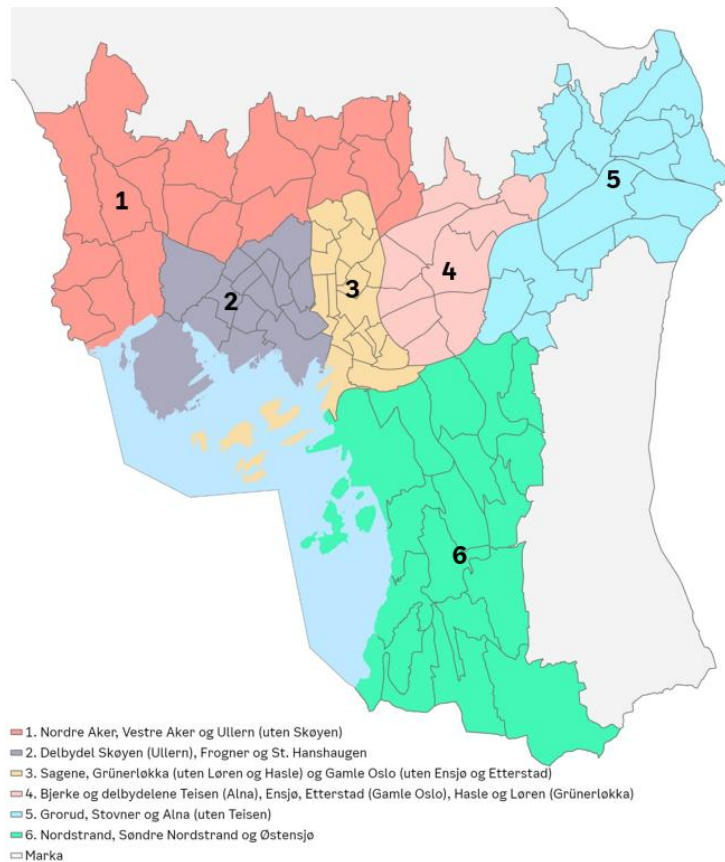
De presenterte alternativene for inndeling i nye bydeler vurderes både opp mot målene for en fremtidig organisering og mot kriteriene for inndeling av nye bydeler som er nærmere omtalt i rapportens kapittel 3.3.

Kriteriene tar utgangspunkt i kriteriene som ble benyttet i bydelsreformen i 2004, men er videreutviklet med sikte på å ta hensyn til forhold som er mer fremtredende i dagens Oslo. Kriteriene er ikke rangert, men representerer ulike hensyn som må veies opp mot hverandre ved fastsettelsen av nye bydelsgrenser. Første kriterium handler om at **hele bydeler fortrinnsvis bør samles og at delbydeler ikke bør deles med mindre summen av øvrige kriterier tilsier at dette er nødvendig**. Begrunnelsen for at et slikt hensyn er vektlagt er at kostnadene og kompleksiteten ved en reform forventes å øke ved oppsplitting av bydeler. Kriteriet om å samle bydeler i sin helhet er likevel ikke vektlagt i den grad at det er til hinder for løsninger som oppfyller øvrige kriterier. **Kriteriet om funksjonell inndeling** innebærer at ny bydelsinndeling skal legge til rette for effektiv og hensiktsmessig tjenesteyting. **Demografiske forhold** handler om å se innbyggertall i sammenheng med variasjoner i tjenestebehov, der blant annet befolkningsframskrivninger frem mot 2035, befolkningssammensetning og budsjettstørrelse er benyttet som indikatorer. **Inndeling hos statlige samarbeidspartnere** innebærer at de nye bydelsgrensene bør tilrettelegge for enkelt samarbeid og god koordinering med viktige statlige samarbeidsaktører som sykehusene, Nav og politiet. Dette er også nærmere beskrevet senere i høringsnotatet. Det er videre lagt vekt på at foreslåtte løsninger skal fungere over tid, ta hensyn til historisk tilhørighet og legge til rette for en sammenhengende utvikling av byen som bosted og arbeidsplass.

Nedenfor beskrives byrådets forslag til en ny organisering av bydelene med utgangspunkt i 6, 7 eller 8 bydeler. Først presenteres mulige bydelskart for alternativer med 6, 7 og 8 bydeler, og en samlet begrunnelse for hvorfor byrådet har valgt å gå videre med disse alternativene.

4.4 Forslag til løsning med 6 bydeler

For alternativet med 6 bydeler presenteres følgende kart:

Figur 2: Kartalternativ med 6 bydeler

Tabell 1: Nøkkeltall for kartalternativ med 6 bydeler^{1 2}

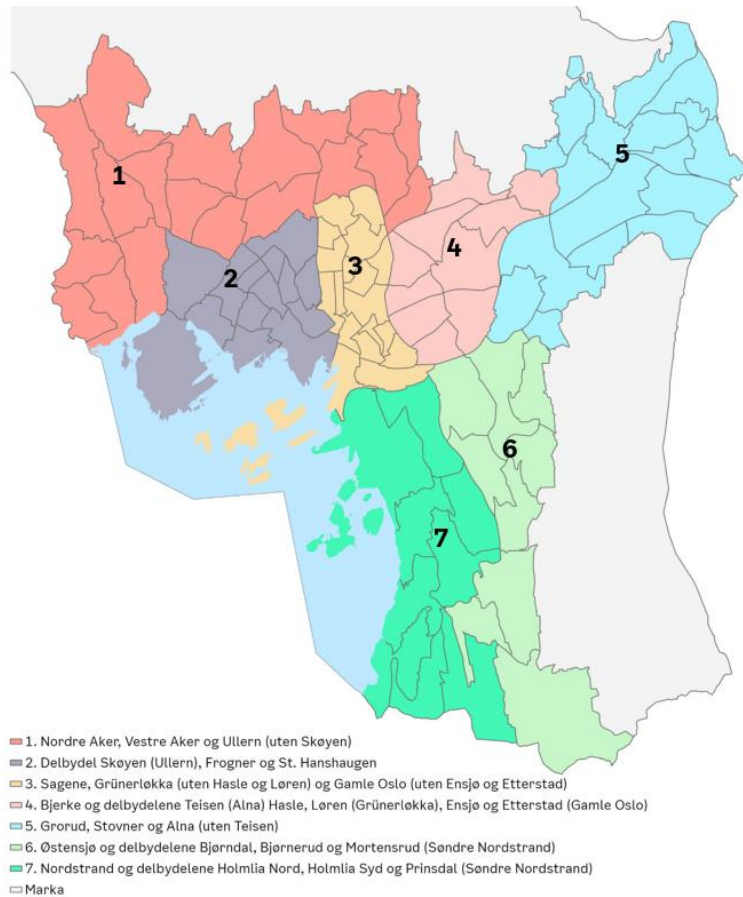
Alternativ 6	2025						2035		
	Befolkning totalt	Befolkning 67 år+		Lav utdanning 30-59 år		Budsjett- størrelse mrd. kr	Befolkning totalt	Befolkning 67 år+	
		Antall	Andel	Antall	Andel			Antall	Andel
Bydel 1	134 460	20 892	16 %	4 011	7 %	5,1	148 116	25 687	17 %
Bydel 2	108 935	13 259	12 %	5 194	11 %	3,6	109 421	16 403	15 %
Bydel 3	141 152	9 310	7 %	10 478	15 %	5,0	143 197	12 590	9 %
Bydel 4	80 691	6 941	9 %	5 823	15 %	3,3	100 101	9 951	10 %
Bydel 5	107 445	13 999	13 %	13 954	30 %	5,6	114 538	16 577	15 %
Bydel 6	146 389	20 129	14 %	10 316	16 %	6,4	156 564	25 676	16 %
Gjennomsnitt	119 845	14 088	12 %	8 296	16 %	4,8	128 656	17 814	14 %

¹ Tallgrunnlaget for tabell 1, 2 og 3 er hentet fra [Statistikkbanken - Oslo kommune](#) og [Bydelsfakta - Visualisering av statistikk om befolkning, levekår og boforhold](#).

² Budsjettstørrelse vist i tabell 1, 2 og 3 er basert på bydelenes kriteriefordelte midler og kriteriefordelt lønns- og priskompensasjon fra vedtatt budsjett 2025. Budsjettstørrelsen er en teoretisk fremstilling der kriteriefordelt ramme per funksjonsområde for dagens bydeler er summert i alternative konstellasjoner. Ved splitting av bydeler, der delbydeler plasseres i forskjellige nye bydelskonstellasjoner, er rammen fra den opprinnelige bydelen fordelt etter delbydelenes befolkningsandel. Budsjettstørrelsen er basert på bydelenes oppgaveportefølje i 2025.

4.5 Forslag til løsning med 7 bydeler

For alternativet med 7 bydeler presenteres følgende kart:

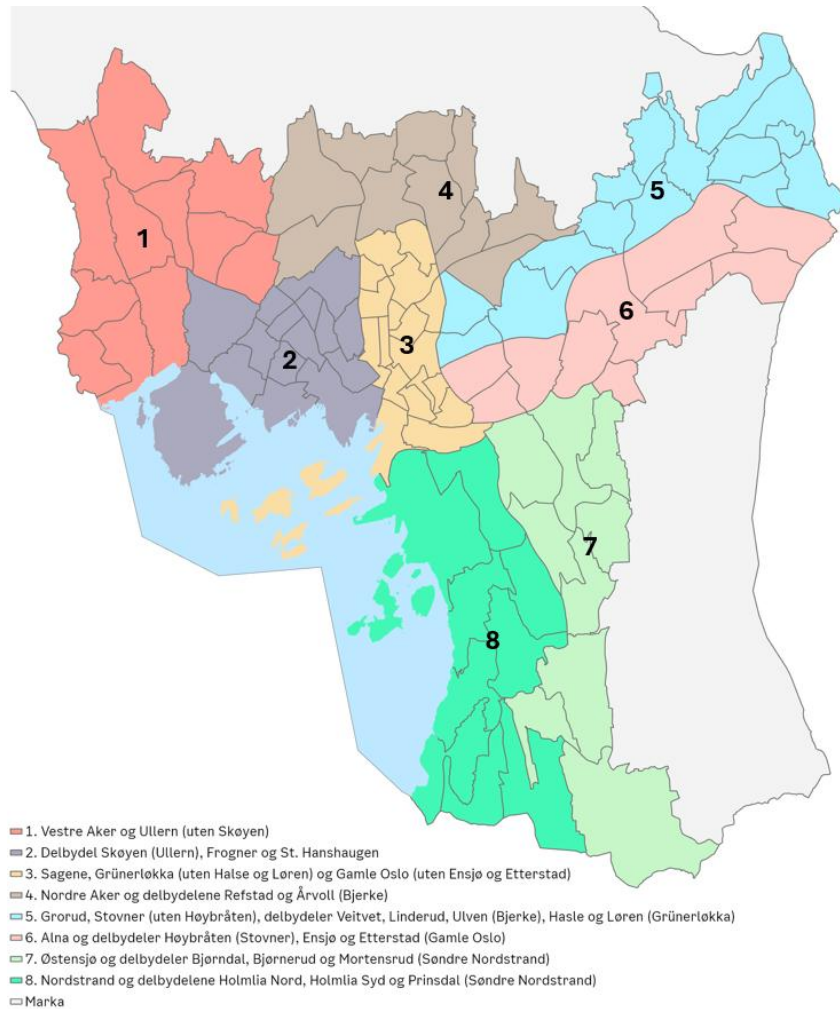
Figur 3: Kartalternativ med 7 bydeler

Tabell 2: Nøkkeltall for kartalternativ med 7 bydeler

Alternativ 7	2025						2035		
	Befolkning totalt	Befolkning 67 år+		Lav utdanning 30-59 år		Budsjett- størrelse mrd. kr	Befolkning totalt	Befolkning 67 år+	
		Antall	Andel	Antall	Andel			Antall	Andel
Bydel 1	134 460	20 892	16 %	4 011	7 %	5,1	148 116	25 687	17 %
Bydel 2	108 935	13 259	12 %	5 194	11 %	3,6	109 421	16 403	15 %
Bydel 3	141 152	9 310	7 %	10 478	15 %	5,0	143 197	12 590	9 %
Bydel 4	80 691	6 941	9 %	5 823	15 %	3,2	100 101	9 951	10 %
Bydel 5	107 445	13 999	13 %	13 954	30 %	5,6	114 538	16 577	14 %
Bydel 6	73 741	9 208	12 %	6 060	19 %	3,4	80 208	12 039	15 %
Bydel 7	72 648	10 921	15 %	4 256	14 %	3,0	76 356	13 637	18 %
Gjennomsnitt	102 725	12 076	12 %	46 032	16 %	4,1	110 277	15 269	14 %

4.6 Forslag til løsning med 8 bydeler

For alternativet med 8 bydeler presenteres følgende kart:

Figur 4: Kartalternativ med 8 bydeler

Tabell 3: Nøkkeltall for kartalternativ med 8 bydeler

Alternativ 8	2025						2035		
	Befolkning totalt	Befolkning 67 år+		Lav utdanning 30-59 år		Budsjett- størrelse mrd. kr	Befolkning totalt	Befolkning 67 år+	
		Antall	Andel	Antall	Andel			Antall	Andel
Bydel 1	79 360	13 754	17 %	2 344	7 %	3,1	86 978	16 484	19 %
Bydel 2	108 935	13 259	12 %	5 194	11 %	3,6	109 421	16 403	15 %
Bydel 3	141 152	9 310	7 %	10 478	15 %	5,0	143 197	12 590	9 %
Bydel 4	71 243	8 924	13 %	2 748	9 %	2,7	79 912	11 449	14 %
Bydel 5	94 801	10 100	11 %	10 751	25 %	4,4	110 624	13 118	12 %
Bydel 6	77 192	9 054	12 %	7 945	23 %	3,7	85 241	11 164	13 %
Bydel 7	73 741	9 208	12 %	6 060	19 %	3,4	80 208	12 039	15 %
Bydel 8	72 648	10 921	15 %	4 256	14 %	3,0	76 356	13 637	18 %
Gjennomsnitt	89 884	10 566	12 %	6 222	15 %	3,6	96 492	13 361	14 %

4.7 Overordnede vurderinger av kartalternativene

Byrådet legger frem tre alternative forslag til inndeling av byen: 6, 7 eller 8 bydeler.

Alternativene bygger på de faglige vurderingene av mulige inndelinger av bydelene i vest, sentrum, øst og sør, slik disse er presentert i rapportens kapittel 3.4, samt kriteriene for inndeling av nye bydeler.

Byrådet ønsker å unngå for mange kompliserte bydelsoppsplittings, altså der to eller flere delbydeler skilles ut av en eksisterende bydel, og slås sammen med en annen bydel. Dette for å kunne bevare gode arbeidsmiljøer og kompetanse i bydelene, og unngå for store kostnader knyttet til omstillingen i perioden fra en ny bydelsstruktur er vedtatt av bystyret, til endringene trer i kraft 01.01.2028. Hensynet til kompliserte oppsplittings er vurdert opp mot blant annet transportårer, geografi, historisk tilhørighet og innbyggertall. Forslaget om 6 bydeler innebærer to kompliserte oppsplittings av bydeler, forslaget om 7 bydeler innebærer tre slike oppsplittings, mens forslaget om 8 bydeler innebærer fire.

To nøkkeltall byrådet har sett spesielt hen til i forslagene til nye bydelskart er framskriving av totalbefolkningen i 2035, og estimerte budsjettstørrelser basert på bydelenes budsjett for 2025.³ Bydelenes budsjetttramme fordeles etter et kriteriebasert system, som hensyntar demografiske og sosioøkonomiske forhold. Bydeler med høy kompleksitet i tjenesteproduksjonen, for eksempel på grunn av en kombinasjon av høy andel eldre og store sosioøkonomiske utfordringer, vil ha et betydelig høyere budsjett enn en bydel med lav kompleksitet og få sosioøkonomiske utfordringer. Estimerte budsjettstørrelser for de nye bydelene kan dermed gi en god indikasjon på omfanget av utfordringer.

I bydeler med høy kompleksitet i tjenesteproduksjonen, for eksempel med store sosioøkonomiske utfordringer, bør det tas ekstra hensyn til befolkningsantallet. En bydelssammensetning der enkelte grupper med særskilte behov er overrepresentert i noen bydeler, kan gi både muligheter og utfordringer. På den ene siden kan en slik konsentrasjon legge til rette for økt spesialisering og kompetansebygging. For eksempel kan en bydel med en høy andel pleietrengende eldre utvikle robuste fagmiljøer innen tematikken, noe som kan bidra til bedre kvalitet og mer effektive tjenester. På den andre siden bør man unngå en for sterk konsentrasjon av komplekse behov. Samlet sett anbefaler derfor ikke byrådet en samling av de fire bydelene Sagene, St. Hanshaugen, Grünerløkka og Gamle Oslo – som alle tilhører Lovisenberg sykehus sitt opptaksområde - til én ny, samlet sentrumsbydel. Det ville blitt en bydel med om lag 230 000 innbyggere i 2035, og med en budsjettstørrelse på 7,6 milliarder kroner.

Byrådet ønsker at kollektivløsningene innad i de nye bydelene blir mest mulig sammenhengende, slik at det blir så enkelt som mulig for innbyggerne og ansatte å forflytte seg internt i bydelene. Byrådet har måttet gjøre avveininger mellom mange ulike hensyn, så det finnes likevel unntak fra dette. For de bydelene dette gjelder, vil det ikke nødvendigvis være en stor ulempe, da det hovedsakelig er administrasjon som har potensial for å sentraliseres ved bydelssamlinger, mens

³ Budsjettstørrelsene vist i tabell 1, 2 og 3 er basert på bydelenes kriteriefordelte midler og kriteriefordelt lønns- og priskompensasjon fra vedtatt budsjett 2025. Budsjettstørrelsen er en teoretisk fremstilling der kriteriefordelt ramme per funksjonsområde for dagens bydeler er summert i alternative konstellasjoner. Ved splitting av bydeler, der delbydeler plasseres i forskjellige nye bydelskonstellasjoner, er rammen fra den opprinnelige bydelen fordelt etter delbydelenes befolkningsandel. Budsjettstørrelsen er basert på bydelenes oppgaveportefølje i 2025.

de innbyggerrettede tjenestene må være jevnt fordelt innad i de nye bydelene. Det vil bli spesielt viktig dersom det er geografiske og transportmessige barrierer internt i én og samme bydel.

De tre kartalternativene viser ulike varianter av bydelssamlinger i vest, nord, øst og sør. Forslaget til inndeling av sentrum ligger likevel fast i alle tre alternativene. Byrådet mener at en todeling av sentrum best ivaretar både historiske og geografiske forhold, og gjør at man unngår en for stor bydel i befolkningsantall og budsjettstørrelse.

Løsningene på tvers av de tre ulike kartalternativene kan kombineres. Da de tre kartforslagene henger tett sammen, vil det bli gitt en samlet beskrivelse av alternativene:

4.8 Forklaring av kart for 6, 7 og 8 bydeler

Alternativene for 6 og 7 bydeler skiller seg på løsningen i sør. Alternativet for 8 bydeler viser frem alternative organiseringer av øst, nord og vest. Det vil i det følgende gås nærmere inn på de konkrete løsningene for hver foreslått bydel.

I alternativet med 6 og 7 bydeler foreslår byrådet en ny **bydel 1** i vest bestående av Vestre Aker, Nordre Aker og Ullern, uten delbydel Skøyen. Dette er bydeler som er tett knyttet sammen geografisk og historisk. Frogner innlemmes ikke i bydel 1, ettersom delbydelen inngår i den todelte sentrumsløsningen, og har en klar sentrumsidentitet. Bydel 1 vil ha et estimert budsjett på 5,1 milliarder kroner basert på 2025-tall. Bydel 1 vil videre ha et fremskrevet befolkningsantall på om lag 148 000 i 2035. Bydelens hovedutfordring vil i fremtiden være en kraftig økning i antallet pleietrengende eldre. Kollektivløsningene blir ikke nødvendigvis sammenhengende, og man må for eksempel ta t-bane via en annen bydel for å komme seg mellom den vestlige og østlige delen av bydelen. Det innebærer at det er viktig at innbyggerrettede tjenestene er godt fordelt i den nye bydelen i fremtiden. Bydelen vil tilhøre to ulike opptaksområder for lokalsykehus. I alternativet med 8 bydeler foreslås en **bydel 1** som ikke inkluderer Nordre Aker.

Bydel 2 er en samling av St. Hanshaugen og Frogner, i tillegg til delbydel Skøyen fra dagens Ullern. Frogner og Skøyen kunne vært en del av løsningen i vest, men har over tid fått en tydelig sentrumsidentitet. Bydelen vil ha et estimert budsjett på 3,6 milliarder kroner basert på 2025-tall. Den vil videre ha et fremskrevet innbyggertall på om lag 109 000 i 2035. Med den planlagte utbyggingen i Skøyen-området, og sammen med ferdigstillelsen av Fornebubanen, vil Frogner og Skøyen i økende grad være en naturlig del av sentrum.

Bydel 3 foreslås som en samling av Sagene, Grünerløkka og Gamle Oslo. Fra Grünerløkka tas delbydelene Hasle og Løren ut og foreslås innlemmet i bydel 4, det samme gjelder Ensjø og Etterstad fra Gamle Oslo. Bydel 3 utgjør et område med tydelig sentrumsidentitet. Bydel 3 vil ha en estimert budsjettstørrelse på 5,0 milliarder kroner basert på 2025-tall. Den vil videre ha et fremskrevet innbyggertall på 143 000 innbyggere i 2035. Byrådet mener inndelingen av bydel 2 og 3 gir en god balanse mellom innbyggertall, historisk og geografisk tilhørighet.

Hovinbyen er Oslos største byutviklingsområde, og vil koble sammen indre by og Groruddalen. I 2018 vedtok bystyret Strategisk plan for Hovinbyen, som strekker seg mange tiår frem i tid.

Hovinbyen består i hovedsak av utbyggingsområdene Løren, Hasle, Økern, Ulven, Ensjø, Etterstad og Bryn, og er i dag fordelt mellom bydelene Bjerke, Alna, Grünerløkka og Gamle Oslo. Dette er blant de områdene av byen som vil endre seg mest i tiden fremover, og det skal legges til rette for opp mot 40 000 nye boliger. Utviklingen vil være med på å gi området en ny identitet. Byrådet ser at en egen **bydel 4** konsentrert rundt Hovinbyen bedre vil kunne legge til rette for nyetablerte i et område i sterk vekst, bidra til utvikling av grøntområder og sikre gode tjenester for barn og unge. Bydelen vil bestå av hele bydel Bjerke, delbydelene Hasle og Løren fra bydel Grünerløkka, delbydelene Ensjø og Etterstad fra bydel Gamle Oslo samt delbydel Teisen fra dagens Alna. Bydel 4 vil ha en estimert budsjettstørrelse på 3,2 milliarder kroner basert på 2025-tall. Den vil videre ha et fremskrevet innbyggertall på 100 000 innbyggere i 2035. Som følge av den store utbyggingen som skjer i området, vil befolkningen etter all sannsynlighet øke ytterligere også etter 2035.

Bydel 5 i Groruddalen er en sammenslåing av Stovner, Grorud og Alna (uten delbydel Teisen). Området har en sterk historisk og geografisk tilknytning. Alternative løsninger som er skissert i rapportens kapittel 3, innebærer en oppsplitting av Groruddalen i tre ulike bydeler. Byrådet vurderer dette som lite hensiktsmessig, ettersom Groruddalen har en tydelig identitet og sammenfallende muligheter og utfordringer. Bydel 5 vil ha en estimert budsjettstørrelse på 5,6 milliarder kroner basert på 2025-tall. Den vil videre ha et fremskrevet innbyggertall på 114 529 i 2035. Dersom også Bydel Bjerke hadde inngått i bydel 5, er byrådets vurdering at bydelen blir for stor og kompleks med et innbyggertall på om lag 162 000 innbyggere i 2035, og en budsjettstørrelse på 7,2 milliarder kroner.

I alternativet med 8 bydeler slås delbydelene Refstad og Årvoll fra Bjerke bydel sammen med Nordre Aker i en ny **bydel 4**. Dette er et område som har en sammenhengende bebyggelse og identitet. Bydelen vil ha et estimert budsjett på 2,7 milliarder basert på 2025-tall. Den vil videre ha et fremskrevet innbyggertall på om lag 80 000 i 2035. Bydelen vil ha en eldre befolkning enn flere av de andre bydelene, og vil kunne spesialisere seg innen tjenesteinnovasjon i eldretjenester. Valget som er tatt med bydel 4 ved åtte bydeler, gjør at bydel 1 (Vestre Aker og Ullern, unntatt Skøyen) i alternativet med åtte bydeler får et relativt lavt budsjett og relativt få innbyggere sammenlignet med forslaget ved 6 og 7 bydeler. Å samle Nordre Aker og Bjerke i sin helhet i en ny bydel 4, som har vært oppe til vurdering, ville vært til hinder for en sammenhengende bydel 5 fra indre by og til øvre del av Groruddalen som strekker seg langs t-banens linje 5. Det er den viktigste forklaringen for hvorfor bydel 4 blir relativt liten i både befolkningsantall og budsjett. Løsningen i bydel 4 bidrar også til at delbydelene Veitvet og Linderud, med sterk groruddalsidentitet, blir en del av en av de to nye groruddalsbydelene.

Alternativet med 8 bydeler innebærer at man ikke etablerer en egen bydel i Hovinbyen. Bydel 3 er allerede såpass stor i både befolknings- og budsjettstørrelse, at det ikke vurderes hensiktsmessig å legge til ytterligere områder. I stedet samles strekket mellom indre by og Groruddalen i to bydeler på tvers, i en inndeling etter t-banens linje 2 og 5. **Bydel 5** langs t-banens linje 5 vil bestå av bydel Grorud og Stovner, uten delbydel Høybråten, i tillegg til delbydelene Veitvet, Linderud og Ulven fra bydel Bjerke, og delbydelene Hasle og Løren fra bydel Grünerløkka. Bydelen vil ha et estimert budsjett på 4,4 milliarder kroner basert på 2025-tall. Den vil videre ha et fremskrevet innbyggertall på om lag 110 000 innbyggere i 2035. **Bydel 6**

langs t-banens linje 2 vil bestå av Alna, delbydel Høybråten fra Stovner, og Ensjø og Etterstad fra bydel Gamle Oslo. Den vil ha et estimert budsjett på om lag 3,7 milliarder kroner basert på 2025-tall. Den vil videre ha et fremskrevet innbyggertall på om lag 85 000 innbyggere i 2035.

I alternativet med 6 bydeler foreslås en samlet sørbydel (**Bydel 6** i alternativet med 6 bydeler). Det vil bidra til at man unngår en komplisert oppsplitting av bydel Søndre Nordstrand. Ulempen med dette er at spennet i utfordringer blir høyt, med både en sterk økning i eldre, sosioøkonomiske utfordringer samt et høyt innbyggertall. Samlet estimert budsjett for bydel 6 i alternativet med 6 bydeler, er på 6,4 milliarder kroner basert på 2025-tall. Bydelen vil videre ha en fremskrevet befolkning i 2035 på om lag 157 000 innbyggere. Til sammenligning har bydel 1 (ved 6 og 7 bydeler) om lag samme befolkningsantall, men et budsjett som er på 5,1 milliarder kroner basert på 2025-tall. Det tilsier at bydel 6 i alternativet med 6 bydeler vil kunne få utfordringer med tanke på befolkningsstørrelse og spenn i utfordringer.

Av den grunn foreslår byrådet i alternativet med 7 og 8 bydeler, en oppsplitting av Oslo sør i to deler. **Bydel 6** i alternativet med 7 bydeler og bydel 7 i alternativet med 8 bydeler vil bestå av Østensjø og delbydelene Bjørndal, Bjørnerud og Mortensrud fra dagens Søndre Nordstrand. Denne bydelen vil ha et estimert budsjett på om lag 3,4 milliarder kroner basert på 2025-tall. Den vil videre ha en fremskrevet befolkning i 2035 på om lag 80 000 innbyggere. Utviklingen av Gjersrud-Stensrud vil kunne føre til en stor befolkningsvekst for denne bydelen de neste tiårene. **Bydel 7** i karalternativet med 7 bydeler og bydel 8 i kartalternativet med 8 bydeler vil bestå av Nordstrand og delbydelene Holmlia Nord, Holmlia Sør og Prinsdal fra dagens Søndre Nordstrand. Bydelen vil ha et estimert budsjett på om lag 3,0 milliarder kroner basert på 2025-tall. Den vil videre ha et fremskrevet innbyggertall på om lag 76 000 innbyggere i 2035.

Delingen av sør følger kollektivlinjer og større transportårer i området. Bydel 6 og 7 vil få mulighet til å spesialisere seg i de utfordringene som finnes i dagens Søndre Nordstrand, samtidig som de er balansert godt opp mot befolkningstallet og spennet i tjenester som bydelene må levere.

En oppsplitting av Oslo sør vil resultere i at delbydel Bjørnerud får en suboptimal plassering, uavhengig av om den skulle være i den vestligste eller østligste bydelen. Dette da delbydelen består av områder som er definert som Mortensrud (som i hovedsak ligger den østligste bydelen) og Prinsdal (som i hovedsak ligger i den vestligste). Byrådet har i utgangspunktet ikke lagt opp til en deling av delbydeler, men vil vurdere det i det videre arbeidet dersom en oppdeling av sør blir aktuelt.

4.9 Samarbeid med statlige organer

Byrådet vil gå i dialog med kommunens statlige samarbeidspartnere for å finne gode løsninger på utfordringene som kommer som følge av endringen i bydelsorganiseringen. Målet på mellomlang og lang sikt er at statlige virksomheter tilpasser seg det nye bydelskartet, der det skulle være hensiktsmessig for innbyggerne og for virksomhetene selv.

4.9.1 Sykehusenes opptaksområder

Dersom kriteriet om å hensynta sykehusenes opptaksområder hadde blitt fulgt uten unntak, ville handlingsrommet for å etablere en hensiktsmessig bydelsstruktur, som også tar hensyn til geografiske faktorer og historisk tilhørighet, blitt for lite. I 2031 vil Oslo universitetssykehus (OUS) være lokalsykehus for innbyggerne i åtte av 15 av dagens bydeler. Innbyggerne i dagens Vestre Aker, Ullern og Frogner har Diakonhjemmet sykehus som lokalsykehus, mens innbyggerne i Sagene, St. Hanshaugen, Gamle Oslo og Grünerløkka tilhører Lovisenberg diakonale sykehus. At Oslo kommune endrer bydelsgrensene sine, påvirker ikke sykehusenes opptaksområder. Eksempelvis vil innbyggere i dagens St. Hanshaugen bydel vil fortsatt ha Lovisenberg diakonale sykehus som lokalsykehus, selv om bydelen blir slått sammen med Frogner bydel og Skøyen delbydel.

For noen av bydelene innebærer forslaget til nye bydeler at de må samhandle med to ulike lokalsykehus, og ikke bare ett slik som i dag. I alternativet med 6 og 7 bydeler, vil bydel 1 måtte samhandle med både Diakonhjemmet sykehus og OUS. Bydel 2 må samhandle med både Diakonhjemmet og Lovisenberg, mens bydel 4 må samhandle med Lovisenberg og OUS. De nye bydelene vil være av en betydelig større størrelse enn dagens bydeler, og byrådet vurderer at det vil være enklere for en bydel på nærmere 150 000 innbyggere å samhandle med to sykehus, enn det ville vært det for en bydel med 40 000 innbyggere.

Sett fra lokalsykehusenes perspektiv, vil Diakonhjemmet gå fra å måtte samhandle med tre ulike bydeler, til å samhandle med to. Lovisenberg vil gå fra å samhandle med fire bydeler, til å samhandle med tre. Samlet sett er byrådets vurdering at samhandlingen med sykehusene, og tilretteleggingen for mer sammenhengende brukereiser, blir bedre ved en ny bydelsstruktur enn dagens bydelsstruktur.

4.9.2 Nav stat

De sosiale tjenestene i bydelene, som etter lov er lagt til Nav-kontor, utgjør en sentral del av bydelenes ansvar. De individuelle tjenestene etter kapittel 4 i sosialtjenesteloven; Opplysning, råd og veiledning, økonomisk stønad, midlertidig botilbud, individuell plan og kvalifiseringsprogram skal etter loven ligge til Nav-kontoret. Her står ikke kommunene fritt.

Nav-kontorene i Oslo har én leder som rapporterer i to styringslinjer – en i staten og en i kommunen. Fremtidig utvikling av Nav-kontorene må derfor skje i partnerskap med Nav Oslo.

Et særskilt hensyn når det gjelder tjenestene til NAV er nærhet til innbyggerne. Selv om Nav-kontorene tilbyr sine tjenester i digitale og telefonbaserte kanaler, har mange innbyggere behov for fysisk møte enten via drop-in eller avtalte samtaler. Tidlig hjelp og tiltak har vist seg å ha best effekt. Tilgjengeligheten til Nav-kontorene må opprettholdes på et tilfredsstillende nivå for å sikre tidlige møter og tidlig bistand til personer med hjelpebehov.

Byrådet vil i det videre arbeidet med bydelsreformen legge vekt på at de sosiale tjenestene får en tydelig organisatorisk plassering i bydelene, som muliggjør god partnerskapsledelse med Nav Oslo.

4.10 Forslag til plassering av Marka og Sentrum i ny bydelsorganisering

Sentrum og Marka har hatt en særskilt forvaltningsstatus som administrative enheter siden bydelsreformen i 1988. Disse områdene av byen har altså ikke vært underlagt ansvaret til et bydelsutvalg. Innbyggere i disse delene av byen mottar sine tjenester fra, og inngår i stemmekretsen til, nærmeste ordinære bydel. Bosettingen i Marka er spredt, og finnes hovedsakelig i dalførene Sørkedalen og Maridalen. Store deler av området er vernet gjennom Markaloven (2009), som har som formål å sikre Marka som friluftsområde og natur- og kulturvernområde. Enhetlig regulering og forvaltning er av stor betydning for ivaretagelsen av Markas status også i fremtiden. I en fremtidig organisering med færre bydeler vil det fremdeles være 3-5 bydeler som grenser til marka. Markas store geografiske utstrekning taler også for at det fremdeles vil være hensiktsmessig at tjenester ytes fra tiliggende bydeler. Det foreslås derfor at Markas status som administrativ enhet opprettholdes og at ansvaret for tjenester til innbyggerne i Marka fordeles på tiliggende bydeler, som i dag. Likeledes at innbyggere i Marka inngår i samme stemmekretser som i dag. Eksempelvis vil da innbyggere som i dag bor nærmest Bydel Nordre Aker følge denne bydelen inn i en eventuell samling med en nabobydel.

Forslagene til ny bydelsinndeling tilsier at det vil bli færre bydeler i sentrum i en ny fremtidig struktur. Dette innebærer at problemstillinger som er særskilte for Oslo sentrum vil angå et fåtall bydeler konsentrert om et nokså lite område sentralt i Oslo. Færre og større bydeler vil også legge til rette for utvidet ansvar til bydelene i sentrum og medfører at argumentet om å beholde bystyrets direkte kontroll over arealdisponeringen i området ikke lenger er like relevant. Gjennom utbyggingen av blant annet Aker Brygge, Bjørvika og Sørenga er det sentrumsområder som tilhører en bydel og som forvaltes på en annen måte. Det foreslås derfor at det geografiske området som i dag er definert som den administrative enheten sentrum inngår i ansvarsområdet til det som i dag er Bydel St. Hanshaugen. Videre foreslås at innbyggerne i dette området fremdeles får sine tjenester fra den bydel som Bydel St. Hanshaugen inngår i, og tilhører stemmekretsen til Oslo rådhus.

4.11 Forslag til kriterier for fastsettelse av navn på nye bydeler

I denne fasen av utredningsarbeidet er navn på nye bydeler ikke vurdert. Dette fordi det er vurdert som mest hensiktsmessig at forslag nye bydeler har vært gjennom en ekstern høring, før en formell navneprosess igangsettes.

Valgstyret i Oslo har lagt til grunn at navn på nye bydeler må være vedtatt før 1. november 2026. Den knappe tidsrammen tilsier at prosessen rundt fastsettelse av navn på nye bydeler må planlegges godt slik at til legges til rette for at både innbyggere, ansatte og folkevalgte kan komme med synspunkter på navneforslagene som fremmes. Denne tidsplanen tilsier at det vil være hensiktsmessig at kriterier for fastsettelse av navn på nye bydeler vedtas i forbindelse med at bydelenes antall og grenser vedtas og at kriterier for navn er en del av en ekstern høring høsten 2026. Med utgangspunkt i prinsippene for fastsettelse av navn som ble benyttet i forrige bydelsreform (byrådssak 121/03) foreslås at følgende kriterier legges til grunn for navn på nye bydeler:

1. Alle bydelsnavnene gjennomgås i forbindelse med navnsettingen
2. Nåværende navn kan beholdes der de har fått allmenn aksept og ikke bryter med øvrige kriterier for fastsettelse av navn
3. Bydelsnavnene skal bestå av ett ledd, eventuelt supplert av "Søndre", "Gamle", mv.
4. Bydelsnavnene skal ha en historisk forankring, og de skal karakterisere bydelen eller vesentlige deler av den.
5. Navn på områder som strekker seg over to eller flere av de nye bydelene, bør unngås, likeledes navn som bare en mindre del av bydelen kan identifisere seg med
6. Navn som brukes i annen administrativ sammenheng med en vesentlig annen avgrensning enn bydelen, bør unngås

Dagens reglement for bydelene sier ingenting om hvilke bydeler Oslo består av, og hva de faktisk heter. Det kan være gode grunner for at det bør fremgå av selve reglementet hva navnet på de ulike bydelene skal være. I så fall kan det bli aktuelt at fastsettelsen av nye bydelsnavn formelt skjer i forbindelse med at nytt endret bydelsreglement vedtas, og at navnet både skal gjelde for den politiske enheten (bydelsutvalget) og den administrative enheten (bydelsadministrasjonen). Rent formelt er dette to ulike enheter som begge bør navngis.

4.12 Forslag til sammensetning av bydelsutvalg og frikjøp av enkelte bydelsutvalsrepresentanter

Med grunnlag i bydelsreglementet har dagens bydelsutvalg 15 medlemmer i bydelsutvalget, uavhengig av hvor store bydelene er. Dette antallet har ligget fast siden 2004 og innebærer at det er nokså store variasjoner i representasjon dag. Eksempelvis er det 1882 innbyggere bak hver bydelsrepresentant i Bydel Grorud, mens tilsvarende for Grünerløkka er 4427.

I en fremtidig organisering med færre og større bydeler, og utvidet ansvar til bydelene på noen områder, bør det tas sikte på å opprettholde god representasjon i bydelsutvalgene. Samtidig bør det også legges til rette for ivaretagelse av den overordnede styringsbalansen mellom bydelsutvalgene og sentrale politiske organer. Målet om styrket lokaldemokrati og prinsippene om helhetlig styringsstruktur, redusert kompleksitet, enhetlig organisering legges til grunn for vurderingene knyttet til antall representanter i nye bydelsutvalg. Dette taler det for at alle nye bydeler også bør ha det samme antall representanter i bydelsutvalgene. Dersom hensynene nevnt over kombineres med hensynet til kostnadseffektivitet, taler det for at antallet representanter i bydelsutvalgene bør økes noe. Det er usikkert hvilken effekt en eventuell bydelsreform vil ha på innbyggernes interesse og vilje til å delta i bydelsutvalg. Det kan imidlertid være et selvstendig poeng at muligheten til å rekruttere lokalpolitikere blir lettere om det blir færre verv som skal besettes. **På bakgrunn av dette foreslås at antallet representanter i hvert bydelsutvalg økes fra dagens 15 til 21.** Tabellen under viser hvor mange bydelsutvalsrepresentanter Oslo vil få samlet sett ved 6, 7 eller 8 bydeler med 21 representanter i hver bydel.

Tabell 4 1: Antall representanter i bydelsutvalg totalt ved 6, 7 og 8 bydeler

	Antall representanter totalt med 21 representanter pr bydel	Reduksjon i totalt antall representanter opp mot dagens 225
6 bydeler	126	99
7 bydeler	147	78
8 bydeler	168	57

En løsning med 7 bydeler og 21 bydelsutvalsrepresentanter i hver bydel, vil gi 147 bydelsutvalsrepresentanter for Oslo samlet sett. Dette vil i så fall innebære en reduksjon med 78 representanter, sammenlignet med dagens 225 representanter for Oslo totalt. Ved 6 bydeler vil reduksjonen være på 99 representanter og ved 8 bydeler vil reduksjonen være på 57 representanter.

En fremtidig bydelsorganisering med større bydeler vil medføre et bredere nedslagsfelt for bydelspolitikere og kan potensielt medføre et større saksomfang. Dette kan gjøre vervene mer arbeidskrevende og aktualisere behovet for større grad av frikjøp av for eksempel bydelsutvalgsleder. Som omtalt i hovedrapportens kapittel 5.3.2 må spørsmålet om frikjøp av bydelspolitikere vurderes i lys av både demokratiske og personalpolitiske hensyn, økonomiske rammer og behovet for bred politisk representasjon. Ulike løsninger for frikjøp bør også kunne tilpasses den enkeltes livssituasjon. **Byrådet ønsker derfor å innhente innspill i spørsmålet om frikjøp av enkelte bydelsutvalsrepresentanter, slik som leder og nestleder i bydelsutvalget, før et konkret forslag til løsning legges frem.**

4.13 Forslag til føringer for intern organisering og samordning mellom bydeler

Det er synliggjort et tydelig utfordringsbilde knyttet til de ulikhetene som i dag eksisterer i bydelenes tjenestetilbud og interne organisering, inkludert avdelings- og seksjonsstruktur og arbeidsprosesser. På bakgrunn av dette utfordringsbildet vil byrådet foreslå at det i en fremtidig bydelsorganisering innføres likere tjenestekjeder, organisasjonsstrukturer og arbeidsprosesser på tvers av bydeler.

Innenfor tjenestene til barn og unge og innen helse, omsorg og sosial- og velferdstjenestene foreslås at det etableres strukturer som sikrer samsvar mellom økonomiske rammer, innbyggernes samlede behov, volumet av tjenester og tjenestens kvalitet. Slike strukturer bør videre legge bedre til rette for forutsigbarhet, faglig kvalitet og effektiv koordinering av vedtak og tjenesteyting på tvers av fagområdene. Til slutt bør det legges bedre til rette for større grad av enhetlig prinsipper for saksbehandling i behovsvurdering og tildeling av tjenester på tvers av bydeler.

Det foreslås videre at det utredes gode mekanismer som legger til rette for at bydelene forblir likere, mer standardiserte og samordnete også etter at bydelsreformen eventuelt er innført. En slik standardisering er nødvendig for å opprettholde et likeverdig tjenestetilbud for innbyggerne, effektivitet i samhandlingen med eksterne og øke farten i digitaliseringsarbeidet i kommunen. For å legge til rette for et tilstrekkelig handlingsrom i de nye bydelene anbefales det at mekanismene i større grad er tuftet på et krav om samordning og standardisering på tvers av bydelene og i

regi av bydelene, snarere enn at de er tuftet på strammere sentral styring. Her er det nødvendig med videre utredning av hvordan dette skal gjennomføres i praksis.

5. Forslag til endring i oppgavefordeling og tiltak

5.1 Hovedinnretning for foreslåtte endringer i oppgavefordeling og tiltak

Oppgavefordelingen er vurdert ut fra en tydelig ambisjon om å nå de tre målene for fremtidig organisering, med særlig vekt på å styrke lokaldemokratiet. Det legges til grunn for tiltakene om at antallet bydeler reduseres til mellom 6 og 8. I tillegg har intensjonen om å flytte flere oppgaver og mer ansvar ut til bydelene og nærmere innbyggerne blitt vektlagt. En oppgavefordeling som i større grad legger til rette for mer helhetlige innbyggerreiser og tverrfaglig koordinering med tidlig innsats overfor innbyggergrupper med særlig sammensatte behov er også prioritert. Det er forutsatt at bydelene vil ha en mer samordnet og standardisert tjenesteportefølje og en mer enhetlig intern organisering som følge av en bydelsreform. Det legges videre til grunn at etatene i større grad får en understøttende rolle overfor bydelene.

Med dette utgangspunktet legges det til rette for en hovedretning innen oppgavefordeling og tiltak som er bygget på følgende premisser:

- For bydelssektoren samlet sett etterstrebes mer helhetlige innbyggerreiser, tjenesteleveranser og arbeidsprosesser ved å legge vesentlig flere oppgaver til bydel.
- At det etableres mekanismer i tjenester til barn og unge samt innen helse-, omsorgs- og velferdsområdet som sikrer bedre styring av hele tjenestekjedene, med mer likeartet behovsvurdering og tildeling på tvers av bydeler.
- At det gjøres organisatoriske grep som legger til rette for en mer *enhetlig struktur og organisering* av bydelenes tjenester, og at det etableres praksiser som styrker konsistensen i faglig skjønnsutøvelse mellom bydelene.
- Utvikling og drift av korttidsplasser i bydel for å oppnå mer effektive overganger mellom tjenester, bedre forutsetninger for å kunne bo hjemme og mer løpende tilpasning av tjenester etter behov.
- Tjenester som ikke utgjør en vesentlig del av en innbyggerreise, som har store effektiviseringsgevinster ved sentralisering og/eller som har lovkrav som tilsier det, kan legges sentralt. Langtidsplasser på sykehjem er eksempel på en tjeneste som ikke er en vesentlig del av en innbyggerreise da de fleste innbyggere som har fått plass på langtids hjem ikke flytter tilbake i egen bolig, samtidig som driften kan holdes mer effektiv dersom tjenestene er samlet i en sentral enhet. Grunnskolen er en viktig del av innbyggerreisen for sårbare barn og unge, men effektiviseringsgevinstene ved sentralisering i kombinasjon med vesentlige lovkrav tilsier fortsatt sentral organisering. Trafikkstyring og skiltmyndighet er eksempler på oppgaver med strenge lovkrav.
- Høyspesialiserte oppgaver der bydelene fortsatt kan ansees å ha for sårbare fagmiljøer for å oppnå effektiv drift bør sentraliseres. Behandling av klagesaker i fosterhjemstjenesten og heldøgntjenester for målgrupper med særlig utagerende adferd kan være et eksempel på dette.

Enkelte oppgaver som bydelene i utgangspunktet kan ha ansvar for i lys av prinsippene over, men hvor det likevel ikke er hensiktsmessig at oppgaven utføres i hver bydel, kan løses ved at én bydel får ansvar på vegne av alle. Dette kan være oppgaver som har et for lavt volum eller der bydelsvis fordeling ikke er effektivt. Eksempler på slike oppgaver er Hjelpemiddelformidlingen, Helsestasjon for kjønn og seksualitet eller det nåværende vaksinesenteret i Nydalen.

Det er gjort et omfattende arbeid med å gjennomgå styrker og svakheter ved dagens organisering og identifisere hvilke oppgaver som kan løses bedre på bydelsnivå enn i kommunen sentralt. Innenfor rammene av utredningsarbeidet har det imidlertid ikke vært mulig å utrede hvilke økonomiske og administrative konsekvenser en større endring i ansvar og oppgaver kan få. Nedenfor presenteres oppgaver som byrådet mener kan være egnet for flytting fra kommunen sentralt til bydelene og vice versa.

5.2 Byrådet foreslår at følgende oppgaver utredes for å overføres fra kommunen sentralt til bydelene:

- Innenfor sosial, velferd og barnevern:
 - Kortvarige døgnplasser for innbyggere med utfordringer innen psykisk helse og rus - styrking og stabilisering for å kunne fortsatt bo hjemme. Opprettes slike plasser i fremtiden, skal bydelene ha ansvaret for dem
 - Drift av bo- og avlastningstiltak for barn med nedsatt funksjonsevne, som i dag driftes av BFE
 - Drift av bo- og aktivitetstiltak for voksne med nedsatt funksjonsevne som i dag driftes av VEL
 - Drift av botilbud og samlokaliserte boliger for innbyggere med utfordringer innen psykisk helse og rus, som i dag driftes av VEL
 - Drift arbeids- og aktivitetstiltak for innbyggere med nedsatt funksjonsevne
 - Forvaltning av Ungbo og tilhørende boliger
- Innenfor helse og omsorg:
 - Dagsentertilbudet som i dag ligger i SYE
 - Korttidsopphold som øker muligheten for å kunne bo hjemme lengre (helsehus, avlastningsplasser og kortere heldøgnsopphold som KAD og FRA sine tilbud for eldre med skrøpelighet⁴)
 - Samle helsetilbudet for innbyggere med utfordringer innen psykisk helse og rus i bydel. Utrede om det er hensiktsmessig å samle VEL sine byomfattende tilbud hos én bydel som drifter på vegne av flere/alle.
 - Forvaltning av avtalefysioterapeuthjemler/-avtaler til bydel
 - Tannhelsetjenesten
 - Ruter aldersvennlig transport (foreslått flyttet i Sak 1 2026 med virkning fra 01.04.2026)
- Innenfor boligområdet

⁴ Forslaget innebærer en omlegging av tilbudet og forutsetter at den totale kapasiteten ikke økes

- Rollen som operativ bestiller på boligområdet, både for SET- og HLS-sektor
- Innenfor nærmiljøutviklingsområdet
 - Forvaltning drift, vedlikehold og oppgradering av flere parker, plasser og grøntområder med lavere kompleksitet
 - Saksbehandling av utleie av egen grunn til arrangementer og servering
 - Trafikksikkerhetstiltak, slik som plassering av fartshumper og sikring av skoleveier, herunder;
 - Alternativ organisering av dagens trafikksikkerhetsarbeid, med mer involvering og innstillingsmyndighet/ vedtak for BU'ene, etter fagvurdering av Bymiljøetaten
 - Ansvar for drift av mindre idrettsanlegg og nærmiljøanlegg for fysisk aktivitet som i hovedsak retter seg mot idrettslag og aktive i sitt nærområde

Videre utredning av flytting av oppgaver fra kommunen sentralt til bydelene vil foregå høsten 2025, slik at konkrete forslag om endringer i oppgavefordelingen kan legges frem for bystyret vinteren 2026.

På nærmiljøutviklingsområdet legges det til grunn at fordeling av oppgaver som foreslås under punkt om trafikksikkerhet ikke strider imot vilkårene for vei- og skiltmyndighet som er særskilt delegert fra Statens Vegvesen til Bymiljøetaten.

Når det gjelder den videre utredningen av nærmiljøområdet ønsker byrådet å legge inn en spesifikk føring om at arbeidet skal ta utgangspunkt i målene for fremtidig organisering (Byrådssak 12/25), og at det skal skisseres flere løsningsforslag som inkluderer:

- at bydelene får finansieringsansvar, beslutningsmyndighet og driftsoppgaver og
- løsninger som innebærer en bestiller-utfører-modell hvor bydelene er bestillere

På nærmiljøområdet kan videre utredning også bringe frem andre oppgaver innen nærmiljø det kan være aktuelt å flytte fra kommunen sentralt til bydelene, eller spesifikke deloppgaver det kan være særlig aktuelt å legge til bydel.

5.3 Byrådet foreslår at følgende oppgaver overføres fra kommunen sentralt til bydelene uten ytterligere utredning:

- Innenfor sosial, velferd og barnevern:
 - VEL sine oppgaver i rusFACT
 - Hasjavvenningsprogrammet
- Innenfor helse og omsorg:
 - Drift av rådgivningskontor for syn og hørsel
- Innenfor boligområdet
 - Arbeidstiltak for personer med funksjonsnedsettelse som i dag ikke ligger i bydel

5.4 Byrådet foreslår at følgende oppgaver overføres fra bydelene til kommunen sentralt:

- Innenfor sosial, velferd og barnevern:
 - Tilsynspersonordningen på fosterhjemsområdet
- Innenfor boligområdet
 - Forvaltning, drift og vedlikehold av boliger og gårder/landbrukseieendommer som bydelene disponerer for utleie i dag
- Innenfor administrative støttefunksjoner
 - Vurdere innretning kapasitet og organisering av støtte og oppfølging i krevende personalsaker.
 - Innkreving av vederlag og refusjon som ikke er avhengig av kjennskap til bruker eller tjenesteleverandør

Videre utredning av disse oppgavene vil i hovedsak dreie seg om forhold knyttet til gjennomføring av endringen og vil kunne gjøres i bydelsreformens neste faser.

5.5 Forbedringstiltak og tiltak som underbygger målsetningene for fremtidig organisering

I rapporten drøftes i tillegg en rekke forbedringstiltak innen seks utvalgte tjenesteområder, så vel som tiltak innen ledelse og organisasjonskultur samt teknologi og digitalisering som vil kunne bidra til at målene for kommunens fremtidige organisering kan oppnås.

Tiltakene krever ikke bystyrets beslutning våren 2026. Det er likevel tiltak som bør virke sammen med endringen i oppgavefordeling som er foreslått i rapporten, og som er derfor like viktige i det videre arbeidet med en bydelsreform. Byrådets vurdering er at det må jobbes videre med disse tiltakene i neste faser, dersom bystyret vedtar å gå videre med en bydelsreform. Også for disse tiltakene er det en forutsetning at de gjennomføres innen gjeldende økonomiske rammer. Der gjennomføring vil kreve budsjettmessig dekning utover gjeldende rammer, skal dette behandles og besluttes innenfor de ordinære årlige budsjettprosessene.

5.6 Samarbeid mellom bydeler og etater/foretak i fremtidig organisering

I vurderingene av om og hvordan ny bydelsorganisering kan bidra til bedre måloppnåelse og oppgavefordelingen mellom bydelene og kommunen sentralt, er det gjort vurderinger av hvordan samarbeidet mellom bydelene og etater/foretak kan styrkes. Det er særlig avdekket et behov for en vurdering av etatenes grensesnitt, rolle og funksjon overfor bydelene innen tre områder:

- a. *Etatenes rådgivende og koordinerende funksjon overfor bydelene:* Det er synliggjort et behov for å videreføre etatenes rolle i å understøtte styringen, tjenesteutviklingen og tjensteproduksjonen i bydelene. En slik rolle innebærer blant annet å legge til rette for at bydelene har tilgang til oppdatert fagkunnskap, styringsdata og analyser, samt å bidra til større grad av samordning og standardisering på tvers av bydeler. Det foreslås at en slik understøttende rolle for etatene legges til grunn i det videre arbeidet med bydelsreformen.
- b. *Der etatene tilbyr tjenester som utgjør en del av innbyggerreisene på helse- og velferdsområdet:* Noen etater har i dag ansvar for deler av innbyggerreisene på

helse- og velferdsområder. Ved større og mer robuste bydeler bør bydelene ivareta eget ansvar innen både myndighetsoppgaver og tjenesteproduksjon i større grad enn i dag. Det foreslås en gjennomgang av grensesnitt og overlappe mellom bydelene og etatene for å fjerne eventuelt dobbeltarbeid og gi nye og større bydeler et mer helhetlig ansvar for innbyggerreisene.

- c. *Der etatene har ansvarsområder som virker inn på bydelenes samfunnsutviklerrolle:* Med færre og større bydeler, i kombinasjon med den foreslåtte styrkingen av nærmiljøområdet i bydelene, legges det bedre til rette for å styrke samarbeid mellom Plan- og bygningsetaten og Bymiljøetaten og bydelene om samfunnsutvikling. Det foreslås derfor at det tas initiativ til å etablere en arena for fast, forutsigbart og formelt samarbeid mellom Plan- og bygningsetaten, Bymiljøetaten og bydelene.

Det er ikke innenfor bydelsreformens mandat å foreslå endringer i boligforetakenes organisering eller oppgaver. Utredningsarbeidet som er gjennomført på boligområdet tilsier imidlertid at en justering av boligforetakenes samfunnsoppdrag er nødvendig for å løse samfunnsflokken som gjør seg gjeldende her. Det foreslås derfor i tillegg at boligforetakenes rolle i realiseringen av målsetningene for fremtidig organisering gjennomgås og at foretakenes samfunnsoppdrag justeres med sikte på å kunne bidra sterkere i løsningen av utfordringene på boligområdet.

Et fremtidig samarbeid mellom bydelene og etater/foretak vil kunne omfatte flere forhold som ikke har vært dekket i utredningsarbeidet så langt. **Det foreslås derfor at et videre utredningsarbeid som inngår i en eventuell gjennomføringsfase også omhandler hvordan bydelene og sentrale enheter best skal samarbeide om måloppnåelse.**

6. Vurdering av konsekvenser av gjennomføring av de foreslåtte endringene

De langsiktige økonomiske virkningene av en bydelsreform er krevende å anslå og er avhengig av en rekke forutsetninger. Rapportens kapittel 5 belyser en rekke mulige konsekvenser og virkninger som byrådet støtter vurderingene av. Det vil også være en naturlig forutsetning for beslutning av gjennomføring at endringene som foreslås har en positiv nytte-kostnadseffekt over tid.

En bydelsreform vil medføre omstillingskostnader, primært i form av merutgifter knyttet til selve gjennomføringen. Det vil måtte etableres en prosjektorganisasjon for gjennomføringen, som vil medføre ressursbruk både sentralt og lokalt. De endelige omstillingskostnadene vil bli påvirket av endelig løsning for fremtidige bydeler og deres grenser, sammen med hva som beslutes i oppgavefordelingen mellom bydelene og kommunen sentralt. Et parallelt arbeid knyttet til standardisering av både organisasjonsstruktur, arbeidsprosesser og faglige prioriteringer som en del av omstillingsarbeidet vil også kreve ressurser. Det er for tidlig å anslå behovet for økning i budsjetttrammene knyttet til omstillingsperioden, dette må eventuelt utredes våren 2026. Men samlet sett betyr dette at omstillingskostnadene kan bli betydelige.

For den allmenne befolkningen vil en bydelsreform først og fremst innebære at innbyggeren får ny bydelstilhørighet og ny valgkrets. Når det gjelder virkningene av en bydelsreform for

innbyggere som tjenestemottakere, så kan det forekomme noen nedsider. I en omstillingsfase kan ny organisering, roller og rutiner ha et negativt utfall for særlig sårbare brukere med sammensatte behov, ved økt risiko for at kontinuitet og helhet i tjenestene midlertidig svekkes. I tillegg kan endringer i lokasjon for innbyggerrettede tjenester gi praktiske barrierer. En bydelsreform betyr imidlertid ikke nødvendigvis at tjenestesteder må flyttes, selv om det åpner et mulighetsrom for økt samlokalisering der det blir funnet hensiktsmessig. I videre forberedelse dersom bystyret vedtar å gjennomføre en bydelsreform blir det viktig med fokus på risikoreducerende tiltak særlig rettet mot de mest sårbare innbyggergruppene.

Samtidig er et viktig formål med gjennomføringen av en bydelsreform å øke bydelenes kapasitet og mulighet til å videreutvikle helhetlige innbyggereiser og tilby tjenester mest mulig kostnadseffektivt. Det er identifisert betydelige gevinstpotensialer knyttet til tidlig og koordinert innsats, bedre overganger mellom tjenester og vesentlig reduksjon av dobbeltarbeid sammenliknet med i dag. Det er også identifisert gevinstmuligheter knyttet til mer effektiv teknologiutvikling som følge av endringene som foreslås. Samtidig vil endringen i oppgavefordelingen kunne legge til rette for en styrking av lokaldemokratiet i bydelene. Det er byrådets vurdering at konsekvensene som er avdekket sannsynliggjør at gevinstene ved å gjennomføre en bydelsreform vil bli større enn kostnadene, og understøtter at det foreligger tilstrekkelig grunnlag for å sende et forslag på høring. En helhetlig plan for gevinstrealisering som følge av bydelsreformen blir samtidig viktig, særlig i lys av kommunens krevende økonomiske rammebetingelser.

7. Eksempler på problemstillinger i det videre utredningsarbeidet

For å sikre et tilstrekkelig beslutningsgrunnlag knyttet til overføring av oppgaver vil byrådet utrede konsekvenser av forslagene videre, både parallelt med den eksterne høringen høsten 2025 og i forberedelser til en eventuell fase 4. Det finnes allerede noen kjente problemstillinger det er behov for å utrede videre. Flere av problemstillingene er berørt i vedleggene, men noen utvalgte løftes her frem for å eksemplifisere hvordan det videre utredningsarbeidet kan innrettes.

Når det gjelder korttidsopphold for eldre med skrøpelighet vil det være nødvendig å klargjøre hvordan disse kan organiseres og finansieres i en situasjon med fire helsehusene, tilbud på KAD og FRA, og 6-8 bydeler. For eksempel om hvem som skal fungere som operativ bestiller av plasser, om én eller flere bydeler skal være vertsbydeler for helsehusene, om helsehus kan eies og driftes i fellesskap på tvers av bydeler, og hvordan tilbud ved helsehusene kan samorganiseres med tilbud for eldre med skrøpelighet på KAD og FRA. Tilsvarende avklaringer er relevante for rusfeltet, der organisering, finansiering og grenseflater mellom bydelene og byomfattende tilbud må tydeliggjøres for å sikre sammenhengende forløp. På området tannhelse må mulige konsekvenser av å flytte oppgaver fra en konsolidert, stordriftsorientert organisering til flere bydeler belyses. På området nærmiljøutvikling vil det være relevant å utrede mulige løsninger hvor bydelene får finansieringsansvar, beslutningsmyndighet og driftsoppgaver og løsninger som innebærer en bestiller-utfører-modell hvor bydelene er bestillere.

Målet med den videre utredningen av konkrete oppgaver er å gi en mer presis beskrivelse når det kommer til budsjettammer, fordeling av årsverk mv. Dersom oppgaver flyttes fra etater til bydel, skal det vurderes om dette utløser behov for omorganisering eller sammen slåing av

etater. Der det er en spenning mellom lokalt handlingsrom og standardisering av tjenester, vil det være behov for å se nærmere på hvordan likere organisering på tvers av bydelene kan sikres. Samtidig skal det legges planer for å sikre gevinstrealisering i de foreslåtte tiltakene. I tillegg vil det utredes tiltak for å sikre helhetlige og koordinerte tjenester for innbyggere med sammensatte behov.

8. Om høringen

Frist for å avgi høringsuttalelse er 12. desember 2025 for bydeler og 3. desember 2025 for øvrige høringsinstanser.

Bydelsutvalgenes møtekalender er hensyntatt i fastsettelsen av høringsfristen for bydelene så langt det har vært mulig. Ved behov kan bydelenes høringssvar oversendes administrativt og bydelsutvalgenes høringssvar ettersendes.

Når det gjelder behandlingen av høringsnotatet i bydelene, ber vi om at bydelene oversender både administrasjonens innstilling og bydelsutvalgenes endelige vedtak. Vi ber også om at dokumentene i saken gis selvforklarende navn og at det fremgår av dokumentoversikten hva som er saksfremlegg og vedtak.

Kommunens virksomheter bes spesielt om å sikre medvirkning fra fagorganisasjoner og vernetjenesten i utarbeidelsen av sine høringssvar. Bydelene bes i tillegg om å involvere de lokale medvirkningsrådene i sine høringsprosesser.

Det gjøres oppmerksom på at høringsuttalelser er offentlige etter offentleglova og vil bli publisert i forbindelse med den videre behandlingen av saken. Det etableres også en løsning på kommunens nettsider der innbyggere og organisasjoner kan svare på de samme spørsmålene.